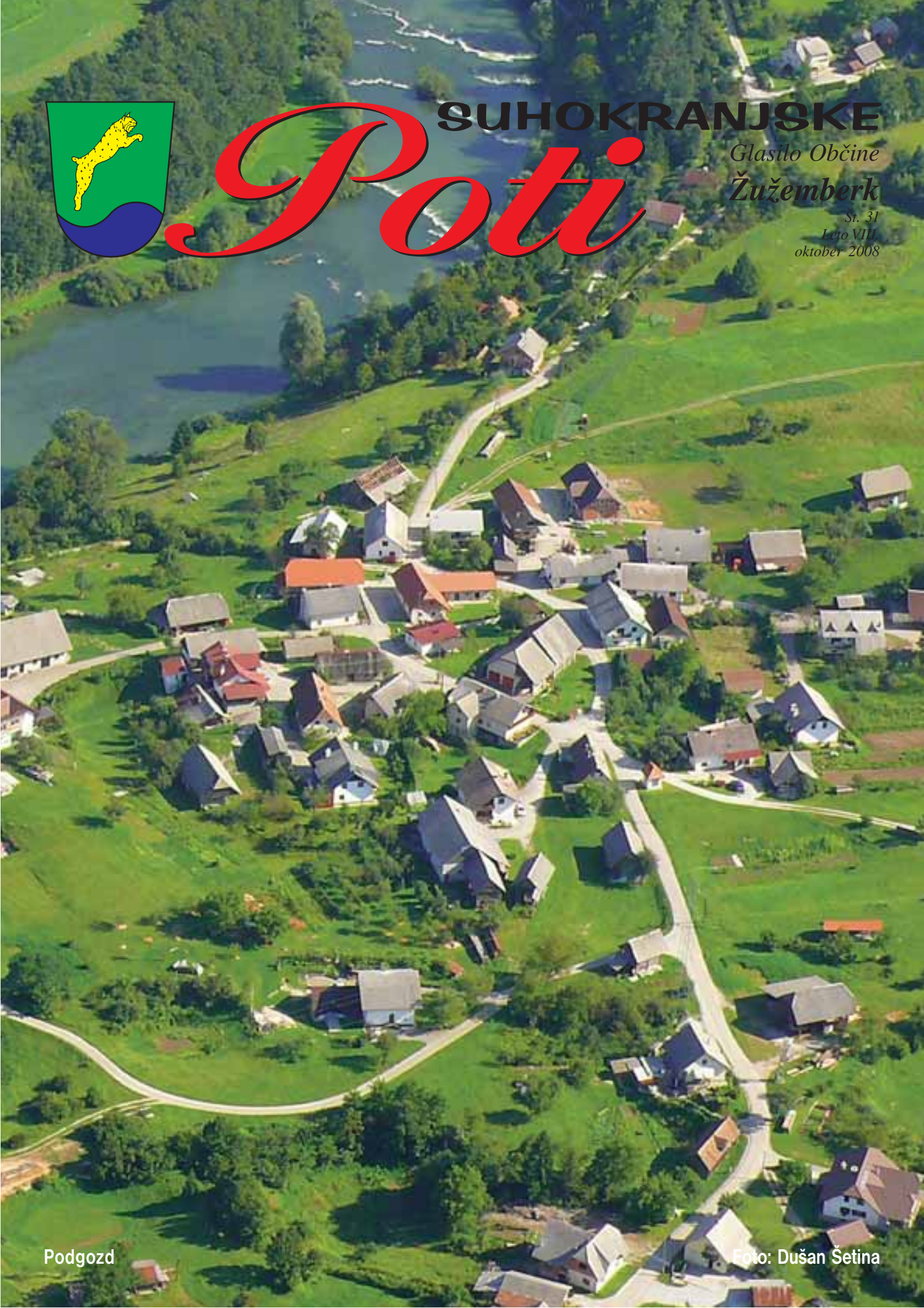

SUHOKRANJSKE Poti

Glasilo Občine
Žužemberk

Št. 31
Leto VIII
oktober 2008

Podgozd

Foto: Dušan Šetina

Z 13. seje Občinskega sveta Občine Žužemberk

Bojijo se hidroelektrarne in njenih vplivov

Včasih je vodna energija na Krki poganjala žage in mline. Reka Krka je številnim rodovom dajala kruh, danes so ti objekti le še spomin na nekdanje čase, objekti propadajo in zob časa jih je dodobra načel. Namesto mlinov in žag ob Krki pa nastajajo hidroelektrarne, ker je cilj pridobiti čim več energije iz tako imenovanih obnovljivih energetskih virov, ki so prijazni do okolja. V to skupino poleg sončne, vetrne, energije iz biomase, geotermalne in energije oceanov spada tudi hidroenergija.

Modra energija je blagovna znamka pridobljena iz obnovljivih virov večjih slovenskih rek. Kakšno energijo in kdaj bo lastnik ribogojnice Mirko Goričar na Dvoru lahko tržil iz svoje hidroelektrarne na Krki, pa bo pokazal čas.

Spomnimo …

Dogajanje okoli hidroelektrarne se je zapletlo že minulo leto, meseca julija in avgusta, ko je struga reke Krke kazala dokaj klavrn pogled, krona jezu in veliki slapovi so bili suhi, večji del vode pa je odtekal skozi ribogojnico. Novica, da bo lastnik ribogojnice postavil še hidroelektrarno, pa je razburila člane tukajšnjega Ekološkega društva in novoustanovljene Civilne inciative.

Le-ti so se množično udeležili tudi 13. redne seje Občinskega sveta Občine Žužemberk, ki je potekala v novi občinski sejni sobi. Na seji so med drugim govorili tudi o podelitvi stavbne pravice za malo hidroelektrarno na Dvoru. Sam projekt so predstavili projektant, investitor Mirko Goričar, o vplivih na okolje in pogojih za gradnjo bodoče hidroelektrarne pa je zbranim spregovoril Ivan Parkelj, zadolžen za področje reke Krke iz Ministrstva za okolje in prostor. Člani občinskega sveta in tudi predstavniki civilne inciative so postavili kar nekaj vprašanj. Prevladovalo je splošno mnenje, da so občani premalo seznanjeni s projektom, ki bo bistveno zaznamoval okolje v sicer neokrnjeni in z Naturo 2000 zavarovani naravi in da bi se s samim projektom temeljiteje seznanili na zboru krajanov. Občani so razočarani tudi z odstranitvijo merilne naprave, ki je dolga leta merila vodostaj same reke Krke, zlasti pa se bojijo, da bi povečan odvzem vode za dve turbini moči 80 kw in 400 kw popolnoma porušil stanje reke, to je Krkine struge v dolžini nekaj sto metrov. Predsednik odbora za okolje in prostor Jože Papež je podprl prizadevanje podjetnika s pripombo, da nova hidroelektrarna ne bo imela vpliva na okolje, natančneje pa bi se morali občani in širša javnost seznaniti tudi o pogojih obratovanja.

Na veliko razočaranje članov Ekološkega društva in Civilne inciative so svetniki izglasovali in sprejeli sklep o podelitvi stavbne pravice za malo hidroelektrarno na Dvoru, v nadaljevanju pa je na potezi država in soglasodajalci, ki bodo postavili merila in pogoje za izgradnjo, po mnenju ekologov, sporne hidroelektrarne.

Svetniki so v nadaljevanju razpravljali tudi o priznanjih Občine Žužemberk za leto 2007. Za naziv častnega občana je bil predlagan Slavko Tekavčič, za zlati grb PGD Žužemberk, srebrnega upokojena učiteljica Jožica Grum, bronastega Francka Ožbolt, ansambel Kosobrini in turistični vodnik Janez Pavel Gliha. Svetniki pa so med drugim zavrnili poslovno poročilo Komunale Novo mesto za leto 2007.

Urednik

NE SPREGLEJTE

Stran 12

Slavko Tekavčič – častni občan Občine Žužemberk

Stran 18

Trški dnevi 2008

Stran 25

Nagrajenci Občine Žužemberk v letu 2008

Stran 36

Življenjsko delo Mihe Legana

Občinski svet sprejel drugi rebalans proračuna občine za leto 2008

Proračunu Občine Žužemberk za leto 2008 je bil pripravljen skupaj s proračunom za leto 2007 še v začetku leta 2007.
Glede na izvrševanje proračuna in določenih sprememb zakonodaje je bil v aprilu letošnjega leta sprejet prvi rebalans proračuna občine za leto 2008. Sprejeta sta bila tudi dva popravka Načrta razvojnih programov za obdobje 2008-2011.

Primerna poraba, ki naj bi zagotavljala izvrševanje osnovnih nalog občine, je za leto 2008 določena na podlagi strokovnih podlag Ministrstva za finance in novega Zakona o financiranju občin (ZFO-1), kjer je določena povprečnina, kateri je osnova število prebivalcev, dolžina lokalnih cest in javnih poti ter površina občine.

Zneski primerne porabe občine, prihodka iz glavarine in finančna izravnava so usklajeni z izračuni Ministrstva za finance konec leta 2007. Tako znaša primerna poraba za našo občino 3.037.506 EUR, od tega so ocenjeni lastni prihodki na 2.818.072 EUR, ostalo pa je pripadajoča finančna izravnava.

Glede na potrebe izvrševanja in uskladitve z načrtovanimi investicijami je bil pripravljen nov drugi rebalans proračuna. V novem rebalansu proračuna občine je predlagan nov obseg prihodkov v višini 5.418.390 EUR in obseg odhodkov v višini 5.531.142 EUR. Razlika v višini 166.002 EUR se bo pokrila s prenosom sredstev (stanje sredstev na računu 31.12.2007) v višini 110.078 EUR in s predvidenim zadolževanjem v višini 55.924 EUR.

Največji delež lastnih prihodkov pridobiva občina iz naslova dohodnine v višini 2.720.895 EUR, velik delež predstavljajo prihodki iz naslova davkov na premoženje, predvidenih domačih davkov na blago in storitve, udeležba na dobičku in dohodkih iz premoženja, taks in pristojbin ter glob in denarnih kazni. Med prihodki so tudi nedavčni prihodki, občina pa naj bo prejeta sredstva iz naslova vračila vračanj v javno telekomunikacijsko omrežje (cca 150.000 EUR za KS Hinje in cca 240.000 EUR za Žužemberk), ki jih bo namenila za izgradnjo infrastrukture. Sredstva naj bi se namenila za projekte na območju KS Hinje, Ajdovca, Dvora, Žužemberka in nekaj na območju Šmihela.

Največji delež med transfernimi prihodki predstavljajo sredstva iz državnega proračuna za investicije in projekte: za statično sanacijo gradu 105.300,00 EUR, za sofinanciranje investicij po 21. členu ZFO-1 s strani SVLR v višini 192.382,00 EUR, za regionalne razvojne vzpodbude za sofinanciranje projekta cestna in komunalna infrastruktura Žužemberk, to so EU sredstva v višini 318.750 EUR, za sofinanciranje izdelave dokumentacije 1. faze projekta Suhokranjski vodovod v višini 19.958,00 EUR, iz požarne takse v višini 8.000,00 EUR, za vzdrževanje območja Auerpergove železarne na Dvoru v višini 30.000,00 EUR, za sofinanciranje postavitve javne e-dostopne točke v višini 6.729 EUR. Med temi prihodki je tudi finančna izravnava v višini 219.434 EUR in druga sredstva za tekočo porabo v višini 85.000 EUR (prevoz zaradi zveri, 50% refundacija medobčinskega inšpektorata in redarstva, vzdrževanje gozdnih cest) ter prejeta sredstva iz drugih občin za sofinanciranje projekta Suhokranjski vodovod v višini 25.088 EUR.

Skupni odhodki drugega rebalansa proračuna znašajo tako 5.531.142 EUR, kar je za 437.860 EUR več, kot jih je bilo načrtovanih v prvem rebalansu proračunu za leto 2008. Odhodki so razporejeni po funkcionalnih namenih in glede na posamezne enote znašajo: delovanje občinskega sveta 44.200 EUR, nadzornega odbora 3.300 EUR, župana 59.400 EUR, skupne administrativne službe 62.345 EUR, občinske uprave 385.531 EUR, delovanje obrambe in ukrepi ob izrednih dogodkih 111.700 EUR, za notranje zadeve in varnost 10.150 EUR, za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo 99.500 EUR, za promet, prometno infrastrukturo in komunikacije 734.509 EUR, za gospodarstvo 63.584 EUR, za varovanje okolja in naravne dediščine 398.075 EUR, za prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalno dejavnost 1.648.729 EUR, za zdravstveno varstvo 112.954 EUR, za kulturo, šport in nevladne organizacije 383.674 EUR, za izobraževanje 1.122.175 EUR, za socialno varstvo 211.870 EUR, za odplačilo in servisiranje javnega dolga 23.326 EUR in za rezerve 56.120 EUR.

Vsekakor se zavedamo, da so potrebe na mnogih področjih in tudi območjih naše občine mnogo večje od finančnih zmožnosti. Realnost je pač taka, da se s temi proračunskimi sredstvi ne da izvesti vseh potrebnih projektov. Vsi v Občini Žužemberk: župan, občinski svet in občinska uprava delamo na tem, da bi čim prej zmanjšali zaostanek za razvitejšimi območji Slovenije in občanom omogočili primerno infrastrukturno opremljenost ter normalne bivalne pogoje. Za postopno delo in razvoj skladen z zmožnostmi pa potrebujemo tudi razumevanje občanov. Potrebno je poudariti, da smo uspeli pridobiti kar 2.380.884,00 EUR dodatnih sredstev. To so tista sredstva, ki niso zajeta v primerni porabi in predstavljajo kar 78,38 % več sredstev od primerne porabe. Iz tega izhaja, da s primerno porabo, ki jo določi Ministrstvo za finance, ne bi zmogli izpeljati nobenega projekta ali investicije in delovanje občine bi bilo namenjeno samo za izvajanje osnovnih dejavnosti, kot so šolstvo, sociala, vzdrževanje infrastrukture in delovanje občinskega sveta, župana in občinske uprave.

Vlado Kostevc

Nove cene priključnine na kanalizacijsko in vodovodno omrežje.

Na 14. redni seji Občinski svet Občine Žužemberk sklep o ceni priključnine na kanalizacijsko in vodovodno omrežje za obstoječe objekte. Pred priključitvijo na javno kanalizacijsko ali vodovodno omrežje mora uporabnik plačati priključnino, ki predstavlja povračilo dela stroškov za obnovo in širitev kanalizacijskega ali vodovodnega sistema. Priključnina se plača, v kolikor uporabnik obstoječega objekta ni sofinanciral izgradnje kanalizacijskega ali vodovodnega omrežja ter čistilnih naprav na območju občine.

Cena priključnine na javno kanalizacijsko ali vodovodno omrežje tako znaša za:

• stanovanjsko hišo	1000 EUR
• stanovanje v večstanovanjski stavbi do 50m^2	500 EUR
• stanovanje v večstanovanjski stavbi nad 50m^2	600 EUR
• počitniško hišo, zidanico	1000 EUR
• gospodarsko poslopje	500 EUR

Priključnina se plača na osnovi sklenjenih pogodb o medsebojnih obveznostih pri gradnji sekundarnega omrežja infrastrukture med Občino Žužemberk in uporabnikom na transakcijski račun občine. Brez plačila priključnine, obstoječega objekta ni možno priključiti na javno kanalizacijsko ali vodovodno omrežje.

Lastnik je oproščen plačila priključnine, če mora sam investirati v črpalko, zaradi lege objekta, kateri potrebuje črpališče za fekalno kanalizacijo.

V primeru, da uporabnik priključnine ne more plačati v enkratnem znesku, se mu omogoči obročno plačilo, vendar na največ 5 obrokov.

Pri novih objektih se upošteva izračun in vrednosti na osnovi sprejetega Odloka o komunalnem prispevku.

Vlado Kostevc

Suhokranjski vodovod - ključ do vode na Ajdovški planoti

Po podpisu pisma o nameri in sporazuma sedmih občin ter Ministrstva za okolje in prostor v lanskem letu se je projekt začel izvajati. Z izdelavo idejnih zasnov ter Dokumentov identifikacije investicijskega projekta, krajše DIIP-ov, so občine in MOP dobili prve realne ocene vrednosti tega projekta, ki je tako ocenjen v 3a varianti na dobrih 33 milijonov EUR. Od tega samo na Občino Žužemberk dobrih 10 milijonov EUR.

Po daljših postopkih sprejemanja DIIP-ov na sejah občinskih svetov je dokončno k projektu Suhokranjski vodovod pristopilo šest občin, in sicer: Dobrepolje, Dolenjske Toplice, Kočevje, Mirna Peč, Trebnje in Žužemberk, Občina Ivančna Gorica pa k projektu ni pristopila.

Gre za zelo zahteven projekt, v katerem bi moral glavno mesto dobiti cilj projekta, to pa je ustrezna in kvalitetna oskrba s pitno vodo prebivalcev Suhe krajine.

V nadaljevanju bomo morali izvesti kar še nekaj postopkov, pridobiti še predinvesticijsko zasnovo, v kateri je potrebno obravnavati posamezne variante tako podrobno, da je mogoče čim zanesljivejše izbrati in utemeljiti optimalno varianto. Optimalno varianto se izbere z analizo stroškov in koristi ali drugimi primernimi metodami.

V predinvesticijski zasnovi morajo biti obravnavane vse variante, za katere je verjetno, da bi ekonomsko, finančno, časovno in tehnično-tehnološko sprejemljivo izpolnile cilje, zapisane v dokumentu identifikacije investicijskega projekta in so predstavljene s projekcijami. Pri tem se upoštevajo tehnične, finančne, zakonske in druge omejitve in ugotovijo rezultati posameznih variant ter utemelji predlog optimalne variante.

Pri tem pa je potrebno poudariti, da je nujno dobro sodelovanje med vsemi občinami.

Potrebno je tudi razumevanje lastnikov zemljišč, ki bodo obravnavana v idejnih projektih. Pred idejnim projektom pa je težko natančno določiti potek tras.

Vsekakor pa je naša želja in naloga, da v čim krajšem času omogočimo prebivalcem Ajdovške planote kvalitetno oskrbo s pitno vodo, ostalim prebivalcem občine pa zanesljivo dobavo kvalitetne pitne vode iz novih vodnih virov.

Vlado Kostevc

Suhokranjski vodovod — I. faza

Občina	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3a
Dobrepolje	924.255,00	924.255,00	2.445.084,00
Dolenjske Toplice	5.868.450,00	5.199.150,00	4.609.034,00
Ivančna Gorica	2.285.059,00	0,00	4.870.820,00
Kočevje	4.346.062,00	1.552.500,00	4.439.115,00
Mirna Peč	2.939.400,00	2.277.000,00	3.661.802,00
Trebnje	942.471,00	942.471,00	3.042.624,00
Žužemberk	10.612.200,00	11.805.900,00	10.663.508,00
SKUPAJ	**27.917.897,00**	**22.701.276,00**	**33.731.987,00**

Telekomunikacijska infrastruktura v občini

V tekočem letu je bila na zgrajena in nato vključena nova FL Log, ki je bistveno skrajšala naročniško zanko za naselja ne tem območju (Arčelca, Replje, Log, Podšumberk, ...). Istočasno je nova FL Log razbremenila obstoječe omrežje v naselju Žužemberk v predmetni smeri.

V tekočem letu je bil zgrajena in vključena tudi nova optična kabelska povezava do FL Dvor, ki je omogočila nadgradnjo FL Dvor z ipBAN-om. Izvedene so bile tudi manjše dograditve obstoječega krajevnega kabelskega omrežja. Celotna vlaganja so v tekočem letu presegla 300.000 EUR. Zaradi navedenega so vlaganja v posodobitev tk omrežja na območju občine Žužemberk popolnoma primerljiva z ostalimi občinami, oziroma bistveno večja od mnogih primerljivih občin na območju 07.

V letu 2009 je načrtovana postavitev nove funkcijske lokacije v naselju Šmihel, kar bo bistveno skrajšalo naročniško zanko tudi v naseljih Drašča vas, Klečet, Šmihel, Dešeča vas, Budganja vas in Birčna vas ter omogočilo sodobne tk storitve.

Finančno in tudi tehnično najzahtevnejši projekt pa je zagotovitev perspektivnih povezav z optičnim kablom do FL Hinje. Stroški izgradnje presegajo 500.000 EUR. Zaradi navedenega poskušamo rešiti povezavo z ustreznim radijskim sistemom, kar pa je zaradi konfiguracije terena zelo težavno. Predmetna povezava in nadgradnja FL Hinje z ipBan-om je prioriteta v letu 2009, seveda v skladu z finančnimi možnostmi podjetja.

Telekom Slovenije d.d.

Sproščanje odvečne energije? Ne! Čisto navaden vandalizem!

- V strugo Krke vržen montažni VW za invalide, ki je stal na Loki pri mostu.
- Podiranje in »vlačenje« dreves ob in v strugi Krke.
- Razmetani in prevrnjeni kontejnerji za smeti na Loki.
- Vržene stojnice izpred gradu na trgu v Žužemberku po strmini proti Krki.
- Prevrnjena cvetlična korita ob vodnjaku na trgu.
- Prevrnjeni, odstranjeni in uničeni koši za smeti in kontejnerji na trgu.
- Uničen prometni znak »STOP« na izhodu kraka A in B v Stranski vasi.

In za poslastico:

- Vožnja s terenskim vozilom po stopnicah pri gradu in s tem uničenje stopnic.

To je le del konkretnih zadev, ki se dogajajo konstantno vsak konec vikenda v naši občini. Vprašamo se lahko, kdo za vraga uničuje naše (in njihovo!) skupno dobro? Z gotovostjo lahko trdimo, da so to naši občani. Vljudno prosimo dotične, da takoj prenehajo s svojim delovanjem in jih hkrati obveščamo, da bo policija storila vse, da se storilce odkrije in preda na sodišče. Plačali bodo kazen in vse stroške popravil in servis poškodovane opreme.

Spoštovani »neznani storilci«! V Občini Žužemberk obstoja ogromno društev, ki delujejo na kulturnem, gasilskem, športnem in ostalih področjih. Vključite se v njihovo delo na področju, ki vas zanima in verjemite, vsi bomo veseli, če boste svoj prosti čas in energijo izkoristili v javno oziroma družbeno dobro.

Gm, petek, 10. oktober 2008

Merilna kampanja tudi v Žužemberku

Sodobni človek je v svojem vsakdanjem življenju izpostavljen elektromagnetnim sevanjem (EMS) iz različnih virov. Mnogi so že stari (visokonapetostni daljnovodi, gospodinjski aparati …), več pa je tudi novih (radarji, mobilni telefoni, bazne postaje), predvsem zaradi različnih sodobnih komunikacijskih tehnologij. Ljudje so zaradi novih virov ter novih spoznanj zaskrbljeni, saj menijo, da izpostavljenost EMS lahko predstavlja zdravstveno tveganje, še posebno pri otrocih. Takšno stanje družbe pa predstavlja resno oviro pri umeščanju novih virov elektromagnetnega sevanja, kot so na primer daljnovodi ali bazne postaje omrežij mobilne telefonije. Javnost se kljub zavedanju o koristi in nujnosti takšnih posegov večkrat odzove odklonilno in ne želi sprejeti novega vira elektromagnetnega sevanja v svoji okolici, kljub temu da za to ne obstajajo nobeni pravni ali znanstveni zadržki.

Zato so v okviru projekta Forum EMS letos izvedli meritve elektromagnetnih sevanj v približno 60 slovenskih občinah in od 17.09.2008 poteka merjenje EMS na podlagi zahtev Civilne iniciative Trških njiv tudi v Žužemberku. Trenutni rezultati merjenj kažejo, da obremenitve naravnega in življenjskega okolja z elektromagnetnimi sevanji ne presega zelo strogih mejnih vrednosti, ki jih določa uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju. Povprečna izpostavljenost ljudi sevanjem baznih postaj je pri nas več kot stokrat manjša od predpisanih mejnih vrednosti. Ena izmed izmerjenih sevalnih obremenitev zaradi bazne postaje mobilne telefonije nad Trškimi njivami je bila 0,113 V/m in ta vrednost je znašala pod 1 % mejne vrednosti za I. območje.

Meritve, ki so jih v okolici baznih postaj doslej izvedle pooblaščene institucije v **Sloveniji,** kažejo, da obremenitev naravnega in življenjskega okolja z elektromagnetnimi sevanji ne presega zelo strogih mejnih vrednosti, ki jih določa uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju za območja s povečanim varstvom pred EMS. Povprečna izpostavljenost ljudi sevanjem baznih postaj v Sloveniji je več kot stokrat manjša od predpisanih mejnih vrednosti. Mejna vrednost znaša 12 V/m.

Sočasno z gostovanjem merilnega sistema pa so v občini namestili še info točko - informativni pano z zloženkami in drugimi publikacijami na temo elektromagnetnih sevanj in zdravja.

Podatki o izmerjenih vrednostih ter o lokaciji merilne postaje bodo prikazani na spletni strani projekta Forum EMS (**www.forum-ems.si/kampanja**) ter na spletni strani Občine Žužemberk.

VladiMir

Mejne vrednosti so frekvenčno odvisne so za nosilno frekvenco za posamezno območje varstva pred elektromagnetnimi sevanji navedene v tabeli .

nosilna frekvenca	Električna poljska jakost (V/m) - I. območje	Električna poljska jakost (V/m) - II. območje
GSM	12,9	41,1
DCS	18,3	58,5
UMTS	19	61,4
UKV RADIO	8,6	27,5

Izgradnja cestne in komunalne infrastrukture Žužemberk

Na podlagi izvedenega postopka tretjega javnega razpisa za prednostno usmeritev 'Regionalni razvojni programi' v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 za razvojne prioritete 'Razvoj regij' je bila uspešna prijava tudi Občine Žužemberk, ki je prijavila operacijo oz. projekt 'Cestna in komunalna infrastruktura Žužemberk' za katero je odobreno sofinanciranje v višini 1.756.596,00 EUR, oziroma največ 85% upravičenih stroškov, ki jo delno sofinancira tudi Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Občina bo pridobila v letu 2008 318.750,00 EUR, v letu 2009 567.846,00 EUR in v letu 2010 870.000,00 EUR evropskih sredstev za sofinanciranje izgradnje cestne in komunalne infrastrukture v Žužemberku. V to je zajeto: obnova ceste center-Stranska vas z obnovo mostu, pločnikom in javno razsvetljavo in Breg-Nad Miklavžem, obnova vodovoda center, Zafara in Breg ter novogradnja Zgornji Cvibelj, izgradnja fekalne kanalizacije center s črpališčem, Zgornji Cvibelj s pločnikom in javno razsvetljavo, Breg, Zafara in Jurčičeva ulica.

Tako bo z evropskimi in lastnimi sredstvi obnovljeno dobrega 2,5 km cest z mostom, zgrajeno bo 1.029 m vodovoda s 23 priključki, obnovljeno bo 1,5 km vodovodnega omrežja s 72 priključki, zgrajenega bo 4.095 m kanalizacijskega sistema s črpališčem in 139 priključki, zgrajen bo slab km pločnikov in javna razsvetljava s 41 svetilkami. Celotna vrednost projekta je 3.406.639 EUR, v kateri so zajeti tudi neupravičeni stroški, kot so npr. DDV.

V letošnjem letu se je tako začela izvedba projekta, ki se bo delno končal 30. 9. 2010. Na javnem razpisu za izvedbo gradbenih del na izgradnji kanalizacije Breg in Zafara, obnovi vodovoda Zafara in izgradnji vodovoda Zgornji Cvibelj je bil kot najugodnejši ponudnik izbran izvajalec CGP d.d. Novo mesto, ki bo v letošnjem letu izvedel dela v skupni vrednosti z DDV-jem v višini 583.546,50 EUR.

Zaradi intenzivnosti gradbenih del ste zapore cest in druge nevšečnosti občutili tudi občani, predvsem pa prebivalci Žužemberka, ki ste morali uporabiti obvoze oz. 'bližnjice' ter bili v vašem vsakodnevnem odhodu in prihodu z dela ali drugih obveznosti pri tem ovirani.

Vlado Kostevc

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA

Gradbena dela v polnem teku

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33, 8360 Žužemberk
e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si

V Žužemberku deluje javna e-dostopna točka z brezžičnim dostopom

Na podlagi javnega razpisa Ministrstva za gospodarstvo, Direktorata elektronske komunikacije za postavitev javne e-točke z brezžičnim dostopom so bila Občini Žužemberk sredstva za sofinanciranje postavitve e-točke v višini 6.729,30 EUR, celotna vrednost projekta pa je bila 8.075.16 EUR. Razliko je sofinancirala občina.

Za izvajalca postavitve je bila izbrana družba NET informatika d.o.o. iz Žužemberka, ki je v roku na naslovu Grajski trg 26 (stavba, v kateri je Mercator Tehnika), v prvem nadstropju postavila javno e-dostopno točko s **tremi** dostopnimi mesti in **brezžičnim** omrežjem, ki bo v kratkem usposobljeno za pasovno širino **10/10 Mbit/s.**

Urejen je bil manjši prostor cca. 5 m^2 , nabavljena pisarniška oprema ter tudi strojna in programska oprema. Javna e-dostopna točka bo tako omogočala 2-letno javno in brezplačno uporabo treh osebnih računalnikov in 24-urni brezžični wireless dostop v svetovni splet, zaenkrat le v Žužemberku, nekako do oddaljenosti 2,4 km. Delovni čas treh delovnih postaj javne e-dostopne točke je od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00 ure in ob sobotah od 8.00 do 12.00 ure.

S to uspešno kandidaturo se bo delno izboljšala dostopnost do svetovnega spleta občanom, ki te možnosti nimajo. Poudariti je potrebno, da gre v tem obdobju 2 let, na območju naselja Žužemberk, za popolnoma brezplačno in javno uporabo širokopasovnega in brezžičnega omrežja.

Vlado Kostevc

Otvoritev e-točke z brezžičnim dostopom

Huda ura v Žužemberku in okolici

V soboto, 2. avgusta, se je razbesnelo neurje v Žužemberku in okoliških vaseh. Lahko bi rekli, da je udaril kar tornado, ker tako takega vetra in tako obilico toče in dežja, kot ga je bilo tokrat, ne pomnijo niti najstarejši prebivalci.

Tega dne se je okoli dveh popoldne tako stemnilo, da smo morali prižgati luči, nato je začelo pihati in ulila se je ploha dežja, vmes pa je padala tudi toča. Pihalo je tako močno, da dež ni padal navpično, ampak vodoravno. Tako razbesnelo neurje je trajalo približno 20 minut.

Posledice so bile kar hude, saj je podiralo drevesa. Smreka pri gradu je celo padla na 4 avtomobile in enega pošteno poškodovala. Marsikateri strehi v Žužemberku, na Plešivici, Gradencu, na Laščah in še kje je odneslo strešnike s streh. Na Dvoru je razkrilo mrliško vežico. Pa koliko je povzročilo neurje škode na poljih, v vinogradih in sadovnjakih. Ljudje s Plešivice so povedali, da ne bo kaj trgati v njihovih vinogradi, ker je toča vse potolkla, tudi sadja ne bo treba obirati, prav tako je s koruzo, ki je vsa poležana in bo začela gniti. Kmetje garajo na že tako skopi suhokranjski zemlji, pa ti potem tako ujma skoraj v trenutki uniči, za kar so se trudili celo leto.

Torej, tudi nam v Suhi krajini ni prizaneslo. Do zdaj smo gledali podobne prizore po televiziji, ki so se dogajali v skoraj vseh področjih Sloveniji ali v svetu, zdaj pa je tudi pri nas udarilo. Ko tako opazuješ, kako grozovito moč ima narava, te postane strah in tesno pri srcu in šele v takih trenutkih spoznavaš, kako je človek nemočen, ko prihajajo nate ali tornadi ali povodnji ali pa požari.

A izgleda, da se bodo taka naravne katastrofe vse pogosteje pojavljale. In kje najti krivca. Vemo, ni daleč, to smo mi. To je človek, ki s svojim ravnanjem, s posegi v naravo in z vsem tem napredkom uničuje ravnovesje v naravi. Sicer so se začeli tudi državniki o tem pogovarjati, toda to ni dovolj, treba je takoj ukrepati, če že ni prepozno. Upajmo, da še ni!

Besedilo: Rudi Cerkovnik

Policija svetuje

Vodja policijskega okoliša svetuje

Policisti Policijske postaje Dolenjske Toplice na podlagi dosedanjih izkušenj ugotavljamo, da se v jesenskem času med trgatvijo, obiranjem gozdnih sadežev, obujanju spomina na mrtve in ostalih priložnostih, pojavlja porast kaznivih dejanj vlomov v vikende in parkirana vozila na območju vinorodnih okoliševv, gozdnih poteh in okolici pokopališč. Da bi se izognili tovrstnim nevšečnostim, vam svetujemo:

- **zaklepajte vrata in zapirajte okna vikenda ali zidanice, pa čeprav ste le nekaj metrov oddaljeni,**
- **ne puščajte oblačil in denarnic z dokumenti in denarjem pred vikendom ali na vidnem mestu v vozilu,**
- **ne puščajte ključev na "skritih" mestih,**
- **v vikendih in zidanicah ne hranite vrednejših predmetov,**
- **pred odhodom domov, preverite, ali so vsa okna zaprta in vrata zaklenjena,**
- **vozila parkirajte na osvetljenih ulicah in parkirnih prostorih,**
- **zaprite vsa okna na avtomobilu in preverite, ali so vrata zaklenjena,**
- **ne puščajte vrednejših predmetov na vidnem mestu v avtomobilu, shranite jih v prtljažnik,**
- **v avtomobil vgradite proti vlomno napravo.**

V primeru, da zaznate vozila in osebe, ki s svojim videzom in obnašanjem vzbujajo vtis, da bi lahko izvrševale kazniva dejanja, oziroma imate informacije, ki bi pripomogle k raziskavi neraziskanih kaznivih dejanj (tatvina denarja v Žvirčah, vlomi v vozila na Cviblju, vandalizem na Grajskem trgu…)**, vas naprošamo, da o tem obvestite policijo na interventno številko** 113.

Z upoštevanjem teh priporočil boste tudi sami veliko storili za vašo varnost in varnost svojega premoženja!

Skupaj za varnost - vaša policija

Vodja policijskega okoliša
Albert Lah

Pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo nezahtevnih objektov

Sprememba Zakona o graditvi objektov (v nadaljevanju: ZGO-1B), ki velja od 15. aprila letos, prinaša vsem udeležencem pri graditvi objektov: investitorjem, projektantom, soglasodajalcem, občinam in državni upravi nekaj pomembnih sprememb.

V tem prispevku želimo opozoriti na tiste spremembe, ki so povezane z gradnjo manjših objektov, ki jih omenjeni ZGO-1B uvršča v skupino **nezahtevni objekti,** za katere si investitor **mora pridobiti gradbeno dovoljenje**. Na podlagi prvih izkušenj, prejeli smo namreč že preko 150 tovrstnih zahtev, želimo investitorjem tudi svetovati, kako naj v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja ravnajo, da ga bodo pridobili v pričakovanem roku.

Pred letom 2003 so investitorji pred začetkom gradnje takšnih in podobnih objektov morali pridobiti odločbo o priglasitvi gradnje pomožnih objektov, po 1.1.2003 pa si je investitor moral pred začetkom gradnje pri občinski upravi pridobiti lokacijsko informacijo. Od 15. maja 2008 si mora investitor pridobiti gradbeno dovoljenje tudi za to skupino objektov.

V sorazmerno kratkem obdobju so se spreminjali občinski odloki in državni predpisi, kar povzroča težave predvsem investitorjem, ki težko sledijo obsežnim spremembam predpisov za področje graditve.

Osnovni namen ZGO-1B je, da se v prostoru zagotovi večja preglednost in usklajenost tudi za tovrstne objekte, da se postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja za investitorje poceni, poenostavi in skrajša. Prav zato ZGO-1B natančno določa, kako mora biti objekt umeščen v prostor, kaj mora pripraviti investitor in kako vodi postopek Upravna enota, da bi zagotovili večji red tudi pri gradnji nezahtevnih objektov.

Vrste nezahtevnih objektov, njihovo dopustno velikost, način rabe ter način gradnje podrobneje ureja 11. člen Uredbe o vrstah objektov glede na zahtevnost (v nadaljevanju: Uredba), ki velja od 15. maja letos. Število in opis objektov sta obsežna, zato navajamo samo nekaj najpogostejših primerov, kot so: drvarnice, garaže, steklenjaki, vrtne ute, ograje, oporni zidovi, kašče, kozolci, kmečke lope itd.

Občinski prostorski akti pa določajo, ali je manjše, torej nezahtevne objekte dovoljeno graditi, določajo tudi njihovo velikost, lego, število in druge prostorske pogoje.

Za mnoge investitorje je še vedno zahteven in težaven postopek ugotavljanja osnovnih pogojev za graditev, zato svetujemo, da si na občini na območju, katere imajo namen graditi, pri pristojnih za prostorske zadeve, pridobijo temeljne podatke, in sicer:

1. Ali je objekt sploh možno umestiti na določeno parcelo?
2. Kakšni so pogoji umestitve nezahtevnih objektov v prostor, kot so na primer:
   - dopustna velikost objekta,
   - odmiki od sosednjih parcel,
   - dopustno število takšnih objektov na eni parceli (na dvorišču sta zgrajena dva ali je dovoljen še tretji?).
3. Ali so potrebna soglasja zaradi neposredne bližine komunalnih vodov, ceste, železnice itd?
4. Ali je s posebnim odlokom varovana naravna ali kulturna dediščina?

Nato pa naj nadaljujejo aktivnosti v zvezi s pridobivanjem gradbenega dovoljenja.

Velika olajšava v ZGO-1B za investitorje je, da za tovrstne objekte ni potrebna projektna dokumentacija, da se gradbeno dovoljenje izda v skrajšanem postopku in da je stranka v postopku praviloma samo investitor.

Seveda pa je tudi natančno predpisano, kaj mora investitor predložiti k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja, zato je zelo pomembno, da zahteva vsebuje vse predpisane elemente.

Zahtevo investitor vloži na Upravni enoti, na območju, katere želi zgraditi nezahtevni objekt, na **predpisanem obrazcu**, ki mu mora priložiti:

- prikaz lege objekta na zemljišču, tako da je razviden njegov tlorisni položaj in oblika na zemljiško katastrskem prikazu v merilu 1:500 ali 1:1000, z navedbo odmikov objekta od parcelnih mej sosednjih zemljišč,
- značilne prereze (profile) ter oblikovanje objekta in terena (skica objekta: tloris in prerez, v merilu 1:100, z vpisom osnovnih dimenzij: dolžine, širine in višine),
- soglasja pristojnih soglasodajalcev (če so potrebna),
- dokazilo o pravici graditi (podatke iz zemljiške knjige lahko pridobi Upravna enota) .
- Upravna enota mora v postopku pred izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo nezahtevnega objekta ugotoviti:
- če objekt izpolnjuje pogoje, določene v Uredbi o vrstah objektov glede na zahtevnost, glede dopustne velikosti objekta, načina rabe objekta, načina gradnje objekta ter drugih pogojev za gradnjo nezahtevnih objektov,
- če je predvidena gradnja skladna z določili prostorskih aktov, ki veljajo za zemljišče, na katerem je predvidena gradnja, se pravi, če je gradnja takšnega objekta dovoljena v obravnavani prostorski enoti, če so bila pridobljena vsa soglasja pristojnih soglasodajalcev in
- če ima investitor izkazano pravico graditi na predmetnem zemljišču.

Morebitna vprašanja, povezana z gradnjo nezahtevnih objektov, lahko postavite svetovalcu za stranke, po telefonu na številko (07) 39 39 168 ali po elektronski poti na naslov ue.novomesto@gov.si, kjer boste zagotovo dobili strokovne odgovore.

V primerih, ko investitorji zahtevi predložijo vse predpisane podatke, je postopek resnično enostavnejši in hitrejši. Na Upravni enoti Novo mesto si želimo čimveč takšnih primerov.

Jože Preskar
Načelnik Upravne enote Novo mesto

Nova moč v občinski upravi

Od marca naprej so potekale aktivnosti za zaposlitev noge javnega uslužbenca v občinski upravi za področje urbanizma, načrtovanja prostora in opravljanja premoženjsko pravnih zadev. Prvi javni natečaj ni bil uspešen, saj nobeden kandidat ni ustrezal vsem razpisnim pogojem. Na drugi javni natečaj se je prijavilo pet kandidatov, tri vloge so bile nepopolne, en kandidat pa ni izpolnjeval vseh razpisanih pogojev. Kandidatka Vida Šušterčič, univ. dipl. inž.geod., iz Trebnjega pa je izpolnjevala vse razpisane pogoje in dokazovala še druga znanja. Že sedaj je bila vodja oddelka za okolje in prostor občinske uprave Občine Trebnje. Tako se s 15.10. izteka njen odpovedni rok in nato začenja z delom v občinski upravi kot višji svetovalec I. za okolje, prostor in urbanistično načrtovanje ter za opravljanje premoženjsko pravnih zadev v Občinski upravi Občine Žužemberk.

Kljub dolgotrajnemu izbirnemu postopku smo tako v občinski upravi pridobili vrhunsko strokovnjakinjo s področja urbanizma in načrtovanja prostora, ki bo s svojim znanjem prispevala k hitrejši izvedbi novega občinskega prostorskega načrta.

Vlado Kostevc

V Žužemberku nov bencinski servis

Kmalu po občinskem prazniku je v Žužemberku na območju nekdanje tovarne keramičnih kondenzatorjev Keko začel z obratovanjem samopostrežni bencinski servis brez osebja 24/7 družbe EN PLUS d.o.o. iz Ljubljane, ki deluje 24 ur na dan, 7 dni v tednu skozi celo leto ter omogoča komunikacijo v kar šestih jezikih.

Samopostrežni bencinski servis omogoča plačevanje kvalitetnih goriv s plačilnimi karticami, z gotovino, mobilnimi telefoni in z interno plačilno kartico, na voljo pa so tudi prodajni avtomati z različnimi izdelki. Uporabnikom ponujajo dve vrsti kvalitetnega goriva Eurosuper 95 in Eurodiesel, ki ima kar nekaj prednosti pred ostalimi dizelskimi gorivi. Gorivo omogoča večjo odzivnost in izkoristek motorja, manjšo porabo goriva, več poti z enim rezervoarjem, kar je doseženo z najsodobnejšo rafinerijsko tehnologijo, prispeva k daljši življenjski dobi motorja, izpušnega sistema in katalizatorja in to zaradi nizke vsebnosti žvepla v gorivu, je okolju prijazno gorivo, saj ima tudi do 85% manj žvepla, 80% manj pepela, 83% manj skupnih nečistoč, kot jih določajo zakoni, omogoča boljše delovanje in racionalno vzdrževanje motorja ter rezervoarja za gorivo ter brezhibno delovanje ob nizkih temperaturah, brez aditivov tudi pri temperaturah pod 20°C.

Kar pa je za uporabnike najpomembnejše, je to, da je cena goriv na tem bencinskem servisu za 1,3 centa/liter nižja kot pri ostalih ponudnikih goriv.

Z odprtjem novega samopostrežnega bencinskega servisa smo v Žužemberku in Suhi krajini pridobili možnost točenja cenejšega in visokokvalitetnega goriva 24 ur na dan.

VladiMir

Bencinski servis 24/7 v Žužemberku

Kri za življenje

Vsak dan se dogaja, da naše bolnišnice potrebujejo kri, ki rešuje življenja ljudem z različnimi boleznimi. Te krvne pomoči pa ne bi bilo, če se ne bi našli človekoljubi, ki darujejo to dragoceno tekočino.

Take dobrotnike najdemo tudi v Suhi krajini, in kar precej jih je. Spet so se zbrali v soboto, 12.7., v grajski kleti, kjer jim je predsednica Rdečega križa podelila priznanja.

Olga Mikec, Andrej Boh, predsednica OZ RK Mojca Špec Potočar in Dušan Mikec (od leve proti desni)

Takole so se izkazali posamezniki:

***5-krat* so darovali kri: Vladimir Kostevc**, Grajski trg 37, Žužemberk • **Lidija Longar**, Dol. Ajdovec 4;

10-krat: **Andrej Novak**, Dvor 40;

15-krat: **Boštjan Hrovat**; Breg 3, Žužemberk • **Darinka Košiček**, Stranska vas 51 • **Miha Praznik**, Veliki Lipovec 26;

***25-krat*: Igor Grum**, Grajski trg 33 • **Darja Kmet**, Podlipa 14 • **Jože Kmet**, Podlipa 14 • **Jože Lavrič**, Budganja vas 26 • **Bogdan Longar**, Stranska vas 11;

***35-krat*: Janez Jarc**, Podgozd 12;

***45-krat*: Stanko Zarabec**, Dolnji Ajdovec 19;

***60-krat*: Olga Mikec** in **Dušan Mikec**, Sadinja vas 2;

70-krat: Andrej Boh, Boršt pri Dvoru 219.

Zamislite si samo, koliko krvi je to in koliko je s tem bilo rešenih in spet zdravih ljudi. In vsako leto dobi približno enako število darovalcev te dragocene tekočine, ki pomeni življenje. Zato se čestitkam pridružujemo tudi člani uredništva Suhokranjskih poti.

Besedilo: Rudi Cerkovnik, foto: Slavko Mirtič

TELEGRAFSKO O

Kot ste sami opazili, imamo trenutno v občini zelo veliko gradbišč. Vljudno vas prosimo, da vsi skupaj malo potrpimo, če je cesta delno ali začasno popolnoma zaprta, če nam za nekaj časa zmanjka vode in se nam kadi prah po hišah in avtomobilih. Brez teh spremljajočih zadev ne moremo izvajati zastavljenih projektov. Tako občina kot tudi izvajalci skrbimo, da bo »stranskih učinkov« čim manj. Posamična informacija je sicer zelo kratka, bodo pa zato konec leta, ko bodo projekti večinoma zaključeni, podatki dopolnjeni.

VODOVOD

VODOVOD REBER

Glavni vod s hidranti je že izveden. Intenzivno se izdelujejo priključki do objektov. Podpisana je pogodba s CGP o asfaltiranju poškodovane ceste. Zaključek projekta predvidevamo do konca oktobra.

VODOVOD ZGORNJI CVIBELJ

Intenzivno se izvajajo dela na glavnem kanalu. V roku 15 dni se bodo izvedli vsi možni priključki. Zaključeno predvidoma do konca 2008.

VODOVOD ZAFARA

Projekt je v fazi izvajanja.

KOMUNALNIH ZADEVAH ŠT. 05

FEKALNA KANALIZACIJA

CENTER ŽUŽEMBERKA – ODCEP ZAFARA

Glavni vod fekalne kanalizacije je priključen. Črpališče pred občinsko stavbo je v funkciji. Vsi, ki tangirajo dotični vod, se bodo lahko priključevali že v oktobru 2008. Dobilo bodo pismeno obvestilo od občine.

ODCEP ZAFARA DO ZAFARE

Projekt je v delu.

PROJEKT BREG

Izvaja se še preostali del kanalov fekalne kanalizacije, ki so vezani na črpališče Loka.

PROJEKT PRAPROČE

Glavna cev je položena. Vsi priključki bodo izvedeni izven asfalta.

CESTNA INFRASTRUKTURA

DRŽAVNE CESTE

Cesta skozi Praproče je v zaključni fazi.

AVTOBUSNA POSTAJA ŽUŽEMBERK

Projekt je izdelan. V roku 14 dni dobimo še mnenje DRSC in nato na UE Novo mesto GD za manj zahtevni objekt.

OBČINSKE CESTE

CESTA V CONO ŽBK. IN JURČUČEVA ULICA

Projekt se zaključuje.

KRAK – C V STRANSKI VASI

Projekt v zaključni fazi. Montira se še javna razsvetljava in povezuje meteorna kanalizacija.

KOMUNALNI ODPADKI

Postavili smo precej novih kontejnerjev in izvedli zamenjavo dotrajanih. Potrebno bo naročiti še min. 20 kosov za zamenjavo, ker so stari – kovinski uničeni.

PROJEKT NUJNE VZRDŽEVALNE OBNOVE DRŽAVNEGA OBJEKTA - ŽELEZARNA DVOR

Na našo urgenco je bil sklenjen dogovor (Pogodbo o 100% sofinanciranju) z Ministrstvom za kulturo RS, da investira cca 30.000,00 EUR sredstev v nujna vzdrževalna dela na objektih železarne na Dvoru, ki je kulturni spomenik državnega pomena in lastništva. Občina je pripravila oceno potrebnih del, izvedla javni razpis in na tej osnovi bodo vsa potrebna sredstva nakazana na občino, ki bo po pogodbi plačala na razpisu izbranega izvajalca.

Izvedla se bo obnova strehe enega objekta z odvodnjavanjem (žlebovi), menjava oken, vrat, manjša zidarska dela, odvodnjavanje platoja med stavbami (odvod meteorne vode, ponikalnice), montirale se bodo dve dodatne zaščitne ograje v smislu varnosti obiskovalcev), izvedel se bo delno tlakovani, delno peščeni prehod za pešce, demontiral se bo stari toplovod, uredila se bo okolica objektov. Dela morajo biti zaključena do konca septembra 2008.

Vse ostale informacije glede komunale in infrastrukture:

Kontakt: Martin Grčar, 031-777-880, 07-3885-191, ceste@zuzemberk.si

Ravnanje z azbestnimi odpadki

Azbest je v Sloveniji še vedno prisoten, najdemo ga na slovenskih strehah in pa tudi v naravnem okolju kot odpadek. Tak azbest postane nevaren v primeru, da se poškoduje in pride do sproščanja azbestnih vlaken v zrak. Tudi v Občini Žužemberk so odpadne azbestcementne kritine pogosto odložene v okolje, največkrat v gozdove.

O ravnanju z azbestcementnimi odpadki je Ministrstvo za okolje in prostor po zadnjih neurjih objavilo navodilo, ki ga v nadaljevanju tudi povzemamo.

Odstranjevanje azbestnih odpadkov je najbolje prepustiti osebam, ki so za tako delo usposobljene. Ker pa je ob naravnih nesrečah ukrepanje potrebno takoj in če se dela lotimo sami, je pri tem potrebno upoštevati nekaj napotkov.

Azbestcementne plošče je treba pred odstranjevanje dobro zmočiti z vodo, pri odstranjevanju jih je treba dvigniti in ne izpuliti, ne sme se vrtati lukenj vanje ali jih lomiti. Kavlje, vijake ali žeblje, s katerimi so bile plošče pritrjene, je potrebno odstraniti tako, da se plošč pri tem ne poškoduje. Pri demontaži se ne sme uporabljati svedrov, žag ali orodij za strganje z veliko hitrostjo. Če se plošč ne more odstraniti brez uporabe orodja, je pomembno, da se izključno uporablja ročna orodja ali mehanične pripomočke za obdelavo azbestcementa z vgrajenimi sesalniki, ki imajo HEPA filtre.

Odstranjenih azbestcementnih plošč se ne sme drsati po površini in metati s strehe. Na tleh jih je potrebno ponovno omočiti na obeh straneh in šele nato zložiti v skladovnico na leseno paleto. Azbestcementnih materialov ne smemo drobiti, območje, na katerem so bile odstranjene, je treba dobro pregledati in morebitne ostanke odpadkov odstraniti.

Strešno konstrukcijo, letve, škarnike, opaž je potrebno po odstranitvi azbestcementnih plošč skrbno očistiti, najbolje posesati s sesalcem, ki ima HEPA filter, ali pa ostrešje vsaj obrisati z mokro krpo. Azbestcementnih ostankov odpadkov ne smemo pometati, prašiti ali razpihovati, niti drobiti ali uporabljati za nasipanje dvorišč ali cest in nikakor ne sežigati v domačih kuriščih.

Zbrane azbestne odpadke je potrebno na predpisan način (v vrečah iz tkanin iz umetne snovi ali v polietilenski foliji) oddati zbiralcu, predelovalcu ali odstranjevalcu azbestnih odpadkov (upravljavci odlagališč). Tako pripravljene odpadke se navadno odloži na odlagališčih nenevarnih odpadkov, v ločenih odlagalnih poljih.

V vreče je treba "spraviti" tudi gosto zmes, ki se pri močenju plošč nabere v vodnih odtokih, in krpe, ki se jih uporabi pri močenju ali brisanju plošč. V vsako vrečo z azbestcementnimi odpadki je treba zapakirati v dodatno PE vrečo, jo nepropustno zalepiti in označi z nalepko Azbestni odpadek.

Pred odstranjevanjem azbestnih odpadkov pa je potrebno v prvi vrsti poskrbeti za zaščitno obleko in zaščitno obrazno masko s posebnimi filtri.

Po informaciji iz podjetja CeROD d.o.o. lahko občani Občine Žužemberk odpadne fasadne obloge in strešne azbestcementne kritine oddajajo brezplačno na deponiji v Leskovcu. Samostojni podjetniki in pravne osebe pa za odlaganje na deponiji plačajo 67 eurov na tono prevzetih odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov, pri čemer je davek na dodano vrednost vključen v to ceno.

Glede na to, da lahko azbestcementne odpadke torej brezplačno oddajamo, upajmo, da se bo to v naših gozdovih v prihodnje tudi poznalo.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Marija Ban in Jelka Zupan ob primopredaji poslov

Marija Ban v zaslužen pokoj

S 1. septembrom 2008 se je upokojila Marija Ban, javna uslužbenka na Krajevnem uradu Žužemberk in Hinje, ki delujeta v okviru Upravne enote Novo mesto. Marija Ban je bila s svojim pristopom, zanesljivostjo, znanjem in odprtostjo zmeraj na uslugo mnogim našim občankam in občanom. To njeno delo je bilo tudi opaženo, saj je leta 2002 prejela naziv za najprijaznejšo javno uslužbenko po izboru državljanov, ki ji ga je podelil takratni predsednik Vlade RS dr. Janez Drnovšek. Leta 2005 je prejela tudi pisno priznanje župana Franca Škufce za dolgoletno in kvalitetno delo v obeh krajevnih uradih.

Že v času dopustov je gospo Banovo uspešno nadomeščala in jo od prvega septembra tudi nadomestila na tem delovnem mestu javna uslužbenka Jelka Zupan, referentka II iz Loške vasi, ki bo ob ponedeljkih, sredah in petkih v Krajevnem uradu Žužemberk in ob torkih v Krajevnem uradu Hinje skrbela za upravne notranje zadeve na območju naše občine.

VladiMir

Sprejem direktorja Napoleonovega inštituta v Žužemberškem gradu

Ljudske pevke TD Suha krajina so 17.9.2008 zapele dobrodošlico direktorju Napoleonovega inštituta iz Pariza Jacquesu-Olivierju Boudonu (v sredini), ki si je v spremstvu predsednika Občinske turistične zveze Ivančna Gorica Pavla Groznika in predsednika domačega turističnega društva Vlada Kostevca z izjemnim zanimanjem ogledal grad in potek sanacijskih del.

VladiMir

V grajski kleti so odmevali glasovi pevk zbora Žitni klas in frajtonaric

Vsako letu nastopajo za Trške dni pevke pevskega zbora Žitni klas in tudi harmonikarji, ki zaigrajo znane in manj znane melodije na frajtonaricah.

Najprej so nastopile pevke. Zapele so nekaj pesmi, ki smo jih že slišali in še take, ki so jih na novo naštudirale. Moramo reči, da se jim pozna, da že dolgo pojejo skupaj in potrudile so se, da so pesmi dobro zazvenele v prostoru, zato so dobile tudi aplavz.

Pred harmonikarji je nastopila mlada 8-letna violinstka Sara Cerkovnik in korajžno zaigrala kratko skladbico in že na začetku ogrela občinstvo, ki ji je zadovoljno močno zaploskalo.

Letos jih je bilo harmonikarjev samo šestero, a so se ti dobro potrudili in razvlekli svoje mehove, da so se pesmi razlegali v grajski kleti in navdušili veliko število zbranih poslušalcev.

Tako so si sledili nastopi, od najmlajšega pa do dveh srednješolcev. Gledalce je najprej navdušil najmlajši David Razdrh iz Dobrniča, potem je nastopila edina deklica, 7-letna Nastja Krese, ki je odlično zaigrala in požela pri gledalcih velik aplavz. Sledila sta dva nastopa osnovnošolcev. Najprej je zaigral Primož Vidmar, učenec 7. razreda z Lašč, nato pa še Simon Koncilja iz Srednjega Lipovca. Obema se pozna, da sta se spoprijateljila s inštrumentom, saj sta njuni pesmi dobro zazveneli med zidovi grajske kleti in navdušili občinstvo. Kot zadnja sta se predstavila srednješolca, Rok Zupančič iz Stavče vasi in Blaž Žabkar s Praproč. Pokazala sta že pravo mojstrstvo na harmoniki in tako uspešno zaključila prijetno glasbeno prireditev.

Kot se je tokrat, bi se morala v današnjem hitečem času večkrat slišati harmonika.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Harmonikarji so si zaslužili nagrade

Policijska postaja v grajski kleti

Za začetek Trških dni so se v nedeljo, 29. 6., predstavili člani gledališča Dober dan teater iz Prečne pri Novem mestu.

Poznana igralska skupina je gostovala s komedijo Policijska postaja in navdušila gledalce, ki so do zadnjega kotička zasedli grajsko klet. Komedijo je napisal Franc Plut, ki je tudi izvrstno odigral glavno vlogo komandirja postaje in jo tudi režiral. Kot se za komedijo spodobi, je v njej veliko stereotipv, ki krožijo med ljudmi na račun 'policajev': od tega, da kaznujejo neprave, do tega, da imajo nekateri protekcijo, tudi, da ne slovijo ravno po bistrosti, pa še več takih 'štosov' je v Plutovi veseloigri. Moramo pa reči, da so v besedišču tako povedani in tako duhovito zaigrani, da ne žalijo.

Na policijski postaji mora biti red ...

Seveda so se izkazali tudi igralci, saj so že sami stari mački s Francijem Plutom na čelu. Igra je res tekla in smeh gledalcev, ki je spremljal ves čas dogajanje na odru, to potrjuje. Zaigrali so še v večjih in manjših vlogah: Jana Zorko, Uroš Ocepek, Lucija Vidmar, Franc Molek (naš človek, Suhokranjčan, doma iz Velikega Lipja), Vesna Ambrožič. Mitja Žučak in Dana Bartolj. Da niso igralci česa izpustili, jim je pomagala šepetalka Jerneja Bučar, tehnično opremo je priskrbel Roman Kapš, tonske efekte pa je imel na skrbi Tomaž Zorko.

Gledalci so na koncu igralce z aplavzom večkrat priklicali na oder in jim s tem povedali, da so uživali v predstavi.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Slavko **Tekavčič – častni občan Občine Žužemberk**

Kaj vam pomeni priznanje, postali ste namreč častni občan Občine Žužemberk?

Ob podelitvi priznanja častnega občana sem ugotovil, da so v okolju, na katerega me vežejo spomini iz moje mladosti in za katerega sem se do sedaj po svojih močeh trudil, da bi razvojno napredovalo na vseh področjih, spoznali, da sem tudi jaz nekaj malega prispeval k rezultatom, ki so vidni na vsakem koraku, še posebno pa po ustanovitvi Občine Žužemberk.

Sicer zdaj živite v okolici Ljubljane, toda svoje korenine imate tu, v Suhi krajini, kot vem, v Šmihelu?

Moj oče je rojen v Šmihelu v revni kmečki družini z malo obdelovalne zemlje. Ta je družini z velikim številom otrok v takratnih časih komaj zagotavljala kruh za normalno preživetje oziroma prisilila otroke, da so čim preje odšli po svetu iskat možnosti za boljše življenje in ustvarjanje nove družne. Tudi moj oče je bil med tistimi, ki so se odpravili iz rojstnega kraja. Po končani vojni se je v Novem mestu poročil in 9. oktobra 1947 sem se mu rodil jaz.

Tu v Suhi krajini ste preživeli otroštvo. Kako dolgo ste živeli v dolini Krke in kakšni spomini so Vam ostali na tiste čase?

Splet naključij je bistveno spremenil tudi življenje naše mlade družine. Moja mama je hudo zbolela in zaradi zdravljenja po operacijah me je oče zaupal v varstvo svojim staršem v Šmihelu. Mati mi je umrla leta 1952 in tako so se zaradi službenih obveznosti očeta nadaljevala moja brezskrbna otroška leta v Suhi krajini. V Šmihelu sem zaključil tudi drugi razred osnovne šole in se kasneje, ker se je oče ponovno poročil, preselil v Ljubljano, kjer sem tudi nadaljeval šolanje.

V tem času sem na deželi pomagal pri kmečkih opravilih, kot mali pastir pa sem pred šolo pasel kravi, ki jih je imel deda. Posebna skrb pa mi je bil konj, ki sem ga smel občasno, ko smo hodili po vodo v Krko za napajanje živine, tudi jahati. Občasno si je deda sposodil tudi zapravljivčka in takrat smo odpotovali na obisk k svojim sorodnikom ali pa se odpeljali na semenj. Poleti smo se veliko kopali v Krki in uživali v različnih vragolijah, čeprav mi je bila voda vedno prehladna. Posebno lepo mi je bilo, ko sem pomagal nesti v mlin koruzo, da smo dobili koruzno moko, ki je bila tudi dnevno na jedilniku v obliki žgancev ali pa kruha. Užival sem ob pogledu na mlinarja, ki je v svoji belini skrbel za nemoteno delo mlina, in ko smo hodili ob reki, sem občudoval vodo, ki je z svojo močjo poganjala številne mline, ki so še takrat bili od izvira Krke do Žužemberka.

Ali se vračate v našo lepo dolino, Vas še kaj veže na te kraje?

Tudi danes se rad vračam v to dolino. Dedek in babica sta že pred leti umrla, v Šmihelu pa še živi moja teta Rezka, na katero me vežejo spomini iz mladosti, ker mi je velikokrat v težkih trenutkih moje mladosti stala ob strani kot mama in mi s svojo toplino pomagala premoščati mladostne težave.

Danes me na te kraje še vedno vežejo spomini iz mladosti, velikokrat se poleti, ko se pripeljem po cesti do mostu na Krki, ki vodi v Šmihel, ustavim in opazujem reko, njen tok in ugotavljam, kaj se je od zadnjega obiska v njenem toku spremenilo. Tiho upam, da se bom na stara leta zopet vrnil k tej reki in kot ribič užival pri lovljenju rib.

Seveda, ko pridem na obisk, ne pozabim iti v gozd nabirat gobe, čeprav se je narava bistveno spremenila. Ni več toliko travnikov in stelnjikov, kot jih je bilo včasih, povsod je gozd, ni več starih stez in poti, ki so vodile po teh gozdovih, in kar dobro moraš paziti, da se v tako zaraščenem okolju ne izgubiš.

Katere šole ste obiskovali? Kaj ste po izobrazbi?

Šolal sem se v Ljubljani. Obiskoval sem osnovno šolo v Šentvidu in tudi gimnazijo. Šolanje sem nadaljeval na takratni Upravni šoli, današnji Fakulteti za upravo in takoj po končanem študiju odslužil vojaški rok.

Kje je bila vaša prva zaposlitev in kakšno delo ste opravljali?

Svojo poklicno pot sem kot pripravnik začel na Sekretariatu za finance, današnjemu Ministrstvu za finance, kjer delam še danes.

In kako sta tekli vaša poklicna pot in napredovanje?

Moje delovno področje je vso delovno dobo lokalna samouprava s posebnim poudarkom na problematiki tekočega financiranja občin. Seveda sem v vseh teh letih postopoma napredoval do naziva uslužbenca, ki ga imam danes.

Ste sekretar na Ministrstvu za finance, to je eno najpomembnejših resorjev v vladi naše mlade države, se strinjate? Od dela vašega ministrstva je odvisno, kako živimo in kako bomo živeli?

Strinjam se z ugotovitvijo, da je področje financ in to ministrstvo eno izmed najpomembnejših v okviru Vlade RS. Področje dela ministrstva je zelo široko in delo, ki se veže na moj delokrog je še posebno specifično, saj se dnevno srečujem s problematiko in težavami, ki jih imajo v naši državi občine. Ministrstvo za finance skupaj s službami, ki so v njegovi sestavi (davčna uprava, carinska uprava, uradi itd.) skrbi za zbiranje davkoplačevalskega denarja, ki ga s sprejemom vsakoletnega državnega proračuna namenjamo za pokrivanje zakonskih obveznosti posameznih proračunskih uporabnikov.

Prosim obrazložite tudi, kaj delate, namreč mi, navadni državljani, nekako nimamo vpogleda v vaše delo, recimo, kakšne probleme rešujete na Vašem ministrstvu?

Sem vodja sektorja za sistem financiranja lokalnih skupnosti (občin), kar praktično pomeni, da se s svojo ekipo sodelavcev stalno srečujem z vso problematiko, ki jo imajo občine. Tako sodelujemo pri pripravi vse sistemske zakonodaje, ki se nanaša na financiranje občin (zakon o javnih financah in zakon o financiranju občin) vseh izvedbenih predpisov, ki pomenijo lažjo udejanjanje posameznih zakonov v praksi. Občinam izračunamo po posebni enačbi obseg lastnih prihodkov iz naslova dohodnine in tistim občinam, ki z lastnimi prihodki ne morejo zagotoviti primerne porabe, izračunamo pripadajoča sredstva finančne izravnave. Naša skrb je, da tako izračunan denar dobijo občine tekoče in ob pravočasnem sprejemu svojega proračuna nemoteno financirajo vse zakonske naloge.

Do lanskega leta smo izdajali tudi soglasje k vsem investicijam, ki so se sofinancirale iz sredstev državnega proračuna in to tako, da smo preverjali, če imajo občine zagotovljena vsa potrebna lastna finančna sredstva za izvedbo posamezne investicije. Občinam, ki se nameravajo zadolžiti, izdajamo soglasje k dolgoročni zadolžitvi ter izračunavamo stopnjo ogroženosti kot pripomoček posameznim resornim ministrstvom pri odobravanju sredstev za sofinanciranje investicij iz državnega proračuna.

Na podlagi spletne aplikacije in Pravilnika o poročanju občin o realiziranih prihodkih in drugih prejemkih ter odhodkih in drugih izdatkih občinskih proračunov mesečno zbiramo podatke od občin in jih analitsko obdelujemo. Prav tako zbiramo in analiziramo podatke o zadolženosti javnega sektorja na lokalni ravni ter rešujemo vso problematiko, ki jo občine tekoče naslavljajo na ministrstvo. Vsako leto obvestimo občine o izhodiščih za pripravo proračuna in pripravimo proračunski priročnik. Analiziramo pa tudi podatke o sprejetih proračunih in zaključnih računih, ki so jih občine dolžne poslati ministrstvu.

Poleg teh nalog pa tekoče rešujemo vse probleme, s katerimi se občine obračajo na naše ministrstvo in se vsebinsko nanašajo na delovanje občin.

Opišite, kako zgleda Vaš delovni dan?

Zjutraj, ko pridem v službo, pregledam dospelo elektronsko pošto in običajno uro odgovarjam na klice občin. Mnogokrat tudi moja tajnica pokliče

predstavnike ministrstev ali občin, ki jih nismo uspeli poklicati ali odgovoriti na klic prejšnji dan. Skladno z dnevnim urnikom odidem na sestanke, ki so sklicani za ta delovni dan ali pa sam glede na odprta vprašanja vodim sklicane sestanke s predstavniki občin ali ministrstev za razrešitev odprte problematike. Moje delo zahteva veliko usklajevanja v okviru vlade med ministrstvi in posameznimi vladnimi službami.

Šele pozno popoldne običajno lahko v miru pogledam prispelo klasično pošto in jo razdelim med sodelavce. Nato se lotim podpisovanja pošte. Moja praksa je, da preberem vso pošto, ki jo podpišem sam ali pa dam svoj parafo za nadaljnje podpisovanje. Pred odhodom domov v poznih popoldanskih urah pa običajno še pogledam delovni urnik za naslednji dan, da se lahko še doma pripravim za težje sestanke.

Zasedate visok položaj, kako sodelujete z ministrom?

Stalnega direktnega sodelovanja z ministrom ni, ker se to vodi preko direktorja direktorata za proračun, v katerega sodi naš sektor. Vedno pa skušamo pravočasno pripraviti vsa gradiva, ki jih zahteva minister preko svojega kabineta. Glede na aktualnost in težo posameznih problemov, ki se obravnavajo pri ministru, pa me občasno povabi tudi na te razgovore, da lahko hitro dorečemo morebitno rešitev.

Ali se udeležujete sej vlade, delate tudi v komisijah, v odborih?

Seje vlade in njenih odborov se lahko udeležijo samo ministri ali državni sekretarji. Imenovan pa sem v številna delovna telesa posameznih ministrstev in vladnih služb, kjer zastopam naše ministrstvo na področju, ki se nanaša na lokalno samoupravo. Moje delo se kaže v tem, da predlagam ali potrdim možne rešitve zatečene problematike, ki pa so velikokrat omejene z obsegom razpoložljivih sredstev, ki so zagotovljena v državnem proračunu. Tako sem veliko sodeloval tudi pri pripravi zakonodaje, ki se je nanašala na področje pokrajin.

Kdaj ste si ustvarili družino? Kako usklajujete življenje v družini in Vaše delovne obveznosti, kjer je potreben, kot seveda tudi v družini, v današnjem času, po mojem, odgovoren pristop?

Družino sem si ustvaril že v času mojega pripravništva. Imam dve odrasli hčerki, ki sta se po dokončanem študiju že zaposlili. Obe sta na tem, da si ustvarita družino in glede na značaj dela imata med tednom zelo malo razpoložljivega časa. Naša stalna srečanja so tako možna ob sobotah ali nedeljah, ko se dobimo skupaj z njunima parterjema na družinskem kosilu. Takrat si tudi vzamemo čas, da pokramljamo ter ocenimo, kako smo izpeljali že zastavljene aktivnosti oziroma, kako bomo peljali nadalje naloge, ki jih želimo družinsko realizirati.

V svetu se dogajajo 'grozne' stvari? Ali tudi Vas vznemirjajo svetovni problemi v današnjem trenutku, ki niso optimistični glede že na našo, a še posebej za bodočnost naših otrok?

Seveda so svetovni problemi in njihova stalna grožnja poglavje zase. Ker sem stalni optimist, upam, da bo prevladal zdrav razum in se bo te probleme skušalo razrešiti čim bolj racionalno. Srčno upam, da bom svoja stara leta preživel brez velikih pretresov, enako pa tudi vsi moji potomci.

Vaši konjički. S čim se ukvarjate v prostem času. Kaj Vas razveseljuje v življenju?

Posebnih konjičkov nimam. Položil sem potrebne izpite za ribiča, vendar zaenkrat ne najdem toliko časa, da bi se temu hobiju posvetil tako, kot želim.

Stanujem sicer v bloku, vendar imam v drugem delu Ljubljane v Šentvidu, kjer sem živel v mladosti, v najemu vrtiček. Zaradi pomanjkanja časa ga moram obdelovati v večernem času. Delo na tem vetu mi pomeni posebno sprostitev.

Z ženo tudi veliko hodiva po okolici vikenda, ki ga imava pod Kureščkom, sam pa tudi veliko gobarim in v ta namen izkoristim vsako prosto uro.

Posebno veselje mi je sprehod po gozdu, ko sem v neposrednem stiku z naravo in lahko v miru spremljam vse, kar se tam dogaja, še posebno v večernih urah, ko zamre petje ptic in se začnejo oglašati druge živali. Takrat lahko tudi na terasi vikenda opazujem številne zvezde na nebu in uživam v tišini, ki jo motijo v tem času s svojim pihanjem le polhi v krošnjah bukev v neposredni bližini vikenda.

Kaj si še želite v življenju, kateri cilji so pred vami, kakšne načrte imate še za bodočnost?

Moja največja želja je, da bi mi služilo zdravje in da bi uspešno zaključil svojo delovno dobo. Po odhodu v pokoj pa želim, da bi preživel leta, ki so mi še usojena, čim lepše.

Na svojem delovnem področju ugotavljam, da kljub številnim letom, ki so bila namenjena nadaljnjemu razvoju lokalnih financ in oblikovanim pozitivnim zakonskim rešitvam, ki so dala v zadnjih 20. letih nov zagon temu področju, da ostaja še veliko odprtih nalog, ki pa jih bodo morali razrešiti moji nasledniki.

Ponosen sem na to, da smo v relativno kratkem času na tem področju dejansko dosegli rezultate oziroma uspehe, ki so jih posamezne države gradile in dosegle skozi stoletja.

Kaj vas vodi v življenju, katere resnice so za vas pomembne?

Moje ključno vodilo v življenju je bilo, bodi vedno pošten in pomagaj, kjer lahko. Zato se vedno dam v vlogo tistega, ki se obrne na mene in mu na delovnem področju, ki ga pokrivam, skušam pomagati pri rešitvi izpostavljenega problema. Seveda je potrebno pri tem upoštevati časovni vidik in dejansko dane materialne možnosti. Praksa je pokazala, da smo na ta način s sogovorniki že rešili veliko problemov oziroma jih še bomo.

Vedno zahtevam tudi resen pristop k delu in v okviru razpoložljivega časa tudi možnost optimalno najhitrejše rešitve.

Najlepša hvala za tako izčrpne in bogate odgovore in sprejmite čestitke tudi od članov Uredniškega odbora Suhokranjskih poti in še naprej Vam želimo veliko uspeha pri Vašem delu in prizadevanju, da lahko tako z Vašim neposrednim delovanjem občine napredujejo in da mi, občani, lepše in bogatejše živimo v njih.

Rudi Cerkovnik

Orgelski koncert v župnijski cerkvi v Hinjah

V okviru občinskega praznika smo lahko tudi letos prisluhnili koncertu na orglah. Ta je bil v cerkvi Marijinega oznanjenja v Hinjah v nedeljo, 13. julija.

Predstavili so se štirje dijaki Konservatorija Jurij Slatkonja v Novem mestu. Pod mentorstvom Milka Bizjaka so nastopili: David Pavlin, Anita Novak, Peter Smolič in Alenka Šutar. Odigrali so skladbe različnih avtorjev iz različnih obdobij, največji del koncerta pa je bil namenjen Bachovim delom.

Mojca Papež

Humanitarna akcija za družino Obrstar

V okviru predstavitve kandidata Franca Škufce za poslanca Državnega zbora RS so v četrtek, 18.9.2208, predsednica OZ RK Novo mesto mag. Mojca Špec Potočar, župan Franc Škufca, Jože Kotar in Slavko Vidmar iz podjetja NG d.o.o. iz Novega mesta, ki je odkupil umetniško delo Beneški trgovec slikarja Jožeta Kotarja, družini Obrstar iz Sel pri Hinjah izročili zlicitirani znesek v višini 1.500 EUR.

V družini Obrstar je 5 družinskih članov. En otrok hodi v 6. razred OŠ, trije pa so srednješolci. Urejeni družini, ki je od leta 2005 brez očeta, bodo zbrana sredstva omogočila boljše možnosti za nakup najnujnejših šolskih in drugih potrebščin.

VladiMir

Udeleženci humanitarne akcije

Položili so venec

Za svoj praznik, ki je 13. julija, so člani Zveze društev šoferjev in mehanikov Slovenije s predsednikom, kakor to storijo vsako leto, položili venec in se tako poklonili padlim borcem in aktivistom pri spomeniku na Cviblju.

Foto: Rudi Cerkovnik

Praznikova domačija z novo streho

Praznikova domačija z novo streho

Pri konservatorsko-restavratorskim programom za prenovo in prezentacijo Praznikove domačije v Borštu pomaga tudi Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto.

Pri prekritju strehe je sodeloval Anton Golnar, ki je kakovostno obnovil že veliko kulturnih spomenikov širom Slovenije.

Kot podoba vzeta iz stare slike, pod vznožjem jugozahodnega pobočja znane vinogradniške gorice Boršt pri Dvoru, v objemu vinogradov, zidanic in sodobnih vikendov, nam delno podkletena lesena hiša pripoveduje zgodbo o bivalni kulturi naših prebivalcev. Njeni začetki segajo na prelom 18. in 19. stoletja, po vsej verjetnosti najprej pritlična, kasneje z lesenim vrhkletnim delom.

»Domačija s pripadajočim zemljiščem predstavlja izredno pomemben dokument o življenju in gospodarjenja bajtarjev - najnižjega kmečkega sloja na Dolenjskem,« je povedal višji konservator Dušan Štepec iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki bdi in skrbi, da bi se takšni edinstveni spomeniki kulturne dediščine nacionalnega pomena ohranili tudi našim zanamcem. Kar nekajkrat po zadnji vojni je bila hiša s simetrično dvokapno streho s slemenom, z obeh koncih zaključeno s čopom, prekrita s slamnato streho, ki je zaradi vremenskih neprilik propadala. Veter in padavine so grozile tudi lesenemu bivalnemu delu s črno kuhinjo in krušno pečjo. Sprehod po notranjosti hiše je prava iluzija idilične zgodbe o preteklosti, brez navlake sodobnega časa. Hlev, ki je pod bivalnim delom, je zgrajen iz kamna, bivalni del z majhnimi okenci, skozi katera se v notranjost prikrade le malo svetlobe, pa je zgrajen iz plohov, vogalno vezanih z utori na križ.

Medtem ko je njej podobne zgradbe povozil čas in so žalostno propadale, Praznikova domačija, z novo, prenovljeno streho, ki jo je dobila v teh dneh, živi naprej.

»Za to ima nedvomno zasluge tudi lastnica Jožefa Urbančič iz Zafare pri Žužemberku, ki je pustila stavbo takšno, kot je in jo bodo občudovali kasnejši rodovi,« pove Štepec in dodaja, da se bodo lastniki lotili, v sladu s predpisi spomeniškega varstva, tudi obnovitvenih del, s tem pa bodo rešili marsikaj, kar je bilo v hiši dotrajanega ali poškodovanega.

Za prekritje strehe so dobili usposobljenega mojstra Antona Golnarja iz Sovjeka pri Svetem Juriju ob Ščavnici. Pri delu mu je pomagal tudi sin Ivan, ki je najmlajši slamokrovec. Dva tedna so trajala dela in domačija na Borštu je dobila zlatorumeno streho. »Za to streho sem potreboval slamo, ki sem jo pripeljal iz Prekmurja,« je dejal slamokrovec Anton Golnar , »za to streho pa sem potreboval rženo, ravno in dolgo slamo, ki sem jo pripeljal s tremi tovornjaki!« Pri delu je uporabljal tudi domače materiale - leskove palice iz bližnjega gozda ter žico, s katero sta skupaj s sinom spretno in v šopih zvezano slamo zlagala na 25 do 30 cm debelo streho.

Lastnica Jožefa Urbančič je ob zaključku del dejala, da bo s svojim občutkom prisluhnila, kaj domačija potrebuje, čeravno domače čaka ogromno dela, da bo le-ta zaživela, najprej za svoje potrebe, kasneje pa bo odprla svoja vrata tudi turistom tudi drugim obiskovalcem .

S. M., foto: S. Mirtič

Pogovor s podžupanom Občine Žužemberk Jožetom Šteinglom

Za napredek občine smo odgovorni vsi

Z 28. februarjem letošnjega leta je svetnik Jože Šteingel iz Sadinje vasi pri Dvoru prevzel mesto podžupana Občine Žužemberk. Na to odgovorno funkcijo pa je župan Franc Škufca poleg njega imenoval tudi Jožeta Papeža iz stranke NSi

Jože Šteingel in svetnik Milan Ivkovič v Občinskem svetu Občine Žužemberk zastopata in predstavljata stranko SDS. Jože Šteingel je dejaven v občinskem odboru SDS kot njen podpredsednik, zelo dejaven pa je tudi v odboru komisije za vloge in pritožbe ter komisiji za samoupravo, skrajno resno pa je sprejel tudi funkcijo podžupana.

»Volivci so mi zaupali mandat in ne bom jih razočaral. Vsi moramo delati za razvoj kraja in za napredek občine, ne glede na strankarsko pripadnost in takšna so tudi nenapisana pravila, ki se jih držimo v koaliciji, to mora biti naš glavni cilj,« meni Šteingel, ki ne razume svetnikov in ljudi, ki vseskozi mečejo polena. Vse preveč je očitkov, lažnega blefiranja in nasprotovanja razvoja kraja pri različnih projektih, ki bodo prinesli razvoj, pa tudi nova delovna mesta.

»V občinskem svetu podpiram zdrave ideje, predvsem pa poslušam tudi želje ljudi po terenu in v oddaljenih vaseh,« pravi Šteingel in doda, da posamezne civilne iniciative, ki so bile ustanovljene v zadnjih mesecih, ne pripomorejo k napredku, temveč nasprotno. »Posamezniki, ki so zelo dejavni v teh iniciativah, bi lahko te želje, pa tudi zahteve, uresničili v odborih in v samem občinskem svetu. Konkretno se mi ne zdi prav, kar se dogaja z dvorskim igriščem. Ve se, kako je bilo zemljišče pridobljeno. Zemljo in najboljše njive je komunistična oblast po vojni nepravično odvzela lastniku Škrabcu, kar nekaj napak pa je pri prenosih lastništva zemljišča naredila tudi prejšnja koalicija občinskega sveta, ve se tudi, da je bilo zemljišče last vseh občanov, ne le peščice ljudi, in da je želja vseh krajanov nova, sodobna avtobusna postaja, kar nekaterim, kljub zamenjavi zemljišča očitno, ne ustreza. Tudi z dvorsko mini hidroelektrarno je bilo precej vroče krvi, to je nepotrebno in nekoristno, stroka naj dejansko presodi, ali sodi objekt v ta prostor ali ne.«

Da je funkcijo podžupana sprejel skrajno resno, pričajo tudi številni obiski parlamentarcev ter visokih predstavnikov vlade, pri katerih sodeluje tudi sam.

»V tem mandatu si prizadevam, da bi izboljšali infrastrukturo, da bi na Ajdovško planoto pripeljali vodo in izboljšali življenjske pogoje Suhokranjcem. Sem sodi tudi internetna povezava proti Ajdovški planoti, ki bo pripomogla, da bodo odslej E-poti krajše, predvsem pa hitrejše, kot tudi asfaltna prevleka na cesti Žvirče-Ambrus, ki mora biti dokončana do leta 2010, industrijske cone v Žužemberku, Hinjah in na Jami, ne nazadnje projekt suhokranjskega vodovoda. Pri tem nam pomaga tudi poslanec Državnega zbora stranke SDS Ivan Grill, ki nam je odprl marsikatera vrata na ministrstvih in pripomogel k čim hitrejši realizaciji projektov,« pravi Šteingel. Le-ta si prizadeva tudi za čimprejšnjo podržavljenje ceste Prečna-Brezova Reber, kot tudi preimenovanje vasi Dolnji in Gornji Ajdovec na ajdovški planoti. V upanju, da se bodo vse aktivnosti odvijale po načrtih, tesno sodeluje tudi z županom Škufca Francem, občinsko upravo in ne nazadnje s samimi občani, ki imajo občino, v kateri živimo, preprosto radi.

S. M., foto: S. Maver

Skupaj s poslancem Ivanom Grillom in županom Škufco ob občinskem prazniku

Podžupan Jože Šteingel in Vlado Kostevc, direktor Občinske uprave, sta v imenu Občine Žužemberk izročila pomoč Mariji Drenšek ob požaru na gospodarskem poslopju

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

v objektivu

Visoko pod oblaki

Tako bi lahko rekli za delavce, ki delajo visoko pod oblaki, ko sanirajo stolp in obzidje gradu nad Krko, ki teče vsaj 80 metrov spodaj. Tako so se lotili najtežjega opravila pri obnovi žužemberškega gradu. Že pravo čudo je, kako so postavili odre, ki se vzpenjajo kar 40 metrov visoko. Ljudje, ki stanujejo spodaj, s strahom gledajo navzgor, ko opazujejo, kako sproščeno se obnašajo delavci, ki delajo na taki višini. Je pa verjetno zato tako, ker so tega vajeni in je tako delo na višini za njih vsakdanja stvar. Tako se s temi deli počasi zaključuje obnova gradu, saj bo kmalu torej sklenjen venec z obzidji in stolpi okrog in okrog. Torej je tisto osnovno narejeno, da grad ne bo več propadal in lahko se bo začela končna obnova posameznih stolpov, ki bodo potem služili z različne namene. Upajmo, da se bo obnova nadaljevala, da bo pač v doglednem času žužemberški grad dobil dokončno podobo in bo služil v dobro ljudem.

● ● ● ●

V letošnjem poletju Krka sameva

Vsakokrat, ko sem se peljal v letošnjem poletju čez most na Loki, je Krka žalostno samevala in tudi njene brežine so bile prazne. Vemo, da je letos poleti vreme s svojimi neurji naravnost uničujoče, saj je uničilo več kot pol Slovenije in v nekaterih krajih kar večkrat. Tako so ostali ljudje, ki še, recimo, niso prekrili streh, jim jih je pri ponovni ujmi uničilo še tisto, kar je prej ostalo. Da ne govorimo o poškodovanih avtomobilih, o uničenih cestah, še posebej pa o velikanski škodi na poljščinah, v vinogradih, sadovnjakih. Skratka, vsako leto je huje. Tako tudi zato ni kopalcev v Krki, ker so nalivi tako obsežni, da reka močno naraste, da rabi dva tedna, ko se lahko, ker je spet majhen pretok, ogreje na toliko, da je sicer še mrzla, a pogumneži že prhnejo vanjo. Lahko se spomnimo poletij, 10 ali dlje nazaj, kopalna sezona je takrat trajala dva meseca in več, tudi topla je bila bolj, a prijetno osvežujoča, ko si se namakal v njej. In v Krki in na brežinah se je trlo ljudi, toliko, da si imel občutek, da si nekje na morju. Zdaj je drugače. To so prinesle te vremenske spremembe, ki so vsako leto hujše in bolj katastrofalne. Vprašamo se lahko: bo naš dom ostal cel, bo naš kmet še lahko žel pšenico, bomo še hodili v trgatev in obirat jabolka, bo še kdaj spet v Krki množica kopalcev kot včasih? Pravijo, da upanje umre zadnje, zato upajmo!

Neizkoriščeni stavbi in prostor pri plavžu

Vsako imajo zaključek kolesarji, ki privozijo po rimski cesti od Ivančne Gorice do Dvora, pri plavžu. Ob njem je lepo urejen, lahko bi rekli, mali park. Nič pa kaj lep pogled ne dajeta dve veliki stari poslopji, verjetno sta služili še železarni. Od njenega propada pa je že več kot sto let, zato je razumljivo, da je stavbi pošteno načel zob časa. Zdaj sta zgradbi prazni in ne služita ničemur. Ne vem, če kdo razmišlja, kako bi se dalo odličen prostor tik ob Krki in seveda obe poslopji izkoristiti, da bi služili pač kakšnemu namenu. Meni ni niti znano, kdo je lastnik vsega tega. Plavž ima kot zunanji muzejski eksponat verjetno v lasti ali oskrbi Zavod za kulturno in naravno dediščino, in če sta stavbi spadali k železarni, kot je plavž, potem je verjetno tudi zgoraj navedeno ta ustanova na skrbi in v lasti.

Ker sta poslopji v propadanju, bi bilo nujno, da se na to opozori Zavod za kulturno in naravno dediščino, da ukrene določene ukrepe, da se poslopji sanirata in služita, ali kot muzej ali za turistične namene.

● ● ● ●

Igrišče in igrala pri šoli samevajo

Kje so otroci, ki bi se podili po igrišču in se obešali na igrala? Ni jih! Igrišče in igrala samevajo, kje se zadržujejo otroci, da jih sploh ni več videti. Ko hodim na sprehode, jih skoraj ne vidim. Imam občutek, da vsak živi v svojem svetu, seveda v namišljenem, virtualnem, navideznem. Saj, ko jih vidimo, jim visijo žice iz ušes, ko poslušajo svojo bučno in preglasno glasbo ali gredoč v trgovino držijo v rokah majhne naprave in na njih igrajo igrice. Doma pa tako vemo, da gledajo televizijo ali pa so za računalnikom. Vsak živi zase. Tako je torej življenje današnje mladeži, če malo, ne preveč, pretiravamo. Včasih je bilo drugače, se še spomnite? Podili smo se po travnikih za metulji. Vsak dan smo se dobivali s prijatelji, vsak prosti trenutek smo izkoristili, ko smo opravili svoje delo, pa smo se šli ravbarje in žandarje, se lovili, skrivali, plezali po drevesih, saj so bile sosedove češnje in hruške slajše od domačih, lepo je bilo.

Kakšna razlika v doživljanju sveta nekoč in danes. Toda kaj hočemo, vse se spreminjam, tako tudi življenje današnje mladine, a mislim, da je bilo naše otroštvo lepše.

Hvaležni vsem

Po požaru in hudi stiski Drenškovih je sledila takojšnja pomoč. Pomoč več kot šestdesetih prostovoljcev.

Družina Marije Drenšek iz Dolnjega Kota 12 pri Dvoru je doživela veliko tragedijo pred tremi leti, ko so izgubili moža in očeta, nov udarec pa je družini zadalo ponedeljkovo neurje (21. julija), ko je zgorelo gospodarsko poslopje. Slabih šest dni zatem je na pogorišču starega poslopja s pomočjo sosedov, vaščanov, in kot so dejali domači »dobrih ljudi iz petih far« zraslo novo poslopje.

Dobesedno, kajti prek 60 občanov iz celotne občine, iz domače fare Žužemberk, Ajdovca, Šmihela in Hinj, peta fara pa so dobrotniki in prostovoljci od drugod, je priskočilo na pomoč in z finančnim prispevkom, materialom in udarniškimi urami postavili novo, 25 metrsko poslopje, v katerega so vgradili prek 45 m3 lesa, betona, zidakov in 4000 strešnikov. Gospodarica Marija Drenšek je z bolečino ob izgubi, pred leti prenovljenega in nazadnje še pred dvema mesecema na novo prekritega poslopja, pravzaprav tega, kar so ustvarjali, zidali, skrbno varčevali leta, nemo pogledovala in spremljala, ko so plameni spreminjali njihovo garanje v nič. Vidno ganjena pa je po obnovi dejala: »Hvala vsem in vsakemu posebej. Družina je hvaležna vsem, ki so nam v teh dneh priskočili na pomoč z materialom, denarjem in opravljenim delom !«

Poslopje po požaru med obnovo istega dne

Na sliki: (z leve proti desni) Marija Drenšek, hči Patricia Drenšek, svak Franci Drenšek, Afrodita Drenšek in Janez Šenica pred obnovljenim gospodarskim poslopjem

Za družino je najpomembnejše, da je pomoč stekla takoj. Med prvimi, pa tudi zadnjimi s končno očiščevalno akcijo v soboto dopoldne so se nedvomno izkazali gasilci, številni prostovoljci, samostojni obrtniki in podjetja.

V imenu Občine Žužemberk sta med prvimi finančno pomoč predala podžupan Jože Šteingel in direktor občinske uprave Vlado Kostevc, v imenu KO RK Dvor pa sta pomoč izročili predsednica Marija Legan in Slavka Andrejčič.

Pri tem pa je sodelovala tudi cela družina. Koordinacijo nabave in del je prevzel Marijin brat Ivan Šenica, ki je skrbel, da so delavci imeli vse potrebno, vesel pa je bil tudi dejstva, da se pri sami obnovi, ob takem številu ljudi in opravljenih delih, ni zgodila nezgoda. Poleg Marije sta prijeli za vsako delo srednješolki hčerki Patricija in Afrodita, kot tudi Franci Drenšek, Marijin svak, ki je zlasti vesel darežljive pomoči številnih okoliških kmetov v senu in krmi, da živina v novem prekritem hlevu ne bo lačna.

Foto: Slavko Mirtič

ZŠAM »GORJANCI« STRAŽA

Za varno pot v šolo

Združenje šoferjev in avtomehanikov iz Straže že vrsto let sodeluje v nacionalnem projektu »ZA VARNO POT V ŠOLO« v prvih dneh novega šolskega leta. V teh aktivnostih smo glavni dejavniki, ki skrbijo, da naši otroci varno pridejo v šole in se vrnejo zdravi domov. Načrtovane aktivnosti so usklajene s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, policijo in vodstvom osnovnih šol. Velik poudarek dajemo varnosti najmlajših, ki se prvič podajajo v šole.

Društvo je tudi letos svoje aktivnosti prilagodilo potrebam in predvidevanim ogroženosti otrok v času prihoda v šolo in povratkom domov. V avgustu smo se sestali s predstavniki SPV, predstavniki osnovnih šol in policijo iz teritorija, ki ga pokriva policijske postaje iz Novega mesta. Na sestanku so bile usklajene aktivnosti, ki so potrebne, da bo projekt deloval. Člani našega društva so bili zadolžena za delo v Občini Straža, Dolenjske Toplice in Žužemberku. V Občini Straža, kjer SPV še ni formiran, je društvo bilo zadolženo tudi za postavljanje opozorilnih tabel nekaj dni pred pričetkom šole.

Glavne naloge so se pričele prvega septembra. Že pred sedmo uro zjutraj smo se postavili na mestih ob prehodih za pešce, ki so blizu osnovnih šol. V Vavti vasi, Dolenjskih Toplicah in Žužemberku so ob naših članih bili tudi policisti. V Žužemberku, na Dvoru in v Dolenjskih Toplicah smo bili aktivni tri dni. V Vavti vasi, kjer je ogroženost najvišja, smo akcijo razpotegnili cel teden. Po potrebah pa bomo tu aktivni tudi po večjih prekinitvah, kot so vmesne počitnice in podobno. Namen naših aktivnostih je, da voznike opozarjamo na nevarnost in pomoč otrokom ob prehodu cest, ko se ti podajajo v šolo in ob vračanju domov. Vozniki so v večina primerih uvidevni in pazijo na otroke ob cesti in na prehodih. So pa primeri, kot je bil dogodek na Dvoru, kjer je naš član preprečil najhuje, ko je voznika zaustavil, ko je hotel prehiteti vozilo, ki je stalo pred prehodom, ko so prehod prečkala otroka in mamica, kar je bilo objavljeno tudi v Dolenjskem listu.

V aktivnostih »Za varno pot v šolo« je sodelovalo 11 članov, opravilo 161 prostovoljnih ur in z lastnimi vozili prevozilo 246 km. V tem času, pa policija ni beležila prometno nesrečo, kjer bi bili udeleženi osnovnošolci.

Upam, da so starši zadovoljni, da skrbimo za varnost otrok na cestah. Prosimo pa, da tudi sami poizkušajo otroka vzgajati v zavednega udeleženca v prometu, saj je v današnjem prometu to izrednega pomena.

Dušan Mikec

O delu in dogodkih Združenja šoferjev in avtomehanikov Straža lahko preberete na spletni strani in forumu društva .

http://users.volja.net/zsam-gorj
http://zsam-gorjanci.mojforum.si

Koncert citrarja Karlija Gradišnika in pevca Roka Ferendje na grajskem dvorišču

V času Trških dni v petek, 11. julija, sta imela vsak svoj koncert na velikem odru na grajskem dvorišču: prvi je nastopil citrar Karli Gradišnik, nato pa še znani pevec Rock'n benda Rok Ferendja, ki je dal naslov svojemu nastopu 'Elvis je živ'.

Pred kar mnogimi poslušalci je najprej stopil na oder Karli Gradišnik, ki je zaigral na citre. Vemo, da ta instrument ni pogosto videti, da bi nanj igrali. Nekako deluje starinsko, pa tudi težko se je nanj naučiti muzicirati. A tisti, ki zna, izvabi iz njega prav posebno mile, nežne in mehke zvoke in lepo ga je poslušati, ko se zaslišijo nežno zveneče melodije. Tako je bilo tudi ta večer. Čeprav bi rekli, da se na ta instrument igrajo samo ljudske in narodno zabavne 'viže', v resnici ni tako. Prav Karli Gradišnik je pokazal, da se lahko na citre in igra še kaj drugega; saj je izvajal, zraven je tudi prepeval vse, od ljudske pesmi, pa to rok'nrola. In vse to je naš citrar mojstrsko izvedel, tako da je bil nagrajen z dolgim ploskanjem.

Za njim je oder zavzel pevec in kitarist Rok Ferendja, ki pa je predstavil čisto drug svet glasbe, saj je izvajal največ skladbe slavnega ameriškega, žal že dolgo preminulega Elvisa Preslyja. To je bil pevec, ki je s svojimi pesmimi najbolj zaznamoval 60-a in 70-a leta prejšnjega stoletja. To so bile pesmi upora proti puritanskemu, zadrgnjenemu življenju v tistih letih in so rušile tabuje in oznanjale, če povemo to z eno besedo: svobodo. Te sklade so večinoma hitrega tempa, in kar je najbolj značilno zanje, sila bučno in glasno so zaigrane. In pevec Rok je dokazal, da je pravi roker, saj ima podoben, prav tako

temen glas kot Elvis, spremlja se na kitari, da pa ne rečem, da mu je celo malo podoben.

Tudi njegovo izvajanje je bilo dovršeno za tako zvrst glasbe, zato so tudi njega poslušalci nagradili z močnim aplavzom.

Tako smo doživeli lep in bolj nevsakdanji glasbeni večer, ki je izzvenel tako, da sta oba glasbenika še skupaj zaigrala nekaj skladb.

Besedilo:Rudi Cerkovnik, foto: Slavko Mirtič

Zaključek poletnih grajskih prireditev

Z večerom petja, plesa in poezije, z zanimivim naslovom: Besede nabrane skozi čas, so se 12. septembra v Žužemberškem gradu končale letošnje 13. poletne grajske prireditve.

Svoje najnovejše pesmi in del mladinskega romana je predstavil stari znanec žužemberških pesniških večerov Jurij Marussig, ob njem pa so nastopili še pesnici Francka Ožbolt in Mojca Pršina, domače pevke TD SUHA KRAJINA v pokrajinskih narodnih nošah, trški mož in vodič Janez Gliha in ansambel Ljudski godci v novi izvedbi. S posebnim inštrumentom »klino-

zobom« pa se je gledalcem predstavil tudi Primož Pasar. Prireditev je bila, tako kot vedno, prisrčna, polna prijetnih trenutkov ob poslušanju pesmi, prijetnega petja, glasbe in tudi povesti ter ob spremljanju srednjeveškega plesa viteškega reda Jurija in Volka Engelberta Turjaškega iz Žužemberškega gradu, ki se je lani poimenoval Seinsenbergensis Tumultus.

Vlado Kostevc, predsednik in organizator turističnih in drugih prireditev v kraju, je dejal, da je potrebno s poletnimi grajskimi prireditvami nadaljevati, obenem pa malo spremeniti tudi vsebino. Vsekakor pa morajo ostati poletne grajske prireditve prva priložnost in možnost za predstavitev vseh kulturnih ustvarjalcev in drugih iz Suhe krajine.

Foto: S.Mirtič

Trški dnevi 2008

Ajdovec

Z monokomedijo »Žena je spakirala – kaj pa zdaj« v izvedbi Erika Vidmarja se je v nedeljo, 6. julija, pričel pester in zanimiv program Trških dni, ki je razširjen tudi po ostalih krajih Občine Žužemberk in trajal več kot teden dni. Zbrane v dvorani večnamenskega doma v Ajdovcu je pozdravil tudi žužemberški župan Franc Škufca.

● ● ● ●

120 let gasilstva v Žužemberku

Tega dne je bilo slovesno tudi v Žužemberku. Tukajšnji gasilci so na slavnostni seji počastili spomin na prehojeno pot, ki so ga opravili v 120 letih delovanja. Rojstni dan društva je bil ustanovni občni zbor 27. maja 1888 leta, ki se ga je udeležilo okoli sto gasilcev.

Danes šteje društvo 178 članov, ki se nenehno izobražujejo, posodabljajo gasilsko opremo in skrbijo za gasilski pomladek. V zgodovini tega društva je bilo več pomembnih mejnikov, a naj omenimo leto 1979, ko se je društvo pobratilo s gasilskim društvom Črnomelj, in leto 1980, ko so se gasilci podpisali listino o pobratenju z gasilskim društvom Belaviči iz Hrvaške.

Na slavnostni seji so podpis listine obnovili in tako zaokrožili osemindvajsetletno sodelovanje v skupno korist. Predsednik Slavko Struna in predsednik gasilcev iz Belavičev Ivica Laskač sta podpisala listino o pobratenju in obrnila nov list zgodovine sodelovanja dveh prijateljskih društev iz dveh novonastalih držav bivše Jugoslavije. Seje so se udeležili tudi številni gostje, med drugim Anton Anderlič, poslanec Državnega zbora RS, predsednik GZ Novo mesto Fikret Fejzić, poveljnik GZ Novo mesto Tine Filip, gasilci iz pobratenega Črnomlja in Belavićev ter gasilci sektorja Žužemberk. Za kulturni program so poskrbeli Žužemberški rogisti. **S. M.**

120-letnica obogatena z novo pridobitvijo

Med najaktivnejšimi gasilci v Suhi krajini so žužemberški, ki so v mesecu juliju, v sklopu občinskega praznika Občine Žužemberk, slovesno praznovali 120-letnico delovanja.

Ob tej priložnosti so v kraju pripravili veličastno parado, v kateri so sodelovali gasilci in vozila občinskega sektorja Žužemberk, gasilci pobratenih društev iz Belavičev (Hrvaška) in Črnomlja ter sosednjih društev PGD Dobrnič in PGD Log pri Žužemberku. Na slovesnosti, ki se je dogajala v žužemberškem gradu, je številne zbrane pozdravil predsednik PGD Žužemberk Slavko Struna, pridružili pa so se mu tudi govorniki: župan Občine Žužemberk Franc Škufca, predsednik GZ Slovenije Anton Koren, predstavnik Uprave za zaščito in reševanje Franc Šink, predsednik in poveljnik GZ Novo mesto Fikret Fejzić in Tine Filip ter slavnostni govornik minister za obrambo RS Karl Erjavec. Še preden so uradno prevzeli novo gasilsko vozilo Man 15- 280, so Žužemberčani predstavili gašenje z obnovljeno ročno brizgalno na vozu, s katero so gasili pred sto dvajsetimi leti, lepo pa jo je obnovil kolar Anton Zupančič. Sledil je slovesen trenutek, uradna predaja, prevzem vozila in prerez traku. Ta čast je pripadla ministru Erjavcu, domačemu županu Škufci in botru vozila Tonetu Kondi – direktorju Keko opreme iz Žužemberka, ki je ključe izročil poveljniku Borisu Sajevicu. Na slovesnosti so podelili tudi več priznanj in zahval sponzorjem. Novo gasilsko vozilo tipa GVC 16/25 vredno okoli 200.000 evrov ima 2500 l cisterno za vodo, visokotlačno črpalko z dvema napadoma, škarje in raztezalo za tehnično reševanje ter vrsto drugega orodja in opreme za reševanje. Nova pridobitev v kraju je tudi nova sirena na obnovljenem gasilskem domu. *Slavko Mirtič*

Slovesen trenutek prereza traku

Trški dnevi 2008

Ob prazniku Občine Žužemberk, 15. juliju in v okviru tradicionalnih poletnih prireditev na žužemberškem gradu so od 6. do 14. julija potekali **Trški dnevi** v Žužemberku**,** v organizaciji Občine Žužemberk, Turističnega društva Suha krajina in drugih organizatorjev. Med številnimi društvi, ki so predstavila svoje delo, so bile tudi članice društva kmečkih žena Suha krajina. Le-te so se predstavile na suhokranjski tržnici s številnimi pekovskimi in drugimi dobrotami. Pevska skupina Žitni klas pa se je predstavila tudi na predstavitvi mladih harmonikarjev. Članice tega društva so dejavne tudi na številnih razstavah.Tako so letos sodelovale tudi na državni razstavi »Dobrote slovenskih kmetij 2008«, kjer sta dobili za kruh Veronika Gorenčič in Marija Jarc za medenjake srebrno priznanje. Pletejo in pečejo tudi pletenice. Z letošnjega tekmovanja v Straži sta se Veronika Gorenčič in Slavka Legan vrnili z najvišjim priznanjem.

Kraj je ob tej priložnosti bogatejši za kar nekaj pridobitev. Tako je predano svojemu namenu novo križišče Jurčičeve ulice in novo industrijsko cono, gasilci so prevzeli novo gasilsko vozilo, pred občinsko stavbo je na voljo turistom nov Info portal, v farni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata pa je bil blagoslovljen nov oltar, ki ga je s pomočniki izdelal domači rezbar Miha Legan. Na slavnostni seji so bila podeljena tudi občinska priznanja. Najvišje občinsko priznanje - častni občan pa je prejel Slavko Tekavčič.

S. M.

Križišče je odprto

Spominska slovesnost posvečena 111-letnici prve slovenske filmske igralke

S spominsko slovesnostjo posvečeno 111-letnici rojstva prve slovenske filmske igralke Rozalije Sršen-Zalle Zorane, rojene leta 1897 v Žužemberku, so se v ponedeljek končali tradicionalni, že deveti po vrsti, Trški dnevi, v okviru katerih se je zvrstilo več različnih kulturnih, športnih in zabavnih dogodkov.

Zalla Zorana je bilo umetniško ime Rozalije Sršen, ki se je rodila 16. julija 1897 v Žužemberku. Komaj sedemnajstletna se je nekaj mesecev pred začetkom 1. svetovne vojne podala preko oceana, v obljubljeno deželo Ameriko. Hodila je v večerno šolo, se učila angleški jezik, knjigovodstvo, tipkanje in ostale predmete trgovske stroke, a nemirno in sanjavo dekle je vleklo h gledališču in filmu. Z majhnimi vlogami si je počasi, a vztrajno tlakovala pot do uspeha. Prijateljevala je z Oliverjem Hardyjem in Stanom Laurelom in največje uspehe ter vloge doživela v razcvetu nemega filma. Zalla Zorana spada med najzgodnejše hollywodske umetnice slovenskega rodu. Od leta 1917 do tridesetih let 20. stoletja je predstavljala like usodnih žensk v cenenih in nasilnih filmih o divjem zahodu, pa tudi vloge brezobzirnih zapeljivk in eksotičnih žensk do čednih francoskih kabaretisk. Morda je največji uspeh Zalle Zorane ravno nastop v filmu The Show, ki mu poznavalci sedme umetnosti še dandanes priznavajo odlike.

Spomin na prvo filmsko igralko v Hollywodu so kot prvi v Žužemberku obeležili lansko leto z razstavo in raziskovalno nalogo žužemberški šolarji pod mentorstvom Magde Kastelic Hočevar.

Še preden so v Sloveniji začeli predvajati filme, je Hollywood že imel slovenske zvezdniške igralce. Morda res niso dosegle holywodske kraljevske osebnosti kakor Clark Gable, Elizabeth Taylor, toda Slovenci so delali z njimi v ameriški industriji pred kamero in za njo. In Zalla Zorana je dosegla največ, na kar se Suhokranjci z velikim veseljem in ponosom spominjajo.

Čudovitemu večeru je sledil še ogled kratkega filma o obisku Leona Štuklja v OŠ Žužemberk in celovečernega filma Pod njenim oknom, režiserja Metoda Pevca.

S. M.

Trški dnevi 2008

Gostje na Trških dnevih so povedali

Anton Anderlič, državni poslanec:

»Da je občinski praznik vključen v Trške dni, je posrečeno, saj takrat prireditve obišče mnogo ljudi, ki tako istočasno vidijo, kaj se je v občini naredilo v času enega leta. Jaz pridem na Trške dni vsako leto in vsako leto kaj novega odpremo, kot je vodovod v Križih pa cesto Veliki Lipovec-Brezova Reber itd. Letos je to novo križišče v Žužemberku. Tako ob teh praznikih veliko obiskovalcev in občanov vidi, da Občina Žužemberk napreduje, sicer z malimi koraki, toda tudi počasi se daleč pride.«

Marjeta Uhan, državna poslanka:

»Hvala lepa vsem, ki ste pripravili tako lep in bogat program za Trške dni.

Ti vaši izdelki z razstave ročnih del so kot biseri in predstavljajo neprecenljivo vrednost. Vsem tistim, ki pa delate za lastno dušo, še naprej ustvarjajte in prenašajte naprej preko razstav naslednjim rodovom, da se ohrani dediščina slovenskega naroda. Naučite še koga, navdušite mlajše, da si bodo zapolnili prosti čas, da bo njihov dan izpolnjen tudi med počitnicami, ko se mnogi nimajo kam dati. Iskrene čestitke za že deseto razstavo ročnih del, ki bo obogatila tudi Trške dneve, kot tudi doprinesla k turističnemu in gospodarskemu razvoju Suhe krajine. Lepo praznovanje občinskega praznika želim.«

Rok Ferendja, pevec:

»Krasno, neverjetno, kakšen čudovit prostor je to grajsko dvorišče za nastop. Prav užival sem, ko sem pel, zdelo se mi je, da kar lepše zveni moj glas, kar zaneslo me je v občutek vznesenosti. Prvič sem tu in prav presenečen, da je še kje tako mesto. Vse me je prevzelo. Že prej sem občudoval to vašo lepo dolino in lepotico Krko, a ko sem danes stopil na grajsko dvorišče, sem si rekel, to je ta pravo. A zdaj po koncertu še potrdim te besede, odlično sem se počutil in prav užival v nastopu. Hvala tudi publiki, ki mi je z aplavzom pokazala, da sem jim dal tisto, kar so si želeli, slišali so pesmi, ki jih imajo radi. Še bom prišel.«

Jože Barbo, predsednik Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine:

»Pa sem spet tu, kot vsako leto, na Trških dneh. Ker kot turistični delavec spremljam take in drugačne prireditve, ki promovirajo razvoj turizma, mislim, da znam oceniti, kaj in kako se dela v različnih krajih. In v Žužemberku, v Suhi krajini, gre ta razvoj s hitrimi koraki naprej. Seveda višek doseže prav na Trških dnevih, saj privabijo vsako leto veliko ljudi, ki imajo kaj videti in ki doživijo vso pestrost različnih dogajanj Tako si lahko ogledajo različne razstave, kolesarsko dirko, večerne nastope pevcev, pa predstavitev turističnih društev Dolenjske in Bele krajine, da ne govorim o bogatem programu srednjeveška dne, pa še in še bi lahko našteval. Tega je toliko, da človek ne more verjeti. Jaz samo lahko čestitam predsedniku Turističnega društva Suha kraji Vladu Kostevcu in seveda vsem prostovoljcem, ki žrtvujejo mnogo svojega prostega časa, da vse poteka tako uspešno. Srečno še naprej!«

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

Suhokranjske Poti

Grajski trg 33, 8360 Žužemberk
e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si

3. trške igre

V okviru Trških dni so mladi Društva podeželske mladine Suha krajina v mesecu juliju pripravili tretje tradicionalne trške igre. Na tekmovanju so se ekipe pomerile v skakanju z vrečami, iskanju in privijanju matic, hoji s hoduljami, gašenju požara in prenašanju vode skozi suhokranjski vodovod. Prvo mesto in pokal pa je osvojila ekipa Društva podeželske mladine Trebelno , pred domačini - Društvo podeželske mladine Suha krajina (na sliki).

Foto: S. M.

Trški dnevi 2008

Foto: Rudi Cerkovnik, Vladimir, Tomaž Lah

Na srednjeveškem dnevu obiski tujih skupin

Letošnjega srednjeveškega dne so se ob domačih slovenskih viteških in srednjeveških skupinah zbrali: Seinsenbergensis Tumultus iz Žužemberškega gradu, Žužemberški fanfaristi, Društvo srednjeveški najemniki iz Podgozda, renesančna plesna skupina Lonca iz Škofje Loke, plesna skupina Galiarda iz Celja, Vitezi Otoški iz Otočca, trio Antorino iz Škofje Loke, skupina Galemberg Vaganti iz Zagorja, Viteški red Gašperja Lambergarja z Bleda, viteško lokostrelski red Adama Smledniškega iz Medvod, Vitezi Belega kamna iz Pivke, Viteška skupina Ostrovrhar iz Podgrada pri Ljubljani in druščina Zlate Ostroge iz Ljubljane, srednjeveškega dneva pa so se tudi udeležili številni ljubitelji srednjega veka iz tujine.

Povjestna postrojba Kegljevičeva straža iz Hrvaške je navdušila s svojimi svečanimi oblekami in možnarji

Iz Škotske sta k nam prišla Matthew Fitt in Mirka Ryjackova, ki delata v Škotskem izobraževalnem zavodu, ta je eden vodilnih izobraževalnih ustanov za 'škotščino'

Posebno pa so nas navdušili mladi češki rokodelci iz skupine Kraljestvo Danar, ki ju vodita Aleš Novy in njegova žena Eva. Ob kovačih, tesarjih, pisarjih in predicah so mlade Čehinje zaplesale in nas dobesedno navdušile.

Viteška skupina Maledictus s Češke je s svojimi mečevalskimi veščinami jemala dih navdušenim obiskovalcem, kar pa ni nič presenetljivega, saj so to ljubitelji srednjega veka, ki nastopajo v filmih kot npr. Zgodbe iz Narnije

Oder za grajsko gospodo in viteze je bil tokrat mnogo premajhen

Foto: Slavko Mirtič, Stane Maver

Trški dnevi 2008

Pri zahtevni organizaciji Trških dni sodelujejo številna društva v občini

Upokojencem literatom na Dvoru se je zahvalila Tončka Banko

Muzej znanih Suhokranjcev v avli OŠ Žužemberk je razkazala mag. Jelka Mrvar

Ekipa zadolžena za spremstvo dirke in prevoz gostov je odlično opravila svoje delo

Bogastvo ročnih del s fotografijami Lovske družine Plešivica na razstavi

Info portal je odprl častni gost poslanec DZ Janko Veber

Dr. Nataša Žagar-Arkar že vsa leta pomaga pri organizaciji dirke

Anton Novak in policijska ekipa na kolesarski dirki

Najboljši kolesarji na zmagovalnem odru

Glineni kipci Ladine Korbar prvič v Žužemberku

Trški dnevi 2008

Foto: Slavko Mirtič, Stane Maver

Najboljši vinogradniki Društva vinogradnikov Suha krajina z letošnjega tedna cvička z gosti

Harmonike so zaigrale

Nežni zvoki violine so preplavili grajsko klet

Recital sakralnih arij in duetov s tenorjem Matjažem Matejem Kastelicem

Dobro razpoložen minister za obrambo RS Karl Erjavec

Slavnostni trenutek

Vitezi, glumači, rokodelci so preplavili Žužemberk

Polna cerkev sv. Mohorja in Fortunata ob farnem žegnanju in blagoslovu novega oltarja

Gasilska fotografija z ministrom

Gosti na slovesnosti ob občinskem prazniku

Spominska ura je posvečena Rozaliji Sršen- Zalli Zarani

Nagrajenci Občine Žužemberk

Na podlagi javnega razpisa in predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja je Občinski svet Občine Žužemberk na svoji 13. redni seji, dne 26.06.2008 sprejel sklep o podelitvi priznanj Občine Žužemberk za leto 2007.

Naziv častnega občana *Občine Žužemberk je prejel* ***Slavko Tekavčič****, univ.dipl. prav., sekretar, ki je po rodu Suhokranjec, vendar ni nikoli pozabil svojih korenin. Je strokovnjak na področju financiranja lokalnih skupnosti in svoje bogato znanje je vedno pripravljen deliti in z nasveti pomagati vsem lokalnim skupnostim. S svojim značajem, znanjem in pobudami še vedno pomaga k razvoju Suhe krajine in je ponosen na napredek tega čudovitega koščka Slovenije.*

Zlati grb *Občine Žužemberk je prejelo* ***Prostovoljno gasilsko društvo Žužemberk****, ob 120 - letnici delovanja. Leta 1888 je bila v Žužemberku ustanovljena 'Požarna bramba Žužemberk', ki je že v prvem letu so zgradila gasilsko shrambo, kupila brizgalno ter decembra imela že prvi gasilski krst, ko so požar v Žužemberku hitro omejili in preprečili širitev požara na celotni trg. Leta 1895 so kupili močno brizgalno, ki je 60 let reševala suhokranjske vasi in premoženje. Ob 50-letnici društva so žužemberški gasilci zgradili nov gasilski dom, ki je bil v okras kraju. Po drugi svetovni vojni se je društvo ponovno postavilo na noge ter je danes osrednje prostovoljno gasilsko društvo v Občini Žužemberk s preko 150 člani, ki se nenehno izobražujejo, posodabljajo gasilsko opremo, skrbijo za gasilski podmladek in so aktivni na vseh ravneh družbenega življenja v kraju in občini. Prav tako društvo odlično sodeluje s turističnim in drugimi društvi, skrbi za urejenost gasilskega doma ter tako prispeva k lepšemu izgledu trga.*

Srebrni grb *Občine Žužemberk je prejela* ***Jožica Grum****, učiteljica v pokoju. Rojena je bila v Ljubljani in po končanem učiteljišču je 3 leta službovala na Štajerskem. Leta 1952 je prišla na Ajdovec, kjer je bila od 1957 do upokojitve vodja podružnične šole. V letih po vojni je bilo življenje povsem drugačno. Mnogo let je učila cel dan, zvečer pa ob petrolejki pisala priprave. Kot mnogi učitelji je bila tudi ona duša kulturnega življenja. Delo z učenci ji je bilo v veliko veselje in izziv. Bila je in je še danes dobra in prijazna ter je znala prisluhniti težavam številnih družin in jim po svojih močeh tudi pomagati. Ob ustanovitvi gasilskega društva je postala aktivna članica in tako je usmerjala tudi svoje učence, ki jih je vzgojila v poštene in delavne ljudi. S svojim delom, odnosom do soljudi in pokončno držo nam je vsem v vzor.*

Bronasti grb *Občine Žužemberk so prejeli:* ***Francka Ožbolt,*** *upokojenka in prostovoljka, ki je bila vse do letos dolgoletna predsednica Društva upokojencev Žužemberk. Je članica turističnega in mnogih drugih prostovoljnih organizacij že vrsto let. V družbi zna z dobro voljo, pesmijo in igranjem na lončeni bas poskrbeti za dobro voljo. Opravlja prostovoljno delo na vseh področjih. Njeno izjemno delo na področju pomoči starejšim so opazili tudi v Zvezi društev upokojencev zato je v letu 2005 prejela Plaketo Državnega sveta Republike Slovenije za najbolj zaslužne prostovoljce.*

Ansambel Kosobrin*, ki ga sestavljajo štirje člani iz različnih naselij naše občine. So amaterski glasbeniki, ki s svojo nadarjenostjo in stilom že dobrih 15 let zabavajo ljudi ob različnih priložnostih. Njihov glasbeni repertoar zajema narodnozabavno in zabavno glasbo, med katerimi je tudi nekaj njihovih skladb. Nastopajo na prireditvah v domačem kraju in drugod po Sloveniji.*

Janez Pavel Gliha, *upokojenec in turistični vodnik, ki je po duši in srcu aktivist in prostovoljec od malih nog. Svoje prostovoljno delo je v največji meri posvetil žužemberškemu gasilskemu društvu, pa tudi drugim organizacijam. Od ustanovitve turističnega društva deluje kot turistični vodnik. V mladosti se je aktivno vključeval tudi v amatersko gledališko skupino, ki je delovala pod mentorstvom Srečka in Mimice Kodre. V letu 2005 je opravil izjemno humanitarno delo, ko je iz mrzle Krke rešil štiri tuje turistke, ki so se iz kanuja prevrnile v reko. To je bilo pogumno dejanje, saj ob reševanju ni razmišljal o svoji usodi, ampak o življenjih turistk. O njegovem velikem dejanju pričajo zahvale družin rešenih turistk v skorajda dvomiljonskem mestu Ufa, kjer je Janez Gliha poznan kot rešitelj življenj štirih mater.*

Pisna priznanja *Občine Žužemberk pa so prejeli:*

Jože Krese*, radioamater, za izjemen prispevek k razvoju radioamaterstva, mentorstvu mladim ter vodenju izobraževanj za potrebe društva,*

Marjana Turk, *zlata maturantka, za izjemen uspeh na maturi in aktivno sodelovanje na prireditvah in pri dramskih uprizoritvah,*

Miha Papež, *zlati maturant, za izjemen uspeh na poklicni maturi, oblikovanje logotipa OŠ Prevole in aktivno sodelovanje pri dramskih*

uprizoritvah, ***Anton Blatnik,*** *prostovoljni gasilec, za aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih delovnih akcij,* ***Agrarna skupnost Hinje*** *za izjemen prispevek k urejanju vaških poti in naravne znamenitosti Močile pri Hinjah ter* ***Športno društvo Stavča vas,*** *za prispevek mladih članov k urejanju kopališča z okolico v Stavči vasi.*

Priznanja pa je ob prazniku občine podelil tudi župan Franc Škufca.

Bronasti grb *Občine Žužemberk je prejelo* ***Prostovoljno gasilsko društvo Šmihel*** *za 80-letnico delovanja, ki so ga ustanovili leta 1928 pogumni možje iz Šmihela in okolice, da bi se učinkoviteje zoperstavili ognjenim zubljem. Šmihelski gasilci so s svojim prizadevnim delom, hotenjem in pogumom zmeraj pomagali sokrajanom, s sodelovanjem mladih pa se doživljanje pozitivnih vrednot krepi pri vseh krajanih.*

Pisno priznanje župana so prejeli: ***Radio klub Žužemberk*** *za večletno aktivno in prizadevno delo na področju radioamaterstva, družba* ***SK d.o.o.*** *za prispevek h gospodarskemu razvoju občine in* ***Ivanka Škrbe*** *za večletno aktivno delo na kulturnem področju.*

Pisno zahvalo župana pa je prejel ***Janez Boben*** *za dolgoletno in prizadevno delo v nekdanji KS Hinje in v občinski upravi.*

Vlado Kostevc
Foto: S. Maver

Vračanje sredstev v izgradnjo javno telekomunikacijskega omrežja

V zadnjem času je s strani občanov veliko upravičenih vprašanj glede vračanja sredstev v izgradnjo javnega telekomunikacijskega omrežja (JTO).

Občina Žužemberk je konec maja prejela tri predloge za sklenitev poravnave za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje v skupni višini 439.697,61 EUR za območje nekdanje KS Žužemberk, za območje nekdanje KS Hinje pa je bilo potrebno posredovati še dogovor o sorazmernem deležu vlaganj med krajevno skupnostjo in nekdanjo Občino Novo mesto.

S predlogi poravnav se župan in ostali v občini nismo strinjali in smo posredovali ustrezna vprašanja in dopolnitve, saj predlogi poravnav niso upoštevali vseh sklenjenih samoupravnih sporazumov o zagotovitvi sredstev za izgradnjo telekomunikacijskih omrežij in pogodb ter računov o vlaganju sredstev v izgradnjo.

Konec meseca avgusta so s strani Mestne občine Novo mesto posredovali dopis, s katerim izjavljajo, da iz naslova vračila vlaganj za območje nekdanje KS Hinje nimajo nikakršnih zahtevkov. S tem se bo lahko začel na Državnem pravobranilstvu v Ljubljani še postopek za izdelavo predloga sporazuma za vračilo vlaganj v JTO.

Upamo, da bo ob upoštevanju pripomb na sporazume za območje nekdanje KS Žužemberk in predlog sporazuma za območje KS Hinje vračilo izvedeno okoli novega leta, oziroma v začetku naslednjega leta.

Sporočilo o poteku postopka vračanj v JTO smo objavili tudi na spletni strani, o tem pa je poročal tudi Dolenjski list.

Vlado Kostevc

Angolski otroci

V preteklem šolskem letu je OŠ Žužemberk s podružnicami in vrtcem ter v sodelovanju z dekanijo in občino Žužemberk zbrala 1800 EUR za šolanje 7 otrok v Angoli ter več kot 2200 učnih pripomočkov in izdelkov za osebno nego.

O težkem življenju angolskih otok po koncu 30 letne državljanske vojne v barakah brez pitne vode, brez elektrike, mnogi tudi brez staršev, nam je 27.10.2007 spregovoril g. Jože Andolšek, duhovnik in profesor na Realni gimnaziji v Celovcu. Z otroci smo današnje stanje v Angoli primerjali s težkimi razmerami, v katerih so odraščali naši dedki in babice po končani 2. svetovni vojni. Začutili smo eno – želimo pomagati. V novembru in decembru smo izdelali 34 različnih vrst in kar preko 400 kosov božičnih okraskov ter nakita, s prodajo na 3-dnevni božični tržnici med 21. in 23.12.2007 pa zbrali denar za šolnine. V spomladanskem delu akcije smo do 28.3.2008 zbrali učne pripomočke ter predmete za osebno nego. V tem času je tekla humanitarna akcija za Angolo tudi na OŠ in v župniji Boštanj ter na OŠ, v župniji in občini Sevnica, kjer so zbirali tudi oblačila, bale blaga, računalnike in šivalne stroje. Tako združeni smo omogočili vstop v šolo kar 21 otrokom ter napolnili kontejner, ki je proti Angoli krenil 2.4.2008, tja prispel v juliju, zbrane stvari pa so med najrevnejše razdelile sestre selezijanke.

Skupina 16 prostovoljcev iz Slovenije in Avstrije je med 8.7. in 7.8. 2008 delovala v 4 misijonskih središčih v Angoli, med njimi tudi dva nekdanja učenca OŠ Žužemberk. Tako sva s Sašem Kovačem ob prihodu v Angolo slovenski rojakinji, misijonarki s. Zvonki Mikec, v imenu OŠ Žužemberk izročila zbrani denar. Kar 7 otrok je srečnih sedlo v šolske klopi, 6 prvošolcev Coleta Nacoloma Kambingu Vinevala, Zeferino Covile Nambelo, José Chileha Ukuasapi Sakonjo, Isaías Jonatao, Jokebed Luzamba Binda Mavambu, Albertina Natániela Patrício Mario in ena osmošolka Neusa Armando, vsi šolarji pa so se izjemno razveselili zvezkov, barvic, žog, zapestnic prijateljstva, ročnih lutk… Prostovoljci smo učili v šolskih centrih in na podružničnih šolah angleščino ter ročne spretnosti (izdelovali smo letala, ladjice, pisemske ovojnice, cofke…). 2 duhovnika sta obiskovala ljudi v najbolj odročnih vaseh, tudi tiste, kjer v preprosti blatni kolibi, ki jo imenujejo cerkev, ni bilo maše že več kot 20 let. Zdravnica in 2 študenta zdravstvene nege so po svojih močeh in s sredstvi, ki smo jih prinesli s sabo, oskrbovali bolne.

Zbiralna akcija in naše misijonsko delo sta zaključena, vaše darove so prejeli najbolj ubogi otroci tega sveta. Tako daleč stran so, a hkrati tako blizu – v naših srcih. V njih bodo ostali in nas s svojimi toplimi, upajočimi očmi spremljali vsak nov dan. Z njimi ostajamo povezani tudi preko s. Zvonke Mikec, ki bo v novembru obiskala šolo Žužemberk, v nadalje pa nas obveščala o razmerah v Angoli.

Obvestilo: *prostovoljci pripravljamo predstavitev našega misijonskega delovanja v nedeljo, 23. 11. 2008, ob 18 h v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku. Lepo vabljeni*!

Tanja Murn

Obrazi časa

Martin Blatnik – od samouka do mojstra čopiča

Dolgoletna želja se mu je uresničila: imel je razstavo. Srečen je Martin, prva prava razstava je za njim. Zgodila se mu je letos, v času Trških dni, v grajski kleti, kjer je dal na ogled približno 40 svojih platen. Skoraj vse slike so nastale v času 3 mesecev. »Ideje in motivi so bruhali iz mene, bil sem v neverjetnem ustvarjalnem zagonu,« pripoveduje z nekim prav posebnem žarom. To je tisto, kar opredeljuje umetnike, da v močnem zanosu morajo ustvarjati.

Martinov najljubši kotiček - atelje

A kakšen je bil začetek? »Ne prav spodbuden, kot se spomnim, sem vedno nekaj risal, največkrat kar na platnice zvezkov, kar seveda učiteljicam ni bilo ravno všeč,« pove o prvih korakih svoje poti kot samouka v slikarstvu. V višjih razredih osnovne šole v Žužemberku so ga nekako odkrili. Preslikaval je podobe naših pesnikov in pisateljev za šolsko glasilo. Tako se je učil in počasi sam korakoma napredoval. Pozneje, v šoli v Litostroju, v Ljubljani, živel je v internatu, in ko so ga videli pri slikanju, je moral že kaj narediti po naročilu. Tako je padel tudi kakšen 'cekin', ko sam pravi, da so si fantje malo privoščili, ko so odšli, kot so rekli, 'v life'.

»Po kočani šoli pa različne zame duhamorne službe, a ves čas sem razmišljal, kako narediti, da bi se ukvarjal samo s slikarstvom, vseskozi me je nekaj gnalo. In po sedmih letih sem se odločil, ne grem se več, ne morem več zdržati, ne da bi držal čopi v roki,« pravi Martin, tako, da kar čutim, kako močna želja je bila v njem, da gre na pot ustvarjalca – umetnika slikarja.

V začetku mu ni bilo z rožicami postlano. Tudi doma so mu nasprotovali, češ, v umetnosti ni kruha, pa še kaj drugega hujšega se mu bo godilo, so mu govorili. »Res je bilo na začetku hudo, nisem dobival naročil, tenko sem že piskal, prevzemal me je že kar obup, a sem nekako vztrajal. Ko sem bil najbolj na tleh, sem pomislil, koliko so potrpeli različni umetniki v preteklosti, ko so bili dobesedno lačni kruha, jaz lačen nisem bil, toda lačen dela,« pove o svojih začetkih.

Potem se je počasi uveljavil in začela so prihajati naročila. »Redno sem začel po zidovih plezati, poslikaval sem cerkve znotraj in zunaj, kapelice, na gasilske domove sem 'malal' njihovega patrona, pa tudi gostilne sem 'okrancal' z različnimi podobami kaj bolj posvetnega, z vesele plati našega življenja. Tega ustvarjanja se je nabralo že nešteto. Predvsem sem delal za denarce, za ljubi kruhek, kot pravi pesnik Menart.« A to so bila dela po naročilu. In dalje pripoveduje o tem, kaj mu je vedno ležalo srcu: »Toda v mislih sem imel že kar dolgo obdobje željo, kar celih šestnajst let, če se ne motim, da bi ustvarjal tudi zase, za svojo dušo. In res, prišel je čas, moj, ko sem si lahko dal duška, slikal tisto, kar sem čutil. Tako so nastale slike, ki ste jih videli na razstavi. To je to, kar sem si želel.« Tudi sicer so bili pozitivni odmevi na slike, a še kljub temu Martin ni zadovoljen s seboj, pravi, da je še v njem mnogo tega, kar še ni pokazal, še raste in v bodočnosti bo dokazal, da tudi samouk lahko ustvari velika dela, če je za to poklican, in Martin je na pravi poti, da bo izpod njegovega čopiča nastala 'vredna dela', ki bodo v ljudeh budila ob njih gledanju občutek za lepoto.

Zato ima čas in tudi pogoje. Živi v zelo lepem okolju, v vasici Podgozd. Ustvaril si je družinico, kjer dajeta z ženo živahnima hčerkicama vso toplino doma. Mislim, da ne velja več rek, da umetnik lahko ustvarja, samo če je nesrečen, nasprotno, mislim, da je pravo ozračje za ustvarjanje prav življenje z osebami, ki se imajo radi, in v takšnem živi Martin.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Jure Muhič, ml., čebelar, krvodajalec in še marsikaj

Jure Muhič, ml. rad sede tudi za šahovnico

V živo, pri delu, lahko Jureta vidimo vsako leto na turnirju v odbojki na mivki na Loki v Žužemberku. Takrat je 3 dni 'v pogonu', v vlogi vodje tekmovanja, ki ekipe razporeja po seznamu, kdo bo kdaj in s kom igral. Z jasnim glasom, odločno in suvereno pelje stvar, da teče tekmovanje tekoče in brez zastojev in po urniku.

Ali pa vsako leto, v poletnem času, ko zaslišim kot pika-poka, in ko pogledam z balkona proti občini, vidim, kako Jure spretno vrti sekiro v rokah, ko pomaga Ičkotu sekati drva za prihajajočo zimo. Zakaj sem to napisal? Tudi to označuje Jureta, ker ne samo Ičkotu, tudi še mnogim drugim, sem slišal, priskoči na pomoč.

Ima pa še več 'talentov'. Kolikor vem, ne gleda televizije, ampak je zaprisežem bralec knjig. Z njim se lahko pogovarjaš in razpravljaš o literaturi, tako o naši kot svetovni. Posebno priljubljeni so mu ruski pisatelji in pesniki. Posebnost je pri njem tudi ta, da zelo rad bere pesmi, kar ni v navadi, kot pravimo, pri ljubiteljskih bralcih. Midva z Juretom se večkrat zatopiva v razpravo o kakšni knjigi ali pesmi, ki sva jo oba prebrala. In lahko rečem, kot slavist, da daje tehtne in pravilne ocene pri vrednotenju določene knjige ali pesmi.

Razveseljuje ga tudi šah. Včasih se manj, včasih pa bolj z njim ukvarja. Prebira in se poglablja tudi v šahovsko literaturo in seveda igra na različnih turnirjih, kjer dosega dobre rezultate. Tudi sam sem ljubitelj šaha, zato tudi o njem razpravljava. Ob tem sem spoznal, da je ljubitelj bolj racionalnega šaha, takega kot ga je igral bivši svetovni prvak Karpov, jaz bolj, lahko bi rekli, navijam za pesniško navdahnjenega, kot ga je igral tudi bivši svetovni prvak Kasparov. Vsekakor pa je dober šahist, in če bi se z njim bolj intenzivno ukvarjal, bi lahko pri tem daleč prišel. In čeprav igra, lahko bi rekli, ljubiteljsko, je dosegel naziv 1. kategornika. Je pa tudi organizator vsakoletnega šahovskega turnirja v Žužemberku v spomin na preminulega šahista Aleksandra Černača.

Kaj mi pride na misel, na kaj se spomnim, ko pomislim na Jureta, in sicer je to pesem Stari čebelar, kadar jo zasliši, dobi nekam moten pogled in oči se mu zarosijo. Kaj to pomeni,vemo, to, da so mu čebelice blizu, da živi zanje in z njimi. Jure z njimi 'dela' in jih goji že 25 let. Prevzel jih je od očeta, ki je bil tudi zelo znan čebelar in je seveda svoje bogato znanje prenesel na Jureta mlajšega. Pa tudi drugače se Jure poglablja v stroko in svoje znanje črpa o teh marljivih delavkah tudi iz strokovnih knjig. Da pridno nabirajo med, je znano, a kako pomembne so še, mi je povedal, da je Einstein za čebele zapisal, da, če bi čebele poginile, bi življenje na Zemlji izumrlo v štirih letih, ker ne bi bilo opraševanja.

Še najbolj pa opredeljuje Jureta ena najbolj humanih gest, namreč, je že dolgo krvodajalec, ki ga pokličejo, da daruje kri v katerem koli času, ko je primanjkuje. Kri je dal že 80-krat. Si lahko zamislite, koliko življenj je rešil z darovanjem te življenjsko pomembne tekočine.

To, da je daroval Jure Muhič ml. iz Žužemberka že 80-krat kri – pove vse o njem – ničesar ni treba več dodati.

Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

Ogled zrc –ja in čistilne naprave v pruhu

V petek, 12. 9. 2008, smo si petošolci ogledali zbirno reciklažni center (ZRC) in čistilno napravo v bivšem peskokopu. Naš namen je bil, da učenci spoznajo pomen in način ohranjanja narave v svoji domači pokrajini. Z ekološko osveščenostjo; odlaganjem odpadkov na ustrezno mesto bodo kot odrasli krajani pomembno prispevali k ohranitvi našega že propadajočega planeta Zemlje.

V ZRC–ju nas je pričakal g. Tine Grčar. Predstavil nam je način sortiranja odpadkov v kontejnerje in v zraven stoječo stavbo. Vanjo se odlagajo odpadna olja, škropiva, laki in odslužena bela tehnika. Za odvoz le - teh poskrbi Komunalna služba iz Novega mesta. Veliko odpada gre v reciklažo, ostalo pa na večje, urejene deponije. G. Tine je vsakemu učencu razdelil tudi obvestilo o delovnem času ZRC–ja, ki so ga učenci prilepili v zvezke za naravoslovje, da bo vedno pri roki, kadar ga bodo tudi starši potrebovali.

Na poti domov nismo mogli mimo številnih odpadkov, ki so ležali na tleh. Učenci so hitro napolnili 5 vreč odvrženih plastenk, papirja, polivinilastih vrečk in pločevink.

Na koncu smo si ogledali še čistilno napravo in spoznali njeno delovanje. Pred odhodom smo se g. Tinetu Grčarju lepo zahvalili za izčrpno razlago in za vrečke, ki so nam služile pri pobiranju obcestnih odpadkov na poti v šolo.

Učenci 5. b razreda
z razredničarko go. Miro Kovač

Ekskurzija po domači pokrajini

V sredo, 24. 9. 2008, smo učenci petih razredov odšli na ekskurzijo po Suhi krajini. Cilj naše ekskurzije je bil, da dojamemo obseg naše domače pokrajine in da spoznamo njeno površje, rastje, dejavnost ljudi ter obiščemo vse šole.

Odpeljali smo se z avtobusom v megleno jutro. Skozi okno smo opazovali razgibano pokrajino, posamezne kraje, poslušali učiteljici, ki sta nas po mikrofonu opozarjali na značilnosti ter označevali pot na zemljevide. Najprej smo se ustavili na Ajdovcu. Ta podružnična šola je manjša od naše, vendar je lepo urejena in obnovljena. Šolsko vzdušje se mi je zdelo prav prijetno. Potem smo pot nadaljevali po gozdu do Prečne, skozi Stražo in Sotesko ter prispeli na Dvor. Avtobus je ustavil pri šoli, kjer je bila naša druga postaja. Šola je nova in lepa. Sprehodili smo se po učilnicah. V vrtec nismo šli, ker ni bilo časa. Napotili smo se naprej, ker nas je čakala še dolga pot. Vreme se je zjasnilo, posijalo je sonce in bilo je kar toplo. Skozi Lašče in Hinje smo se pripeljali do OŠ Prevole. Tu nas je sprejela ravnateljica ga. Marija Breceljnik. Odpeljala nas je v jedilnico, kjer smo najprej malicali, saj smo bili že lačni. Potem nam je razkazala šolo, ki je velika in lepo urejena. Tudi vrtec imajo v njej. Pouk je kombiniran tudi na višji stopnji. Na šoli sta bila le dva razreda, ker so bili ostali učenci v šoli v naravi. Na šoli je samo 73 učencev in imajo tudi manj učiteljev. Pred šolo je ograjeno igrišče, kjer so se igrali otroci iz vrtca. Zahvalili smo se in avtobus nas je odpeljal naprej skozi Žvirče, Ambrus in ostale vasi do Šmihela. Tu je naša podružnična šola. Tudi ta je lepo urejena, saj je bila pred leti obnovljena. V spodnjih prostorih sta dve učilnici, kjer je pouk kombiniran. Potem smo si šli ogledati še doprsni kip zgodovinarja in župnika Alojzija Zupanca. Pot smo nadaljevali čez reko Krko, na njen levi breg.

Ta ekskurzija je bila zanimiva. Sedaj bolje poznamo naše kraje, meje občine in lepote domače pokrajine.

Tina Turk in Pucelj Urban 5.a

Obisk otrok v koloniji na Debelem rtiču

Naključje je hotelo, da sem med počitnicami obiskala naše učence, ki so bili v koloniji na Debelem rtiču. Obisk je organizirala sekretarka OZRK Barbara Ozimek in povabila tudi vse župane. Ker sem izvedela, da žužemberškega župana ne bo, sem se v zadnjem trenutku priključila ekipi. Vesela sem bila, da bom zopet videla Rtič, kjer sem s četrtošolci in sodelavci vrsto let preživljala plavalno šolo v naravi.

Dan je bil lep, sončen in kar hitro smo se pripeljali na cilj. Sprejela nas je upravnica in v prijetni senci pred hotelom povedala nekaj zanimivosti in podatkov o tem mladinskem letovišču in zdravilišču. Potem smo se sprehodili do obale in že so bili okoli mene znani obrazi. V tem času je tu letovalo devet učencev naše šole in celo ena moja učenka je bila med njimi. Srečanje je bilo zelo veselo in hiteli so mi pripovedovati, da imajo ob 11. uri za nas pripravljen program. Res, zbrali smo se v paviljonu B, kjer so nas sprejeli vzgojitelji, sami mladi in predani delu z otroki. Nastopi otrok so bili glasbeno in plesno obarvani in tudi naša dekleta so imela svojo točko. Na koncu so zaplesali še vzgojitelji in poželi buren aplavz nas vseh. Potem smo se razdelili po občinah in učencem izročili darilca, kar je pač kdo prinesel. Seveda sem se o številu naših otrok v tej izmeni pozanimala, da ne bi koga izpustila in tudi na vzgojitelje nisem pozabila. Kar nekaj časa smo klepetali in nihče ni rekel, da se dolgočasi. Na koncu smo naredili še skupen posnetek in se poslovili.

Da pa po pravici povem, bi kar ostala tam in z učenci uživala v brezskrbnih počitnicah. Rtič je kar blestel v vsej svoji lepoti, na njega me veže veliko spominov, zato tja še vedno rada zahajam.

Ivana Pelko

Zaključne misli učencev 5.a o ekskurziji po Občini Žužemberk

Ta ekskurzija mi je bila zelo všeč, ker sedaj bolje poznam naše podružnične šole in svojo občino.
Matic Hočevar

Moja domača pokrajina je zelo lepa. Vesel sem, da je v njej moj dom.
Žan Fabjan

Ekskurzija po Suhi krajini mi je bila zelo všeč in vesela sem, da v njej živim.
Valerija Lavrič

Preživeli smo zelo lep šolski dan. Marsikdo ni bil na šolah, ki smo jih obiskali. Takih izletov si še želim.
Lucija Kužnik

Kljub temu da sem videl veliko šol, ne bi zamenjal z nobeno. Dan je bil lep, še lepša pa je naša šola.
Urban Pucelj

Bilo je zanimivo.
Katarina Rojc

Opazila sem, da je gozdov veliko več, kot sem si predstavljala. Naša občina je prečudovita. Imama tudi še neokrnjeno naravo z reko Krko, ki teče po njej.
Raja Kužnik

Ekskurzija mi je bila zelo všeč. Spoznala sem, da je naša Suha krajina zelo razgibana. Ima veliko gozdov in je zelo lepa.
Sara Hrovat

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33, 8360 Žužemberk
e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si

Za uvod v novo šolsko leto 2008/09

Ko so se 1. septembra 2008 spet odprla šolska vrata za 382 učencev OŠ Žužemberk s PŠ Ajdovec, Dvor in Šmihel in so starši pripeljali v oddelke Vrtca pri OŠ Žužemberk 145 otrok, je največjo družino suhokranjskega mladega rodu sprejelo 75 odraslih, odgovornih za vzgojo in znanje, za varnost in kulturo – od enoletnih Polžkov do devetošolcev.

Priprave na novo šolsko leto pa so se začele že pozno spomladi in so trajale vse vroče poletje. Zaradi povečanega vpisa predšolskih otrok je bil odprt nov, **deveti oddelek Vrtca**. Nameščen je v največji učilnici stare šole, pedagoški kabinet pa je po sili razmer spremenjen v učilnico 2.r. Seveda je bilo potrebno prostore prilagoditi petletnim otrokom in jih urediti (beljenje, lakiranje parketa, nova oprema, znižanje lijakov). V stari šoli zdaj sobivajo učenci 1. in 2.r. ter skupina Ribice. Druženje in skupno učenje v igri je dobra šola socialnih odnosov, ko starejši pomagajo mlajšim.

Ker so v centralnem Vrtcu Žužemberk ostali mlajši otroci, je bila v eno igralnico napeljana voda in prilagojena oprema.

Tako je bilo 23 staršev razbremenjenih skrbi, s 1.9.2008 so bili sprejeti vsi otroci, predvidoma pa bo prostor še za vse, ki bodo do 1. 1. 2009 izpolnili pogoje starosti.

Povečalo pa se je tudi število oddelkov v **PŠ Dvor** – v š.l. 2008/09 so **4 čisti oddelki**, in ker je bila že v preteklem š.l. ena učilnica spremenjena v igralnico za 8. oddelek vrtca, je bila rešitev za prostor le v zbornici. Preseljena je bila v manjši pedagoški kabinet, 11 učencev 1.r. pa je dobilo novo učilnico, pa ne kar tako: napeljana je bila voda, položena keramika, postavljena nova oprema.

Poleg ureditve prostorov zaradi povečanega števila oddelkov so se med poletnimi počitnicami realizirala še naslednja **sanacijska** in **investicijska dela**:

- ***V OŠ Žužemberk**: prebarvana so bila zunanja okna in vrata v dveh izpostavljenih etažah; zamenjanih je bilo 24 dotrajanih žaluzij; v centralni kuhinji so bili sanirani talni jaški z rešetkami.*
- ***V PŠ Ajdovec** so bile nameščene varovalne mreže na oknih (zaščita pred žogo); izpraznjen in očiščen je bil vodnjak.*
- ***V PŠ Dvor** je bil postavljen velik peskovnik s shrambo za igrala in ploščadjo za pouk na prostem – velika pridobitev za predšolske otroke in šolarje. Postavila ga je domača firma Krajnagrad.*
- ***V Vrtcu Žužemberk** so bila prebarvana vsa igrala in terase. Kupljeno je bilo večnamensko igralo s hišico, toboganom in gugalnico.*

Skupna vrednost del je blizu **40 000 EUR** .

Strokovni temelji za novo šol. leto izhajajo iz doseženih **uspehov preteklega šolskega leta**. So rezultat zavzetega in odgovornega dela kolektiva ter dobrega sodelovanja s starši. Naj naštejemo le nekatere:

- *100%- ni učni uspeh po popravnih izpitih;*
- *61 priznanj za največje dosežke v š.l. 2007/08 – predvsem na področju športa (svetovna prvaka v rock' n 'rollu Kumar – Skube; svetovni podprvak v tajskem boksu F. Grajš – bivši učenec);*
- *izdaja šolskih glasil: Z bregov Krke, Ajdovčki, Šmihelske novice, Utrinki; CD o Leonu Štuklju;*
- *3 raziskovalne naloge: o čutilih in čebelah (vrtec) ter o T. Humarju, znanem Suhokranjcu;*
- *solidarnostne in zbiralne akcije (5500 za Železnike, Malawi, Angolo, za dvigalo invalidke – mame učenca);*
- *5 javnih kulturnih prireditev z uglednimi gosti (Miroslav Cerar, dr. Valentin Intzko, Maja Šubic, Tomaž Humar);*
- *razstave (predstavitve PŠ, Vrtca, akad. Slik. Maje Šubic);*
- *uspehi na tekmovanjih iz znanja (19 srebrnih in 1 zlato priznanje);*
- *državni prvaki v odbojki na pesku in športni gimnastiki*
- *uspešno realizirane 4 šole v naravi; prvič tudi šola za življenje v 9.r.;*
- *dobro sodelovanje s starši otrok, ki so v anketi o delu šole (vrnjenih je bilo 75% anket) izrazili zadovoljstvo in pohvale o delu zavoda (73%);*

Šolsko leto 2008/09 se je začelo kar z osmimi novimi sodelavci, z novo energijo in s svežimi idejami.

Trdno bomo sledili **viziji zavoda**:

- *vzgoja posameznika in kolektiva (učencev, delavcev, staršev);*
- *znanje (kvalitetno, konkurenčno) in prave poti do njega;*
- *ugled zavoda v kraju in širše.*

Med prednostnimi nalogami bodo:

- *delo (pomoč otrok pri urejanju, čiščenju, pospravljanju);*
- *skrb za zapise v zvezkih;*
- *preudarno dajanje domačih nalog in dosledna kontrola s pozitivno spodbudo;*
- *skrb za zdravje šolarjev (drža, minuta za zdravje, zračenje, sadje, voda…);*
- *krepitev rodoljubne zavesti in pripadnosti Suhi krajini (znani Suhokranjci, RN);*
- *razvijanje ekološke zavesti (ločeno zbiranje odpadkov);*
- *računalnik pri pouku (uporaba didaktične opreme).*

Želimo, da bodo številne naloge v letnem delovnem načrtu šole in vrtca uresničene ob dobrem sodelovanju s starši, prvimi in najpomembnejšimi vzgojitelji naših otrok. Pogovorne ure (mesečne popoldne in tedenske dopoldne), roditeljski sestanki in predavanja, letos pa tudi šola za starše bodo priložnost za posredovanje informacij, ugotavljanje problemov in uspehov, iskanje rešitev, izmenjavo izkušenj. Starši in učitelji si prizadevamo za enak cilj: vzgojiti delovnega, poštenega in zdravega človeka, ki bo hodil po pravi poti in soobliko val boljši svet.

V moderni dobi preobilja, nasilja, zasvojenosti in zavrženih vrednot sočutja, spoštovanja in odgovornosti je zveza ŠOLA – DOM še bolj pomembna. Naj iz urejenih, trdnih in povezanih suhokranjskih družin prihajajo vzgojeni otroci, ki bodo spoštovali svoje starše, druge ljudi in domači kraj.

Šola bo dobro družinsko vzgojo podpirala in na njej gradila.

mag. Jelka Mrvar, foto:S.Mirtič

Peskovnik s shrambo za igrala in ploščadjo za pouk na prostem – velika pridobitev za predšolske otroke in šolarje na Dvoru

Skupina Ribic pri kosilu

Oddelek vrtca v stari šoli

Stara šola v OŠ Žužemberk se je obogatila in razširila z novim oddelkom vrtca. Prvemu in drugemu razredu se je pridružila skupina Ribic, ki šteje dvajset otrok, starih od pet do šest let. Po šolskih prostorih že od prvega šolskega dne razposajeno odmevajo veseli in brezskrbni glasovi otrok, ki so polni energije, vedoželjnosti in ustvarjalnosti.

Delavke v stari šoli se bomo trudile, da se bodo otroci dobro počutili in veliko naučili.

Vzgojiteljica Minka Fric

Pesniški kotiček

Franci Murn

Samo za moške, spomin naj ...

Dve breskvici sta dozoreli,
ravno pravšnji, ne debeli,
kot bi ju ustvaril bog,
lepših ni daleč naokrog.

Bolj mikavnih ni oblin,
vzbudili dosti sta skomin,
slikar Martin bi bil vesel,
če za model bi ju imel.

A vsako sadje se zmehča,
zato korajža naj velja,
glej, da se ne boš obiral
in ostanke le pobiral.

Sam bil sem včasih neugnan,
pri breskvicah nikdar zaspan,
kako naj ubežim spominom,
poskušam,
a ne uspe mi niti z vinom.

Takrat izveš ...

Sem zaupal vetru, mu izdal,
da v mojih si najlepših mislih skrita,
ko ti nežno bo lase skuštral,
takrat izveš, da si mi všeč, Brigita

Knjiga nam srce zmiga

Oton Župančič (1878-1949)

Izmed predstavnikov moderne Dragotina Ketteja, Josipa Murna – Aleksandrova in Ivana Cankarja je Oton Župančič doživel najdaljšo življenjsko dobo in je zato lahko do kraja razvil svojo pesniško osebnost. Njegovo delo kaže pot, kako je sodoživljal usodo slovenskega naroda: njegova pesem je sledila in zaznamovala težke čase prve svetovne vojne, ko so slovenske možje in fantje umirali na fronti za Avstro Ogrsko, pisal je o težkem življenje v Kraljevini Jugoslaviji, za biti ali ne biti slovenskega naroda v 2. svetovni vojni v boju za svobodo in obdobje povojnega razvoja in graditve svobodne domovine.

Da obnovimo njegovo življenjsko pot. Rodil se je v Vinici v Beli krajini. Obiskoval osnovno šolo v Dragatušu, gimnazijo v Novem mestu, študiral pa na Dunaju zemljepis in zgodovino. Za več let s je odpravil v svet, živel je v Franciji in Nemčiji in se preživljal kot domači učitelj. Tu je spoznaval velikomestno življenje, njegovo veličino in tudi bedo malega človeka. Po 10-tih letih se je vrnil, postal po Aškerčevi smrti arhivar, po prvi svetovni vojni pa dramaturg Narodnega gledališča v Ljubljani.

Prva zbirka, Časa opojnosti, že njen naslov pove, da ga pesem opaja, ko poje o najglobljem čustvu – ljubezni in o Beli krajini s svojimi belimi brezami, praprotmi, rahlo valoviti pokrajini in seveda z njenimi dobrosrčnimi in veselimi ljudmi.

Ti skrivnostni moj cvet,
ti roža mogota,
jaz sem te iskal,
mimo tebe sem šel
in pogledal sem te
in sem ves vztrepetal.

Kettejeva in Murnova smrt sta ga globoko pretresli in zaznamovali tudi njegovo pesem, v zbirki Čez plan so izpovedi dozorelega človeka:

Predaj se vetrovom – naj gre
kamor hoče!
Naj srce se navriska in izjoče!
Vendar mornar, ko je najvišji dan,
izmeri daljo in nebeško stran.

Tretja, Samogovori so izpovedi o vedno večji povezanosti z rodno grudo, ko naši ljudje odhajajo v svet za kruhom:

... tamkaj v Ameriki, tamkaj v
Westfaliji so nam izginili – več ne
doseže jih naše oko ...

V zbirki V zarje Vidove izpove strah za svoj narod, ko je vse bliže nova svetovna morija:

... kaj bo z vami vi mejniki štirje,
Celovec, Maribor, Gorica, Trst?

In tudi odločnost v trenutkih odločitve:

Zato bomo mi kovači kovali,
trdo kovali, tenko poslušali,
da ne bo med nami nespoznan,
ko pride čas, ko sine dan,
da vstane, plane kladivar,
kladivar silni iz nas...

V zadnji zbirki Zimzelen pod snegom so pesmi, ki so nastale v usodnih časih 2. svetovne vojne za slovenski narod. Takoj se je zavedel, kaj je naloga pesnika, ko je narod v nevarnosti, in tako je nastala že leta 1941 pesem Veš, poet, svoj dolg?:

Veš, poet, svoj dolg,
nimaš ni besed,
kaj zagrinjaš se v molk,
vrzi pesem v svet,
pesem za današnjo rabo!

Vsi, posebej pa starši, poznate njegove čudovite otroške pesmi: Pisanice, Lahkih nog naokrog, Sto uganke in Ciciban in še kaj.

Napisal je tudi tragedijo Veronika Deseniška in bil odličen prevajalec znamenitih knjižnih del iz angleškega, nemškega, francoskega, češkega in ruskega jezika. Prevedel je kar 15 Shakespearovih dram in komedij.

Torej, če vam bo kdaj dolgčas ali se boste počutili osamljene, vzemite v roke kakšno Župančičevo pesniško zbirko in v njej boste morda našli tudi kaj za vaše srce.

Rudi Cerkovnik

Viri: Župančičeve pesniške zbirke
Francka Varl: Naši književniki in njihova dela

14. odprto prvenstvo TBK Simobil Žužemberk

Odbojka na mivki je med poletnimi počitnicami prav gotovo šport številka 1 v širši dolenjski okolici, ki ga šolarji in dijaki izkoristijo za razvedrilo, nekateri bolj resni in zagreti pa se udeležujejo tudi večjih tekmovanj.

Odbojkarski klub Žužemberk je tudi tokrat turnir organiziral prvi vikend v juliju (4., 5., 6. julij), ki se je izkazal v dveh letih za veliko bolj prijazen termin kot tisti v avgustu, ko smo bili deležni več dežja kot sonca.

Pri dekletih sta pričakovano slavili kasnejši državni prvakinji v kategorijah U16, U18, U20, U23 Mojca Božič in Živa Recek, ki sta nastopali kot ekipa Optika Center Kočevje. Drugo mesto je osvojila ekipa Rondo bar (Katja Blatnik, Katja Kocjan), tretje mesto pa je pripadlo ekipi Za dušo (Orkič Damjana, Vrbnjak Eva).

V moški konkurenci je tekmovalo 22 ekip, ki so bile izredno izenačene, saj se je mnogo dvobojev končalo zelo tesno. Vseeno pa smo v končnih obračunih videli znane obraze z odbojke na mivki. V polfinalnih obračunih so se pomerile ekipe TBK Simobil Žužemebrk (Krakar Simon, Luka Brulec) z ekipo Marchiol (Krivec Luka, Sirk Grego), v drugem polfinalu pa ekipi Stadra (Berk Matevž, Blaž Šušteršič) in koroška ekipa Js pa Ti (Pokeršnik Danijel, Lesnik Aziz). V finale sta se prebili ekipi Marchiola in Js pa Ti, medtem ko se tekma za tretje mesto na žalost ni končala uspešno za domačo dvojico TBK SIMOBIL, saj sta tesno izgubila proti Stadri. V finalu sta bila po izenačenem dvoboju vseeno boljša Krivec in Sirk (Marchiol), ki sta se jima Korošca Pokeršnik in Lesnik dobro upirala.

V konkurenci rekrativcev so ponovno nepremagljivi ostali Risi na čelu z Andrejem Prahom, ki mu je sedaj še vsako leto uspelo zbrati okoli sebe ekipo (Pucelj Rok, Mohorčič Domen, Fric Štefan, Stopar Martin), s katero je na koncu prepričljivo osvojil rekreativni turnir v Žužemberku.

V soboto po napornih tekmovanjih vedno v Žužemeberku sledi nora zabava in tudi tokrat so se številni obiskovalci (cca. 1500) zabavali in naužili pristnega rocka skupin Pozna trgatev, Ice in Šank rock.

Turnir so omogočili naši sponzorji. Še posebej velja zahvala Trgovini TBK SIMOBIL, kot generalnemu sponzorju prireditve. Tudi v prihodnje si organizatorji želijo še izboljšati turnir in privabiti najboljše ekipe v Sloveniji .

Omeniti velja tudi, da so naši odbojkarji letos uspešno sodelovali na državnih tekmovanjih v odbojki na mivki. Simon Krakar je na DP članov v Kranju osvojil 7. mesto, na DP U23 pa je nesrečno zaradi poškodbe soigralca osvojil 4. mesto. Na DP U18 sta Jan Brulec in Tom Smrke postala državna prvaka v konkurenci U18 in si tako priborila nastop na EP U18 v Grčiji, medtem ko sta Longar Kristjan in Turk Valentin osvojila nesrečno 4. mesto. Na DP U16 pa sta Turk Valentin in Jan Brulec zanesljivo osvojila naslov državnega prvaka.

Rojc Jernej
Foto: S.Mirtič

Zmagovalci

Pozna trgatev je navdušila

EP v odbojki na mivki U-18

Tom Smrke in Jan Brulec sta junija postala državna prvaka v odbojki na mivki do 18. leta starosti. Tako sta se kot predstavnika Slovenije uvrstila na evropsko tekmovanje v odbojki na mivki, katerega organizacija je pripadala Grčiji. Med počitnicami sta pridno trenirala in nabirala moči na odbojkarskih igriščih v Žužemberku, imela priprave v Portorožu ter tekmovala na večjih turnirjih v odbojki na mivki, ki so potekali v Sloveniji. V obmorskem mestu Loutraki se je konec meseca avgusta zbralo 24 moških in 24 ženskih ekip iz cele

Evrope. V prvem, kvalifikacijskem delu tekmovanja jima je žreb naklonil močne nasprotnike. Bila sta v skupini z ekipama Nemčije I, Rusije in Avstrije I. Žal sta vse tekme izgubila, z Nemcema 2:0, z Rusoma in Avstijcema pa z 2:1 in se nista uvrstila v končnico tekmovanja, med 16 ekipami, ki so se borila za najvišja mesta na turnirju. Na vroči grški mivki pa sta dokazala, da sta kvalitetna igralca ter težak nasprotnik prav za vse evropske ekipe. Skupaj z mentorjem g. Smrke Alešem sta se v nedeljo srečno vrnila domov z novimi izkušnjami, ki jima bodo še kako prav prišle na njuni športni poti.

Helena Smrke

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33, 8360 Žužemberk
e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si

Odbojkarji so se pripravljali na novo sezono

Odbojkarji Keko oprema, ki bodo spet tekmovali v 2. slovenski državni ligi, so se zbrali 11. avgusta. Sestanka se niso udeležili vsi, ker so imeli nekateri še dopust, drugi študirajo ali pa so po službah, so amaterski klub.

V prvem tednu so že resno zagrabili, po individualnem programu, predvsem s teki, torej nabiranje osnovne kondicije, v drugem tednu so še stopnjevali kondicijske elemente vadbe, 14 dni je to trajalo. V tretjem tednu so začeli z žogo, z vajami vzdržljivosti, izpopolnjevali so tehnične elemente, obnavljali staro znanje, s tem pa sočasno tudi pripravljali taktične variante. Tako so potekale priprave in trener Nejc Rojc, absolvent Fakultete za šport, pravi, da so priprave uspele in upa, da se bo dobra pripravljenost poznali tudi pri rezultatih.

Na razpolago ima 16 igralcev. Igrali bodo: Rok Pucelj - kapetan, Jaka Gliha, Matic Jefim, brata Koncilja, Danijel - mladinski reprezentant, Sandi Kovač, Samo Kumar, Kristijan Longar, David Oberstar, najstarejši Gregor Rifelj, toda igra kot dvajsetletnik, Damjan Plantan, Rok Škrbe, Aleš Zupančič, najmlajši Mario Koncilja, Ožbolt Gregor, Tom Smrke, Valentin Turk.

Takole si odbojkarji nabirajo moči za tekme

»Navedli smo težave že pri pripravah, enako bo tudi s treningi, težko bo dobiti za vadbo vse igralce, tu so: službe v treh izmenah, študij v Ljubljani, pa še različne druge obveznosti, to so velike težave, ker pač,« pravi trener Nejc Rojc, » tako ne morem organizirati treninge in ekipo dobro pripraviti za tekme.«

Torej, igrali bodo v 2. državni ligi, ki je kar močna. Trener pravi, da bo ponovitev odličnega lanskega 4. mesta zelo težka ali pa skoraj nemogoča, saj je moštvo v povprečju staro 19 let, skoraj polovica jih pa ima 15 ali 16 let. Vendar bodo z borbenostjo skušali nadoknaditi neizkušenost.

»Mi delamo z mladimi selekcijami in tu imamo velike uspehe, če bi sešteli vse rezultate, smo najboljši klub v Sloveniji. Samo da naštejemo rezultate, ki so jih lansko leto dosegle mlajše selekcije: na državnih prvenstvih so dosegle mlajše kategorije naslednje rezultate: **mladinci 2. mesto**, kadeti so bili 4., **starejši dečki so postali kar državni prvaki**, **dečki v mali odbojki 2. v Sloveniji,** dečki v mini odbojki so bili 9.**,** deklice od 25. do 28. mesta. Zdaj v pripravljalnem obdobju smo se udeležili močnega mednarodnega turnirja v Novem mestu in dosegli 4. mesto.

»Mi delamo z mladimi igralci, tak je naš način. Problem je, da igralci, ki jih mi naredimo in z njimi delamo več let, odidejo v drug klub, to so težave vseh malih klubov. Mislim, da bi na tem morali najti boljšo rešitev. A ne bomo obupali, še naprej se bomo trudili in tako delali še naprej, vzgajali mlade igralce in s tem ustvarjali neke rezultate, a ne za vsako ceno. Pomembno je, posebej v današnjem času, da se mladina ukvarja s športom in si tako pridobi navade, da še, ko odraste, ne pozabi na šport in s tem na zdravo življenje,« se je razgovoril trener.

Na zaključku pogovora je Jernej Rojc še dodal: » Povabili bi skupaj z igralci Suhokranjčane: tako vse prijatelje odbojke, bivše igralce, starše, tudi tiste, ki so odšli iz odbojke, da se vrnejo in pomagajo in navijajo, da bomo kdaj pa kdaj spet skupaj veselo zapeli: v Žužemberku odbojka se igra!«

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

5. Černačev spominski šahovski turnir

V petek, 19 avgusta, so se šahisti zbrali v gostišču Zupančič na 5. šahovskem turnirju v spomin na Aleksandra Černača, ki mu je bil šah nadvse priljubljen, saj ga je igral na tekmovanjih, še več pa s prijatelji.

Tekmovanja se je udeležilo 24 tekmovalcev, največ šahistov je bilo iz ŠD Krka Novo mesto, posamezna igra je trajala 10 minut, igrali pa so 7 kol.

Po končanem tekmovanju smo dobili rezultate: 1. mesto je osvojil Marjan Kastelic, ŠD Krka Novo mesto, 2. Marjan Črepan, ŠK Velenje, 3. Žiga Volf, ŠD Krka Novo mesto. Turnirja se je udeležilo tudi 5 šahistov iz Žužemberka, med njim se je najbolje sta se uvrstila Jure Muhič, mlajši, bil je 13. in Černačev sin Bojan Černač, uvrščen na 14. cesto. Kot najmlajši šahist je zaigral Ambrož Čopi, ki je zasedel 18. mesto. Kot seniorja pa sta se udeležila turnirja še naša tekmovalca Jure Muhič, starejši, in Leon Gričar.

Organizacijo je imel v rokah Jure Muhič, mlajši. Pravico pa je delil, vodil tekmovanje kot sodnik Robert Rudman.

Šahovski turnir v spomin Aleksandra Černača se je 'prijel', saj se ga vsako leto udeleži več tekmovalcev.

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

Začeli so se šahovski boji, ne boji, ampak ...

Zlatomašnik Jože Mrvar

Duhovnik Jože Mrvar s Cviblja pri Žužemberku - zlatomašnik novomeške škofije

Duhovniški jubilant - zlatomašnik Jože Mrvar, doma s Cviblja je v nedeljo, 6. julija, v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku obhajal svoj zlati jubilej na svoji duhovniški poti. V prenovljeni, z novim oltarjem in s cvetjem ozaljšani cerkvi je zadonela pesem, zaigrale so orgle, duhovnika pa so v domači župniji med drugim pozdravili tudi sorodniki. Bogoslužje je ob somaševanju številnih duhovnikov in škofa dr. Antona Jamnika vodil zlatomašnik Jože Mrvar.

Škof Anton Jamnik je orisal njegovo trnovo duhovniško pot in poslanstvo, ki se je začela ob 100-letnici Marijinih prikazovanj v Lurdu. Kot kaplan je najprej služboval v župniji Videm Dobropolje, 18 let je bil kot župnik v Moravčah, nato pa v Dolenji vasi pri Ribnici, Leskovcu pri Krškem, Šmarju – Sap, sedaj pa službuje v Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem.

Kot duhovnik je v teh petdesetih letih po svojih močeh skušal uresničevati mašno geslo, ki si ga je izbral na svoji duhovniški poti: » Izoblikuj, o Mati, duhovnike, da bodo s plamtečim srcem ogreli svet, ki je ves mrzel in trpek!«.

Zlatomašniku so ob njegovem jubileju čestitali: članica pastoralnega sveta žužemberške župnije Danica Bradač, predstavniki župnije Šmarje-Sap, žužemberški župan Franc Škufca, sorodniki, stiska roke in pozdrava pa so bili deležni tudi številni farani, ki so se v velikem številu udeležili zlatomašnega slavja.

Za novomeško škofijo in žužemberško faro je ta dan velik praznik, kmalu pa bo v fari sledilo tudi novomašno slavje.

S. Mirtič

Zlatomašniku Jožetu Mrvarju so prve čestitale njegove sestre

Blagoslov križa na Vrhu

Zadnjo nedeljo v avgustu je bil na Vrhu pri Hinjah blagoslovljen križ, ki so ga obnovili vaščani. Ob 10.30 je bila maša v cerkvi sv. Tomaža, saj je bila žegnanjska nedelja. Po maši je župnik Ciril Murn blagoslovil obnovljeni križ z urejeno okolico. Kot je v ljudski navadi, so vaščani poskrbeli za pogostitev vseh, ki so se dogodka udeležili.

Mojca Papež

Spominski park Alojzija Zupanca

Farani Šmihela pri Žužemberku so se ob stoletnici izgradnje njihove cerkve počastili spomin na duhovnika in zgodovinarja Alojzija Zupanca

Šmihelska fara in cerkev sv. Mihaela v Šmihelu pri Žužemberku sta drugo septembrsko nedeljo doživela veličastno slovesnost. Škof mons. Glavan je ob somaševanju številnih duhovnikov iz sosednjih župnij, pa tudi duhovnikov, ki so nekdaj služboval v tem kraju, ob stoletnici te cerkve daroval sveto mašo.

Pobudo za gradnjo te cerkve je dal škof dr. Jeglič, uresničil pa jo je 1908 leta župnik, ki je tedaj služboval v Šmihelu, Janez Zupančič, doma iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah.

Cerkev je ob stoletnici doživela kar nekaj obnov in popravil. Župnik Uroš Švarc iz Ambrusa, ki pokriva dušno pastirsko delo tudi v tej župniji, se je zahvalil za številne pridobitve, ki so jih župljani te fare postorili pred slovesnostjo, še posebej pa se je zahvalil ključarjem, župnijskemu pastoralnemu svetu in posebej umetnostnemu kovaču Robertu Struni, ki je poskrbel, da se je vas Šmihel številnim faranom in občanom občine Žužemberk predstavila v drugačni luči.

Alojziju Zupancu, duhovniku, zgodovinarju, gospodarju, čebelarju, vzgojitelju, predvsem pa velikem dobrotniku in pobudniku Prostovoljnega gasilskega društva Šmihel so farani postavili izjemen spomenik, ki ga je izdelal umetnostni kovač Robert Struna.

Blagoslov je podelil novomeški škof mons. Andrej Glavan Foto: S.M

Farani, ki obiskujejo grob priljubljenega krajevnega zgodovinarja in ljudskega prosvetitelja, bodo lahko poslej posedali v spominskem parku posvečenem prav njemu. Preprost in preizkušen modrijan Alojzij Zupanc je v Šmihelu vse do svoje smrti 22. julija 1974 služboval kar 51 let. V krajih, kjer je služboval, jih zgodovinsko preučeval in popisoval, je s svojimi deli in popisi ostal kot izjemen zgodovinar, ne nazadnje se prav njegova »Zgodovina Ajdovca« uvršča na častno mesto najboljših del v liniji farnih zgodovin.

Alojzij Zupanc je bil izredno požrtvovalen družbeni delavec, saj se je vključeval v vsa dogajanja v kraju. Sodeloval je pri nadzidavi šole, bil blagajnik gasilskega društva, sodeloval pri gradnji suhokranjskega vodovoda, napeljavi električnega omrežja, pri gradnji mostu čez reko Krko, skratka bil je ljudski človek in duhovnik, ki je vse svoje zmožnosti posvetil za blagor kraja.

Umetnostni kovač Robert Struna in Feliks Košak sta v parku skupno odkrila kip Alojzija Zupanca, »ki se kot kaplja vode razprši po vsej šmihelski fari«, škof mons. Andrej Glavan pa je delo, ki je v kraju združilo staro in mlado, blagoslovil. Pohvalo pripravljalnemu odboru za izgradnjo spominskega parka je izrazil tudi žužemberški župan Franc Škufca, s pesmijo in recitacijo pa so slavnostno otvoritev obogatili šmihelski cerkveni pevski zbor in otroci pod vodstvom Silve Papež. Po besedah domačega umetnika Strune bodo v kraju v spomin na župnikovo izredno delo v doglednem času odprli tudi njegovo spominsko sobo, v kateri bo na pregleden način prikazano njegovo ustvarjalno delo.

Kip Alojzija Zupanca sta odkrila umetnostni kovač Robert Struna in Feliks Košak

S. Mirtič

Žegnanje prapora in konjev v Budganji vasi

Člani Konjerejskega društva Kljuse so imeli v nedeljo, 9. avgusta, žegnanje svojega prapora in konj. Z Luže, kjer imajo svoj sedež, je v sprevodu krenilo proti cerkvi 24 konjenikov in pet konjskih vpreg. Pri cerkvi so jih čakali ljubitelji konj in vaščani Budganje vasi. Najprej so obiskali mašo, po njej pa je prapor in konje pred cerkvijo požegnal župnik Franc Vidmar. Vaščane je še pozdravil tudi župan Franc Škufca in zaželel društvu uspešno delo in poudaril, da so take združbe dobrodošle, saj si delovni ljudje tako družijo in nabirajo novih moči. Nato so vaščanke konjenikom in gostom postregle z različnimi doma pečenimi sladkimi dobrotami in seveda tudi žejni niso ostali.

Srečanje se je nadaljevalo pri Luži, kjer so bili vsi deležni golaža in razumljivo za vsakega se je kaj našlo, da je steklo po grlu.

Ker so svoje 'Kljuse' potrdili z žegnanjem in tudi drugače, ima društvo vse šanse, da bo galopiralo 'novim, svetlim zarjam naproti'!

Rudi Cerkovnik,
foto: Vlado Kostevc

Življenjsko delo Mihe Legana

Miha Legan, suhokranjski rezbar in restavrator z novim oltarjem potrdil sloves odličnega rezbarja in restavratorja na Slovenskem.

Želja mu je, da bi novi oltar ljudi nagovarjal k molitvi.

S pomočjo priznanih in izkušenih sodelavcev: rezbarjev Andreja Zupančiča iz Podgozda ter Janeza Potočnika iz Črne na Koroškem, bratov Staneta in Francija Legana, ki sta skrbela za pripravo in zlatenje, mizarja Janeza Bobna s sinom Janezom iz Visejca, akademskega slikarja in konservatorja mag. Aleša Sotlerja iz Celja, ki je skrbel za marmorizacijo, ter akademskega slikarja in spec. konservatorja Matjaž Vilarja s slikarko mag. Manco Juvan, ki sta poslikala obraze na leseni plastiki, in ne nazadnje vseh članov njegove družine, je na podlagi stare predvojne fotografije po opravljenih tisočih urah potrpežljivega in vztrajnega dela, z nasveti umetnostnih zgodovinarjev Marinke Dražumerič in Ferdinanda Šerbelja, nastal glavni oltar v baročnem slogu posvečen farnima zavetnikoma sv. Mohorju in Fortunatu.

Priznanje Leganu in sodelavcem je na slovesnosti ob občinskem prazniku Občine Žužemberk in tukajšnjem farnem žegnanju dal tudi novomeški škof mons. Andrej Glavan, ki je oltar blagoslovil, ob tem pa je izrazil priznanje za umetniško dognano in celostno popolno opravljeno veliko delo. Od starega oltarja, narejenega okoli leta 1768, tako rekoč ni ostalo nič, saj so cerkev partizani po bojih, 4.maja 1944, požgali.

»Naloga, ki sem jo sprejel skupaj z mojimi sodelavci je bil velik izziv,« je dejal Legan in dodal, da so izdelali rekonstrukcijo celotenega oltarja po ohranjeni fotografiji. Pomagali pa so si tudi s primerljivimi kipi svetnikov podobnih oltarjev v bližnji in daljni okolici. Nad oltarno mizo je trinadstropni oltar, v katerem je v osrednjem delu stoječi kip Marije vnebovzete z Jezusom v naročju, ter lesene plastike svetnikov sv. Mohorja in Fortunata, sv.Petra in Pavla in še dveh apostolov, za katere je Legan tudi izdelal načrt. Ornamentiko in kipe so izdelali iz lipovega lesa, za največje kipe so zlepili kose dolge 1,75 m, široke 0,6 m in debele pol metra, vsak tak neobdelan kos je tehtal prek 150 kg, po obdelavi pa tretjino prvotne teže. Oltarno arhitekturo in podest oltarja pa so izdelali iz smrekovega in orehovega lesa, zanj pa so porabili prek 10 m^3 lesa.

Foto: S. Mirtič

Miha Legan pred novim oltarjem žužemberške župnijske cerkve

Župani in pohodniki že osmič na tromeji

Župani, pohodniki, planinci in občani Občin Dolenjske Toplice, Kočevje in Žužemberk so se že osmič srečali na tromeji občin na Svetem Petru. Približno 60 pohodnikov se je na 888 metrov visok hrib, ki mu pravimo tudi 'Suhokranjski Triglav' (zaradi treh 8) odpravilo iz vseh treh občin. N vrhu, od koder je z vrha razglednega stolpa čudovit razgled ravno na žužemberško občino, je bilo v ospredju predvsem druženje. Organizator letošnjega srečanja je bil kočevski župan Janko Veber, ki je prisluhnil 'molilnemu volku', starosta kočevskih planincev Cveto Polajnar pa je župane vzpodbudil k zaprisegi 'o ozemeljski celovitosti vseh treh občin in izogibanju teženj po sosednjem ozemlju'. Župani so se tud letos iskreno zahvalili planincem Planinskega društva Novo mesto, planinske sekcije Dvor za pobudo, ki so jo dali leta 2001. Letos je bilo verjetno zaradi slabšega vremena, trgatve in volitev nekoliko manj pohodnikov kot prejšnja leta. Ob domačih planincih pa velja pohvaliti skupino pohodnikov s Hinj, ki so zadnja leta redni udeleženci teh srečanj ter podžupana Jožeta Šteingla, ki se je prvič udeležil tega srečanja.

VladiMir

Končno se je po 50 letih nekaj premaknilo

Jeršetove hiše ni več

V eni od prejšnjih Suhokranjskih poti smo že pisali o Jeršetovi hiši, ki da razpada in se počasi seseda že skoraj 50 let. Stoji pa na izredno lepem mestu, čez cesto ob osnovni šoli, njen sadovnjak je velik in z njega se odpre krasen pogled na Krko ter bližnjo in daljno okolico. Veliko stvari bi se dalo narediti iz vsega tega, toda žal je že toliko let vse neizkoriščeno, pa še izgled samega Žužemberka je kvarila razpadajoča gmota.

Pred dnevi pa se je velik buldožer zažrl vanjo in jo začel rušiti, in sicer zato, ker je že postajala nevarna za mimoidoče in mimovozeče, ker je stala tik ob cesti.

Upajmo, da se bo zdaj kaj hitreje zganilo in ne bo še naslednjih 50 let ostalo, kot je zdaj: neizkoriščen tako atraktivni prostor v skoraj središču Žužemberka.

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

Z našo podporo po poteh življenja

SVETOVALNO SREDIŠČE NOVO MESTO

Svetovalno središče nudi **zaupno** svetovanje pri odločanju za primeren poklic, pomaga poiskati informacije o tečajih za prosti čas, o štipendijah in razpisih, pomaga pri vpisu v šolo, nudi oporo in pomoč pri učenju in iskanju zaposlitve.

Svetovalke ali ostale informacije lahko poiščete **tudi v Žužemberku**, v prostorih Občine Žužemberk, vsako sredo od 13.00 do 16.00. Svetovalni telefon: **07 393 45 52, 031 701 191**

V Žužemberku bo v okviru projekta Center vseživljenjskega učenja Dolenjska, ki ga financirata Ministrstvo za šolstvo in šport in evropski socialni sklad, delovala **brezplačna točka za vseživljenjsko učenje** vsako **drugo in četrto sredo** v mesecu, od 13. do 18. ure. Udeležili se boste lahko različnih brezplačnih delavnic in predavanj (npr. računalništvo). Več na spletni strani: **www.cvzu-dolenjska.si**

Naložba v vašo prihodnost

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Jože Vovk – praznoval svoj 80. rojstni dan

Dne 22. julija je v Drašči vasi, ki leži na visokem bregu nad reko Krko, praznoval svoj 80. rojstni dan naš upokojenec VOVK Jože.

Rojen je bil v vasi Goče pri Vipavi v družini z osmimi otroki na majhni kmetiji. Tako si je moral že v zgodnji mladosti kot mlad fant služiti kruh z delom na drugih kmetijah. Kljub težkemu delu se je izučil za mizarja. Zaposlil se je kot miličnik – prometnik v Ljubljani, pozneje pa je opravljal delo v ŠPORT-OPREMI.

Med opravljanjem svojega dela je spoznal svojo bodočo ženo Marijo, ki je bila doma iz Drašče vasi, zaposlena pa v Ljubljani. Leta 1951 sta se poročila in živela v Ljubljani. V zakonu sta se jima rodila dva otroka: hči Andreja in sin Jože, ki živita s svojima družinama v Ljubljani, onadva pa sta se leta 1990 iz Ljubljane preselila na ženino domačijo v Draščo vas. Imata tri vnuke, ki ju skupaj z družino obiskujejo ob vikendih in jima popestrijo dneve.

Člani DU Žužemberk smo ga obiskali in mu ob tem visokem jubileju iskreno čestitali, zaželeli še veliko zdravja in da bi se še dolgo lahko udeleževal naših srečanj.

Cajnko Tinca

SUHOKRANJSKE Poti

Cenik oglaševanja v Suhokranjskih poteh

V Suhokranjskih poteh lahko posamezniki, ustanove in podjetja oglašujejo, kar pomeni, da lahko objavite razna sporočila, zahvale in druge informacije, velikost obvestil si lahko izberete sami. V ta namen objavljamo cenik oglaševalskih obvestil.

Druga in predzadnja stran ČB	1/1 strani	(19 x 25) cm	**350,53 EUR**
	1/2 strani	(19 x 12.5) cm	**175,26 EUR**
	1/4 strani	(9.25 x 12.5) cm	**87,63 EUR**
	1/8 strani	(9.25 x 6.10) cm	**43,82 EUR**
Notranje črno-bele strani	1/1 strani	(19 x 25) cm	**229,51 EUR**
	1/2 strani	(19 x 12.5) cm	**114,76 EUR**
	1/4 strani	(9.25 x 12.5) cm	**57,38 EUR**
	1/8 strani	(9.25 x 6.10) cm	**28,69 EUR**
	1/6 strani	(6.25 x 25) cm	**38,39 EUR**
	1/9 strani	(6.25 x 8) cm	**25,45 EUR**
Oglaševanje na barvnih prilogah glasila		(12.5 x 3) cm	**156,48 EUR**
		(12.5 x 2) cm	**104,32 EUR**
		(6 x 3) cm	**75,11 EUR**
		(8 x 2) cm	**66,77 EUR**

Društvom, klubom in zvezam s sedežem v Občini Žužemberk je omogočeno črno-belo brezplačno oglaševanje 1/8 strani (9.25 x 6.10) cm.

Uredništvo

Srečanje potomcev, Veronike in Ivana Hrovata

Življenje ... Zgodi se samo enkrat, nikoli dvakrat enako. Trenutkov ni moč zadržati, postanejo preteklost, življenje mine tako naglo... Ko pride tvoj trenutek, ga nikar ne zamudi, kajti ljubezen in življenje lahko splahnijo v hipu in čar trenutka zbledi ...

Zgornje misli so bile povod za srečanje potomcev Ivana in Veronike HROVAT, po domače pri Kocjanovih, ki je bilo v Velenju. Velik del svojega življenja sta sicer preživela v Gradencu, prijetni vasici ob Krki! Iz osrčja prečudovite Dolenjske ju je v Velenje pripeljala želja po bližini svojih otrok, ki so v Velenje prišli s »trebuhom za kruhom«. Nekaj vnukov in skoraj vsi pravnuki niso imeli možnost obeh spoznati, so pa dobili priložnost, da se na srečanju, ki je bilo v nedeljo v Lazah pri Velenju, bolje spoznajo med seboj. Na srečanje so prišli potomci iz Stavče vasi pri Žužemberku, Kočevja, Zaloke pri Šentrupertu, Šentjakoba pri Ljubljani, Mozirja in Velenja!

Najstarejša udeleženka na srečanju je bila njuna hči Vera, poročena Mejaš, ki bo jeseni stara 77 let in njuna pra pra vnukinja Ana stara komaj 3 mesece! Na srečanju pa je bil prisoten že tudi prvi pra pra pravnuk Jošt!

In še misel glavnega organizatorja srečanja, njunega vnuka Bojana: *»Prav je, da se tokrat nismo spet zbrali zaradi kakšnega pogreba, saj smo se do sedaj srečevali le ob takšnih priložnostih! Upam, da bodo ta srečanja postala tradicionalna!«*

Požar uničil počitniško hišico

V soboto, 20. septembra, je okoli enajste ure dopoldan zagorelo v počitniški hiši nad vasjo Lopata, lastnika U.L. iz Kočevja. Lastnik je zakuril peč v delno zidanem lesenem objektu in odšel v gozd. Ogenj je kmalu zajel cel objekt, ki pa ga domači, tudi zaradi pomanjkanja vode, niso uspeli zajeziti. Na pomoč je priskočilo več kot dvajset gasilcev iz PGD Hinje in Žužemberka z dvema avtocisternama z več kot 10.000 l vode, ki pa so požar na popolnoma uničenem objektu omejili in ga na popolnoma uničenem objektu tudi pogasili.

Foto: S.M.

OBČINSKA UPRAVA
OBČINE ŽUŽEMBERK

URADNE URE:

Ponedeljek:
od 7.30 do 14.30

Sreda:
0d 7.30 do 16.30

Petek:
od 7.30 do 13.30

www.zuzemberk.si

Delo kmetijske svetovalne službe na območju občine Žužemberk

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO

Mineva že skoraj leto dni, odkar sem kot kmetijska svetovalka prišla na Kmetijsko svetovalno službo na izpostavo Straža – Žužemberk, kjer mi je bilo dodeljeno svetovalno območje Občine Žužemberk. Čeprav so me mnogi kmetje že spoznali na vnosu subvencijskih vlog, je mogoče prav, da se v nekaj besedah predstavim tudi vsem ostalim. Po izobrazbi sem diplomirani inženir živinoreje, poročena, mati dveh otrok in doma iz okolice Sevnice (torej se vozim 65 km v eno smer). V 12 letih dela na področju kmetijstva (čeprav sem z kmetijstvom povezana že od rojstva, saj izhajam iz kmetije), sem dodobra spoznala dobre in slabe strani te panoge. Na KZ Sevnica sem opravljala delo organizatorja in tudi vodje kmetijske proizvodnje, na KGZS Zavod Novo mesto pa sem prišla v začetku leta 2002 in opravljala delo vodje rodovnika na Oddelku za živinorejo ter dve leti kontrole subvencijskih vlog na terenu. Sedaj pa sem tukaj! Vsako delovno mesto mi je dalo veliko izkušenj v različnih situacijah. Zato se bom tudi kot kmetijska svetovalka potrudila delo opravljati čim bolj dobro in pošteno.

Od konca oktobra 2007 dalje smo za območje Žužemberka na Kmetijski svetovalni službi v Straži pripomogli k uspešni izvedbi dveh občinskih razpisov (za leto 2007 in 2008), saj je bilo skupaj izdanih 55 strokovnih mnenj o upravičenosti in ekonomičnosti investicij. V mesecu novembru 2007 smo s sodelavci intenzivno izdelovali vloge za razpis Programa razvoja podeželja (PRP) za ukrep Posodabljanje kmetijskih gospodarstev (mehanizacija in ureditev pašnikov) ter ukrep Mladi prevzemniki. Tako so bile za to območje izdelane 4 vloge (tri na naši izpostavi in ena na Zavodu Novo mesto). Vse tri kmetije so dobile svojo vlogo odobreno brez dodatnih popravkov, kar nam daje priznanje, da se trudimo delati dobro. V mesecu januarju in februarju letošnjega leta je bilo vloženih skupaj 96 zahtevkov za Posebno premijo za bike in vole ter ekstenzivno rejo ženskih govedi. Aktivno smo tudi sodelovali v raziskavi Preobrazba pokrajine zaradi posodabljanja kmetijstva in spreminjanja poselitvenega vzorca v Selah pri Hinjah. Kljub težavam pri vnosu, ki so vsako leto stalnica subvencijske kampanje, je od 1. 3.2008 - 15. 5. 2008 z našo pomočjo uspešno oddalo zbirno 430 vlagateljev. V mesecu juniju so se za prvo obdobje vlagali zahtevki za Posebno premijo za bike in vole ter Ekstenzivno rejo ženskih govedi. V poletnih mesecih pa sem na podlagi analiz zemlje intenzivno izdelovala gnojilne načrte. V mesecu juliju in septembru sta bila za območje Žužemberk in Straža organizirana tečaja za uporabnike fitofarmacevtskih sredstev (FFS), ki se ga je skupno udeležilo 97 tečajnikov.

Sedaj, v jesenskem obdobju, se ponovno pripravljamo na javne razpise za leto 2008, izmed katerih sta najbolj aktualna razpisa Mladi prevzemnik in Posodabljanja kmetijskih gospodarstev, zanimanje zanje iz območja Žužemberka pa je kar veliko. Trudili se bomo dobro pripraviti čim več vlog, ki bodo prinesle dodatna denarna sredstva na vaše kmetije. Med drugim pa smo bili vseskozi dosegljivi za vprašanja in reševanje težav strank, ki so se obračali na našo izpostavo.

To je bila kratka analiza dela Kmetijske svetovalne službe za območje Občine Žužemberk. Trudimo se delati pošteno in dobro v korist kmetov, s čim manj napakami, če pa se že zgodijo, jih skušamo tudi najhitreje rešiti.

Kmetijska svetovalka
Polona Seničar

NE POZABITE!

V mesecu oktobru (**1. 10. - 31. 10. 2008**) je možno vlagati zahtevke za ***POSEBNO PREMIJO ZA BIKE IN VOLE*** (*zakol v obdobju **01. 6. - 30. 9.2008***) ter zahtevke za ***EKSTENZIVNO REJO ŽENSKIH GOVEDI*** (*telitev v obdobju **1. 4. - 31. 7. 2008***). Zahtevki se vlagajo v elektronski obliki na Kmetijski svetovalni službi v Straži. S sabo obvezno prinesite Zbirno vlogo za leto 2008, v primeru vlaganja zahtevkov za posebno premijo tudi klavniški zapisnik, za ekstenzivno rejo ženskih govedi pa številke krav, ki so telile v zgoraj omenjenem obdobju.

ZAHTEVKE JE MOŽNO VLAGATI OB TORKIH IN PETKIH OD 8. DO 16. URE.

Polona Seničar
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

OBVESTILO

Vse uporabnike fitofarmacevtskih sredstev, ki še nimajo opravljenega tečaja za uporabo fitofarmacevtskih sredstev (pogoj za nakup sredstev za varstvo rastlin), obveščamo, da še vedno zbiramo prijave za 15-urni **tečaj za uporabnike sredstev za varstvo rastlin** na Kmetijski svetovalni službi v Straži na tel.: **07 308 38 16; 051 692 401** ali na e-pošto: **polona.senicar@siol.net.** Tovrstni tečaji bodo potekali v primeru, da bo prijavljeno vsaj 20 tečajnikov.

Polona Seničar
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Kmetje, preverite navzkrižno skladnost na kmetiji!

Že od začetka leta se s strani ARSKTRP intenzivno izvajajo kontrole navzkrižne skladnosti, zato smo prepričani, da vam predhodni pregled s kmetijskim svetovalcem lahko zelo koristi. Kmetijski svetovalci smo za potrebe svetovanja iz navzkrižne skladnosti strokovno pripravljeni, saj smo opravili potrebna izobraževanja, zato vam bomo v primeru ugotovljenega neskladja oz. nepravilnosti znali tudi ustrezno svetovati.

Čeprav morajo zahteve navzkrižne skladnosti izpolnjevati vsa kmetijska gospodarstva, ki vlagajo zbirno vlogo, ugotavljamo namreč, da kmetje premalo izkoriščate možnost konkretnega predhodnega preverjanja svoje kmetije po zahtevah navzkrižne skladnosti. V skladu z zakonodajo EU je svetovanje iz zahtev navzkrižne skladnosti na voljo vsem kmetijam tudi v naši državi. Pomembno je, da ste seznanjeni z zahtevami, ki jih vaša kmetija mora izpolnjevati. Te zahteve se med letom kontrolirajo v sklopu rednih (izvaja jih AKTRP) in administrativnih kontrol navzkrižne skladnosti. Administrativna kontrola pomeni, da so tudi drugi organi (kmetijski, okoljski, veterinarski inšpektor …) dolžni morebitno neizpolnjevanje zahtev sporočati Agenciji za kmetijske trge; posledično ste lahko sankcionirani celo dvakrat, in sicer po nacionalni zakonodaji in v obliki zmanjšanja subvencij.

Zato vam ponovno predlagamo, da izkoristite možnost in preverite svoje kmetije glede izpolnjevanja zahtev navzkrižne skladnosti. Predhodno lahko že sami preverite vse zahteve s pomočjo brošure ***Priročnik za izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti za kmetijska gospodarstva***, ki ste jo prejeli med subvencijsko kampanjo. Vsekakor pa se zainteresirani kmetje **oglasite na naši** izpostavi kmetijsko svetovalne službe v Straži (tel. 07 308 38 16 ali 051 692 401), da se skupaj uskladimo glede najprimernejšega termina za obisk svetovalca na vaši kmetiji.

Kmetijska svetovalka
Seničar Polona

Zweigelt

Zweigelt (beri: cvajgelt) je rdeča sorta trte, ki je nastala s križanjem modre frankinje in šentlovrenke leta 1922 na zveznem inštitutu za vinogradništvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu v Avstriji. Žlahtnitelj je bil profesor Fritz Zweigelt, kasnejši direktor te ustanove. Sprva je nova trta imela ime rotburger. Končnica imena je opozarjala na mesto njenega nastanka, Klosterneuburg. Šele leta 1975 je zakonsko dobila ime po žlahtnitelju, to je zweigelt.

Žlahtniteljski cilj je bil podrejen takratnim avstrijskim potrebam: ustvariti rdečo sorto trte, ki bo dala največji možni pridelek v relativno skromnih talnih in podnebnih razmerah. In res smo dobili sorto, ki združuje odlike svojih staršev: odpornost na zimsko pozebo, pozno odganjanje (brstenje) in zgodnje zorenje. Poleg tega je sorta dokaj enostavna za negovanje in dokaj odporna na peronosporo. Kmalu se je zelo razširila in je sedaj vodilna rdeča vinska sorta v Avstriji. V letu 2006 so to trto gojili na 4 350 hektarjih ali na 9% vseh vinogradov (Nižja Avstrija in Gradiščansko). Med rdečimi sortami je s 35,2 %-nim deležem na prvem mestu. Sledijo mu modra frankinja (21,4% vseh rdečih sort) in portugalka (19,1%). Iz Avstrije se je zweigelt razširil tudi v sosednje države in ga pridelujejo v manjših količinah tudi v Nemčiji (Württemberg, Franken, Saale-Unstrut), na Češkem (4,7% vseh vinogradov), Slovaškem, Madžarskem, v Sloveniji in na Hrvaškem (Slavonija). Kot zanimivost naj omenimo, da ga sadijo tudi v novo nastajajočih vinogradih v Belgiji. Izven Evrope ga pridelujejo v Ontariju in Britanski Kolumbiji v Kanadi.

Zweigelt vino

Vino zweigelt je kombinacija začimbnega in sadnega značaja modre frankinje in telesa šentlovrenke. Njegova struktura je mehka, prožna, gibka, z ne preveč tanina. Po vrednosti alkohola zweigelt pri nas ni močno vino (v Suhi Krajini običajno med 10,5 in 11% alkohola), po vrednosti kislin (med 6 do 9 g/l) dokaj uravnoteženo. Te lastnosti ga naredijo za čudovitega spremljevalca k jedem. Kot mlado vino ima zweigelt nekoliko bolj izražen sadni značaj, z zrelostjo pa postaja okrogel, mehak in bolj fin. Barva vina niha po intenzivnosti od svetlejših do temnejših tonov glede na tehnološko zrelost grozdja oziroma letnik. Po kakovosti seže zweigelt od pitnega, lahkega namiznega vina do močnega za staranje primernega vina. Vina iz zweigelta so snovno bogata, sadna, pogosto z aromo po vaniliji, z mehkimi tanini »v odhodu«, mlada imajo značilno višnjevo aromo in dosežejo pri zmernih pridelkih in strokovni vinifikaciji dolgo obstojnost oziroma so primerna za staranje. Avstrijci mu prerokujejo še veliko bodočnost in ga označujejo kot avstrijsko rdeče vino upanja oziroma paradno sorto. Potrebno pa je opozoriti, da je njegova kakovost zelo odvisna od obremenitve trte. V slovenski strokovni literaturi o zweigeltu ni mnogo napisanega. Deloma je opisan v Nemaničevi knjigi Ali razumemo vino (KG 2006) in Hrček - Koroščevi Sorte in podlage vinske trte (SVA Veritas 1996).

Zweigelt v Suhi krajini

Leta 1981 je Kmetijski inštitut Slovenije izdelal študijo Stanje in možnosti razvoja kmetijstva v Suhi krajini, v kateri je predlagal postopno obnovo vinogradov s saditvijo žlahtne trte namesto obstoječe samorodnice. Leta 1989 je pričel inštitut s triletnim preizkušanjem nekaterih novejših križank vinske trte v Grčarjevem vinogradu v Liscu pri Žužemberku. Nalogo sta vodila mag. Zafošnik in mag. Koruza. V postopek preizkušanja tehnološke vrednosti smo vključili štiri nove križanke: kerner, scheurebe (šojrebe), bacchus (bakus) in zweigelt (cvajgelt), za primerjavo pa dve standardni sorti (zeleni silvanec in beli pinot) in blauburger kot staro sorto. V vsej dobi preizkušanja so najboljše rezultate pokazale sorte kerner, scheurebe[1] in zweigelt, ki jih je pospeševalna služba pričela tudi priporočati. V primerjavi z ostalimi vzorci (istih sort) posavskega vinorodnega rajona so bila vina iz Lisca pri Žužemberku vselej uvrščena v zgornjo polovico preglednice kakovosti z degustacijskimi ocenami nad 16 točk. Leta 1994 je bilo ustanovljeno Društvo vinogradnikov Suha krajina, ki je pričelo z organiziranim in sistematičnim pospeševanjem razvoja vinogradništva in kletarjenja. Ena od pomembnih dejavnosti društva so letna ocenjevanja vin. Prvo ocenjevanje vin je bilo 12. januarja 1995: povprečna ocena 21 vzorcev je bila 15,10 točke. V letu 2008 je bilo že 14. ocenjevanje s povprečno oceno 16,35 točke za 101 ocenjeni vzorec.

Povprečne ocene za priporočene sorte za letnik 2007:

	število vzorcev	povprečna ocena
kerner	14	17,00
scheurebe ali zemling	5	16,95
zweigelt	25	16,46
vseh vzorcev	**101**	**16,35**

Napovedi strokovnjakov so se izpolnile: zweigelt je postal vodilna rdeča sorta v Suhi krajini, med belimi vini pa med sortami tako po številu kot po ocenjeni kakovosti prednjačita kerner in scheurebe. Na dvanajstih ocenjevanjih[2] je bil zweigelt 8-krat najbolje ocenjeno rdeče vino (med belimi pa kerner šestkrat in scheurebe štirikrat).

Prvič se je zweigelt pojavil na ocenjevanju v letu 1997, in sicer le dva vzorca. Do leta 2002 je število vzorcev naraslo na 5, od leta 2003 do 2007 se je gibalo med 11 in 16, v letu 2008 pa jih je bilo že 25.

Zweigelt iz Suhe krajine je nekoliko drugačen od avstrijskih zweigeltov. Predvsem ima nižjo alkoholno stopnjo, je bolj gladek, bolj piten in ljudi, ki imajo radi takšna vina zelo navduši. Pridelovalec mora predvsem paziti, da trte ne obremeni preveč, saj si le tako zagotovi kakovostno vino. Člani ocenjevalne komisije, ugledni vinski strokovnjaki, ki ga že desetletje ocenjujejo v Žužemberku, so o njem povedali naslednje:

Dr. Jurij Nemanič: »Zweigelt je sorta, ki je vaša. Tu so zweigelti čudoviti.« Dr. Mitja Kocjančič: »Tu bi lahko bila dežela zweigelta, kot je Primorska dežela refoška.« Dr. Peter Kobler: »Zweigelt ni samo dobro vino, ampak bi moral biti prepoznavni znak Suhe krajine.«

Zato je naloga Društva vinogradnikov Suhe krajine to sorto še bolj razširiti in skrbeti za njen kakovostni razvoj. Po anketi Društva v letu 2008 je zweigelt pridelovalo na njegovem območju 33 vinogradnikov, ki so imeli skupaj 6.535 trsov in pridelali okroglo 10.000 litrov tega vina. K temu je potrebno prišteti še neregistrirane pridelovalce, pa se ta števila povečajo za 20 do 30 %. To je še vedno malo. Naš cilj mora biti, da bodo v gostinskih lokalih v Krajini nudili tudi naše domače vino: zweigelt.

Slavko Gliha

(Footnotes)

[1] Kot sinonim lahko uporabimo za scheurebe izraz zemling.

[2] Na prvih dveh ocenjevanjih leta 1995 in 1996 zweigelta še ni bilo!

Nateg po domače

Bliža se čas jesensko zimske sečnje. Veliko lastnikov gozdov še vedno sami opravijo vsa težaška dela. Vse več pa je tistih, ki se odločijo, da bodo za izvedbo sečnje in spravila najeli nekoga. Vse je lepo in prav, če to lahko opravite brez zapletov.

Bolj pa je problematično, če gozdarji na terenu ugotovimo, da ni vse tako, kot bi moralo biti. O nedovljenih sečnjah, neurejenih sečiščih ali gozdnih prometnicah, pritožbah s strani (tečnih) sosedov moramo obvestiti gozdarskega inšpektorja. Takrat je lastnik gozda, v katerem se je sekalo, prvi poklican na zaslišanje. V kolikor nima nobenih dokazil (dokumentov), da je z izvajalcem podpisal pogodbo o sečnji, spravilu ali celo prodaji lesa, je po navadi sam kriv za nastalo škodo. Če si je za izvedbo pridobil „iznajdljivega“ izvajalca, lastniku vsi ustni dogovori z izvajalcem ne bodo pomagali prav nič v zagovoru pred inšpektorjem. Na koncu koncev to pomeni, da mora lastnik najprej plačati kazen za prekršek, potem pa še sanirati nastalo škodo, kar pomeni dodaten strošek zanj.

Vsakemu lastniku, ki bo najemal izvajalca, predlagam, da revirnega gozdarja že pri odkazilu zaprosi, naj označi žige na panju z (rdečo) barvo. To je prvo zagotovilo, da izvajalec ne bo posekal preveč. Potem pa naj lastnik po lastni presoji napiše pogodbo z izvajalcem. Znak, da je izvajalec ne želi podpisati, je zadosti jasno opozorilo, s kakšnim človekom/podjetjem ima lastnik opravka. V kolikor pa bo izvajalec zahteval dopolnitve k pogodbi, pa se vseeno posvetujte, kaj od dopolnitev je smiselno (da bo volk sit in koza cela), oziroma kam pes taco moli. Opozoril bi vas rad na nekaj detajlov, ki naj jih pogodba vsebuje.

Naj bo na začetku napisano, v *kateri parceli* se bo izvajala sečnja. Lahko tudi, katera je številka odločbe, ki dovoljuje posek drevja. Odločbo mora izdati Zavod za gozdove, lastnik gozda pa lahko prejme od revirnega gozdarja tudi *odkazani manual*, ki bo tudi v pomoč pri dogovarjanju glede cene za storitev.

Praviloma bi se moral lastnik gozda že pred začetkom del dogovori s sosedi o *možnosti uporabe gozdnih vlak in rampnih prostorov*. Po navadi to ni izvajalčevo delo.

Praktično je, da v pogodbi piše, da se izvajalec zavezuje, da bo vsa dela sečnje, spravila in druga dela, ki se nanašajo na predmet pogodbe, opravil *vestno, strokovno ter v skladu z zakonodajo*. S tem je lastnik vso krivdo za slabo opravljeno delo, nepospravljeno sečišče, nesanirane vlake ipd. prevalil na izvajalca.

Predmet pogodbe so tudi *pogoji sečnje in spravila*. Gre za čas izvedbe, rok izvedbe, vremenski pogoji, ko naj se sečnja ne bi izvajala, uporabo gozdnih vlak in rampnih prostorov, stroške sečnje in spravila ... Lastniki, bodite pozorni! Izvajalci zelo neradi upoštevajo *Pravilnik o izvajanju sečnje in gozdnem redu*. Pravilnik jasno narekuje dela, ki se jih izvajalci radi ognejo, saj pomenijo velik strošek, ki jim ne prinaša nič dobička. Zelo jasno je napisano, kako mora sečišče izgledati po opravljenem delu.

Les lahko tudi prodate istemu podjetju. Prednost v tem primeru je, da lahko izposlujete nižje stroške za sečnjo ali spravilo, ali po drugi strani boljše cene za prodani les. Pomanjkljivost tega načina je, da morate striktno zahtevati, da ste zraven v trenutku, ko se les nalaga na kamion, sicer hitro umanjka kakšen kubik. Vsekakor je dobro, da sortimentacijo lesa po kakovostnih razredih določite na podlagi skupnega prevzema lesa. S tem kontrolirate tako količino kot tudi kakovost lesa.

V pogodbi lahko določite tudi vrednosti posameznih sortimentov po kakovostnih razredih. V primeru, da bi cene lesa začele padati, kar se po navadi začne dogajati spomladi, je lastniku vseeno, kdaj se vrši sečnja in odkup lesa. Slabost tega načina je, da se lahko na tržišču naredi niša in bi se lahko določen sortiment bistveno bolje prodal, kar pa je z zabetonirano ceno v pogodbi nemogoče. Seveda če niste blond, dolgolasi in slišite na ime Barbi, pa še to ni garancija.

Praktično je, da poslujete preko bančnih računov (nič na roke). Tako lahko kontrolirate ali je odkupovalec pravočasno (tako kot je zapisano v pogodbi) nakazal denar za odkupljeni les. 30 dni po prevzemu lesa je rok, ki bi ga resna firma morala upoštevati. Problem nastane, v kolikor izvajalec del in kupec nista isti osebi. Takrat bo izvajalcu težko razumeti, da kupec še ni nakazal denarja za prodani les, a bi bilo vseeno pošteno do izvajalca, da mu nakažete denar za njegovo delo v roku 30-ih dni. Pri prodaji lesa ne pozabite na uveljavljanje pavšalnega nadomestila.

Sestavljanje pogodbe ni enostavno delo. Bolj ko greste v detajle, več nasvetov izkušenega pravnika boste potrebovali. V kolikor je za vas sestavljanje pogodbe prezapleteno, vprašajte izvajalca, ali ima sam kakšen vzorec pogodbe. Ne podpisujte takoj. „Trikrat premisli, enkrat govori,“ pravi slovenski pregovor. Vzemite si čas. Posvetujte se z ljudmi, ki so že imeli opravka z izvajalskimi podjetji. Lahko se obrnete tudi na našo službo, saj je naša dolžnost, da vam svetujemo. Lahko vam tudi svetujemo, v kolikor bi sestavljali svojo pogodbo.

O podobnih tematikah je bilo že nekaj napisanega. Rad bi vas opozoril na gozdarska članka v Suhokranjskih poteh „OBNAŠANJE PRI DELU V GOZDU“ iz leta 2002 in „KO ŽE VESTE, DA BOSTE SEKALI“ iz leta 2004.

Miloš KECMAN,
univ. dipl. inž. gozd.

Rad bi opozoril na dve stvari, ki jih bomo delavci Zavoda za gozdove organizirali to jesen. V novembru (točneje 17. in 18.) bomo v sodelovanju s Srednjo gozdarsko šolo iz Postojne izvedli nadaljevalni tečaj o varnem delu z motorno žago. Tečaja se bodo lahko udeležili le tisti lastniki gozdov, ki so že opravili osnovni tečaj iz varnega dela z motorno žago. V kolikor vas zanima udeležba na tem tečaju, se obrnite na vašega revirnega gozdarja. Nekako ob istem času bomo za lastnike gozdov pripravili izobraževanje o opravljanju negovalnih del v gozdovih. Če se želite udeležiti tega seminarja, o tem informirajte vašega revirnega gozdarja, da vas bo vedel povabiti, ko bo datum točno določen. Pogovarjamo se tudi, da bi do konca letošnjega leta v sodelovanju z Društvom lastnikov gozdov ob reki Krki organizirali enodnevno ekskurzijo. Pogovarjali smo se, da bi si ogledali gozdove Koroške ali Štajerske. O vsem tem boste pravočasno obveščeni.

FOTO DIGITALNI STUDIO

MAVER
Dvor 12 b, 8361 Dvor

Tel.:
07/ 30 88 322
Gsm:
041 722 712

Novi prapor je razvil žužemberški župan Franc Škufca, blagoslov pa je podelil župnik Uroš Švarc iz Ambrusa

Najaktivnejši pri delu ograje in grba na domu so bili poleg Roberta Strune, Mirko Papež, Rafael Vidmar, Brane Zaletelj in Sandi Hrovat.

Žlahtna obletnica z novim praporjem

Po nedeljski maši, 15. aprila 1928. leta, so se šmihelski gospodarji zbrali v župnišču, nakar so ustanovili pripravljalni odbor, v katerem so bili Ignac Mrvar - načelnik, Dominik Lavrič - poveljnik in Alojzij Zupanc, tukajšnji župnik kot blagajnik.

»Za Šmihelce je bil to praznik, pa tudi varneje so se počutili,« je zapisal tedanji kronist, župnik in zagovornik napredka v šmihelski fari Alojzij Zupanc. Po več kot osmih desetletij delovanja društva je v kraju viden napredek. Že lansko leto so šmihelski gasilci, ki skupaj s pionirji, mladinci in člani štejejo okoli 80 članov, opravili veliko delo. Prek 782 delovnih ur so vložili v obnovo doma, kjer so obnovili že dotrajano fasado, prepleskali lesene podboje, vrata in okna.

Najboljši gasilci so najmlajši

»Ponosni smo tudi na našo mladino, ki je v zadnjih letih imela kar nekaj uspehov. Pionirji so dosegli 1. mesto na občinskem gasilskem tekmovanju v Žužemberku, pionirke pa imenitno drugo mesto na istem tekmovanju ter četrto mesto na regijskem tekmovanju v Novem mestu,« je dejal predsednik Rafael Vidmar in dodal, da so odlične rezultate na teh tekmovanjih dosegli tudi mladinci.

V teh dneh se vneto pripravljajo tudi na počastitev 80-letnice delovanja društva, ki bo konec tega meseca. »Radi bi dostojno počastili ta jubilej, zato pripravljamo kar nekaj aktivnosti, med drugim bomo dom obogatili z novo ograjo umetnostnega kovača Roberta Strune, z novim napisom in grbom. Žlahtno obletnico pa bomo proslavili tudi z novim praporjem,« je povedal Vidmar. Tako bodo stari prapor, ki so ga predali svojemu namenu leta 1971 spravili na častitljivo mesto v domu, kjer bo delal družbo prvemu, še iz ranjke Jugoslavije s kraljevim grbom in Florijanom na drugi strani, obogatenim z zlatim vezenjem.

Kot se slavnostnemu dogodku v kraju spodobi bo kulturnemu programu, podelitvi priznanj najzaslužnejšim, blagoslovu novega praporja sledila, po nekajletnem premoru, tudi veselica, s katero si gasilci nadejajo še nekaj dodatnih sredstev za nakup prepotrebne opreme. S. M.

Foto: S. Mirtič

Uspela 2. furmanska konjenica

Konjeniki in furmani Velikih Blok, Grosuplja, Medvod in Žužemberka so se v soboto, 30. avgusta, z vozovi odpravili po Suhi krajini. Pot jih je, z mnogimi postanki, vodila od Smuke, preko Dvora, Žužemberka, Cviblja, Velikega Lipovca do koče suhokranjskega konjerejskega društva na Plešivici, kjer je več kot štirideset udeležencev tudi prenočilo. Predvsem druženje, tesnejše sodelovanje članov in ljubiteljev konj z ostalimi društvi, pa tudi spoznavanje novih krajev je po besedah predsednika konjerejskega društva Suha krajina Jožeta Papeža glavni adut, da bo furmanska konjenica postala tradicionalna. Tako so se lansko leto na prvo pot odpravili v Velike Bloke, prihodnje leto pa bodo skupno spoznali Medvode z okolico.

Postanek na trgu v Žužemberku, foto: S. MIRTIČ

Najlepše je doma

Andreja Jernejčič je prepotovala mnogo sveta in občudovala njegove lepote. Tokrat nas je spoznala z zanimivostmi in lepotami otoške države ob zahodni obali Indije, Širilanke.

To se je zgodilo v nedeljo, 22.6., v grajski kleti. Ob diapozitivih, v oblekah in pokrivalih te dežele, ob mnogih sličicah, diapozitivih, in seveda z njeno duhovito besedo nam je pričarala prostranstva dežele, da smo se počutili, kot bi bili z njo na popotovanju in uživali v vsem, kar je ona doživela na ogledu življenja v pokrajinah tega velikega otoka.

Marsikaj razburljivega se je dogajalo; ni mačji kašelj jahati na slonu in se z njim kopati in gledati od blizu kači s smrtno strupenim ugrizom, to je kobri, v oči ali če te objeme največja kača na svetu – pitom. Zanimiva je bila pripoved, kako je bilo z lovci, ki so lovili krokodile, srečavala se je z neudamačenimi sloni in opazovale velike lepe 'mačke' – leoparde. Kot ljubiteljica čaja je obiskala velike plantaže nasadov s to rastlino in se, kot vsaka ženska, navduševala nad poldragimi kamni v rudniku, kjer so jih izkopavali.

Ker vedno postreže z kakšno nenavadno rečjo, smo tokrat poskusili seksualni sirup, a on ob tem nam je naročila, da ji bomo drugič povedali, kakšen je bil učinek tega sredstva za posebne namene. Pripovedovala pa je tudi o veliki tragediji, ki je doletela Širilančane: »Ljudje še danes čutijo posledice cunamija, še marsikdo nima strehe nad glavo, seveda pa je najhuje ljudem, ki so izgubili svoje najbližje, te boleče rane, ki so jih zadali velikanski valovi, ki so prinašali s seboj ne samo razdejanje, ampak smrt, ne bodo nikoli pozabljeni.«

Da bi si malo odpočila, pa je skočila še na Maldive: »Pravijo, da so ti otoki lepi kot sam raj, in res moram potrditi, videti vso to lepoto, pa to je neverjetno: mila prijetna klima, peščene plaže, v ozadju palme, pa idilične hišice na koleh, da če odreš loputo v podu, lahko občuduješ raznobarvne tropske ribe, lahko skočiš s hišice v prijetno toplo in prozorno čisto morje, uživaš v izbrani hrani okusnih tropskih sadežev in v dobrotah, ki jih daje morje. Škoda, da je obisk tega raja na zemlji trajal premalo časa,« je zaključila predavanje naša Andreja.

Za Andrejo kot nevesto bi starši dobili veliko slonov

Pa še dodala: »Res je, spoznala sem mnoge dežele našega planeta, toda najlepše mi je, ko zagledam našo dolino, našo lepotico Krko, in si rečem, tu sem doma, saj me razumete, a ne? Tudi mi imamo tukaj delček raja.«

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

V Suhi krajini je lepo ...

Turistično društvo 'Suha krajina' predstavilo v Dolskem pri Litiji Občino Žužemberk, skratka Suho krajino.

Dogajalo se je v nedeljo, 31. avgusta, pri prijaznem 'oštirju' Čiču, na kmečkem turizmu »Pr' krač'«. Odpeljali smo se popoldne z medobusom v prav prijetnem, ne prevročem vremenu. Že med potjo so imeli naše pevke še dodatne vaje, saj so prepevale kar med vožnjo, da so tako 'naštelale' glasove na pravo višino. Pred krčmo nas je gospodar veselo pozdravil z poživilom, kar nam je dalo energijo.

A kmalu se je začelo. Najprej je gospodar mogočne kmetje pozdravil nas Suhokranjčane, nato pa je še dodal, da imajo pri njih dan krompirja, in da ga bomo tudi mi deležni, seveda po nastopih. Program je stekel, kakor ga je uvajal moderator, naš stari znanec pesnik Marussig. Najprej so zapele naše pevke v pokrajinskih nošah dve pesmi. Za njimi je imel 'predavanje' o Suhi krajini predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc, ki je orisal glavne značilnosti, kot se je pohvalil, te prelepe deželice, kjer pa čas teče drugače. Med več nastopi naših pevk in še pevk iz Grosupljega so nastopili tudi recitatorji, Mojca Pršina s pesmijo pesnika Malavašiča Dolina Krke, Francka Ožbolt je povedala svojo Grad nad Krko, spodaj podpisani pa je tudi prebral svojo Nekoč rasle so koprive. Na oder so prišli tudi ljudski godci, ki so jih nekaj 'urezali malo po domače'. Vsi nastopajoči so gledalce navdušili in so zato dobili tudi take aplavze.

Sledila je pojedina na različne načine pripravljenega krompirja, kot se spodobi, za praznik – dan krompirja.

Preden smo se odpeljali, je gospodar gostilne »Pr' krač'« – zelo razgledan in za kulturo vnet mož, saj ima v krčmi slikarsko galerijo – pohvalil naše nastope in obljubil, da bodo vrnili obisk, tako kot smo mi predstavili svojo dolino Krke, bodo oni svojo – dolino Save.

Niso nas še spustili iz rok, naše pevke so morale zapeti še nekaj pesmi, pa tudi harmonikar je raztegnil svoj meh, pomagali pa so mu še ostali godci.

Potem smo se vračali dobre volje in veselo pojoč v dolino Krke, v Suho krajino.

Rudi Cerkovnik, foto: Vlado Kostevc

Turistično društvo Suha krajina aktivno na vseh področjih

Turistično društvo Suha krajina je eno izmed najaktivnejših turističnih društev na Dolenjskem in tudi v slovenskem merilu. Z organizacijo tradicionalnih prireditev, kot so Poletne grajske prireditve na Žužemberškem gradu in Trški dnevi smo postali prepoznavni in tudi cenjeni pri marsikaterem slovenskem umetniku in ostalih nastopajočih na teh prireditvah. V letošnjem letu je bilo opaziti, da je obisk nekaterih prireditev skromnejši, drugih pa večji od pričakovanj.

Izjemno so aktivne ljudske pevke v pokrajinskih nošah, ki so sodelovale na mnogih prireditvah tako doma, kot tudi zunaj naše občine, pri Prešernovi rojstni hiši v Vrbi, na prireditvi v Dolskem pri Ljubljani, na reviji ljudskih pevcev in godcev v okviru Straške jeseni na gradu Luknja pri Prečni, na srečanju turističnih društev, pohodnikov in občanov na Frati, na poslovilnih obredih na pokopališčih, na snemanjih radijskih oddaj za Radio Slovenija 1, čestitkah ob jubilejih, sprejemih skupin v gradu, zaključni prireditvi petja, plesa in poezije itd …

Prav tako so aktivni tudi ljudski godci, ki s svojim igranjem zbrane privabijo k plesu in veselemu razpoloženju.

Seinsenbergensis Tumultus, viteški red Jurija in Volka Engelberta Turjaškega z Žužemberškega gradu pa je s svojim delovanjem prepoznaven že v mednarodnem okolju. Z udeležbo na 530-letnici Višnje Gore, predstavitvi srednjeveškega življenja na Rakitni ter na srednjeveških prireditvah na Blejskem, Polzelskem in Celjskem gradu so s predstavitvijo srednjeveški in renesančnih plesov prikazali srednji vek v lepši in prijaznejši podobi. S svojo udeležbo in predstavitvijo srednjega veka na ruševinah gradu Šumberk pa so pritegnili veliko pozornost domačinov ter ta izjemno pomemben grad povrnili v čase slavnih Turjačanov, med katerimi je bil Andrej Šumberski velik zmagovalec bitke proti Turkom pri Sisku leta 1593. Omeniti velja, da je grajski pisar Stane dobil izjemno naročilo za izdelavo pergamenta za papeža Benedikta XVI.

Člani skrbijo tudi za vodenje organiziranih skupin, urejevanje okolice in prizorišč prireditev, tako v gradu kot drugod, izdelovanje rekvizitov, orodij, oblek in opreme, označevanje pešpoti, organiziranje rekreativnih prireditev, izdajanje promocijskega materiala ter posredovanja informacij preko spleta in e-pošte. Delovanje si lahko pogledate na spletni strani www.freewebs.com/tdsuhakrajina.

Ljudske pevke na reviji v Prečni

Turistično društvo je vključeno v Turistično zvezo Dolenjske in Bele krajine, Turistično zvezo Slovenije, v Lokalno akcijsko skupino Dolenjske in Bele krajine, v Slovenia Nostro ter v druge strokovne komisije. Turistično društvo že sedaj odlično sodeluje z mnogimi društvi, klubi in zvezami v občini in izven nje, želja pa je, da se sodelovanje še okrepi. Delovanje Turističnega društva Suha krajina je dejansko izjemnega pomena za promocijo kulturne, naravne in nesnovne dediščine Suhe krajine in prispeva k prepoznavnosti le-te v širšem slovenskem ter tudi mednarodnem prostoru.

VladiMir

Srečanje članov Združenja borcev Dolenjske na Frati

Srečanje članov Združenja borcev za vrednote NOB je bilo v soboto, 30. avgusta, pri Domu na Frati.

Zbralo se okrog petsto borcev in njihovih svojcev v počastitev 60. obletnice ustanovitve organizacije ZB. Ob spremljavi pesmi je izbrana delegacija položila venec pri spomeniku padlih partizanov. Sledil je kulturni program, v katerem so nastopile tudi pevke članice Združenja borcev Žužemberk s pesmimi, kot je bila Tam na Pugled gori in slišali smo tudi recitacije več partizanskih pesmi.

Slavnostni govornik je bil Franci Šali, podpredsednik ZB Novo mesto. Najbolj je poudaril predvsem novo imenovanje organizacije ravno ob 60-letnici – novo ime je: Združenje borcev za vrednote NOB. To, da so vrednote, ki so bile nosilne v boju z okupatorjem, recimo, da se je častno boriti za osvoboditev domovine, in vrednota, kot je socialna pravičnost itd.

Nagrado za življenjsko delo od Glavnega odbora ZB za vrednote NOB Slovenije je prejela Ljuba Šenica, predsednica OK ZB za vrednote NOB Žužemberk.

Zahvale za delo in sodelovanje v organizaciji so dobili od Območnega ZB za vrednote NOB Novo mesto: Štefka Makovec-Kovač, Toni Kovač, Vesna Gabrič, Janja Špiletič, Polde Suhorepec in Nada Plot.

Sledilo je tovariško srečanje, kjer so postregli z golažem, pa tudi pelo in plesalo se je.

Srečanje je bilo prijetno, saj so se po dolgem času spet srečali bojni tovariši, zato so bili objemi in stiski rok še toliko bolj prisrčni.

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

Veselo množično srečanje članov Zveza borcev

Pohod do Močil je bil čudovit

V organizaciji TD Suha krajina, KS Hinje, KD Hinje in Agrarne skupnosti Hinje je bil v nedeljo, 5. oktobra, izveden prvi pohod iz Žužemberka do Močil pri Hinjah.

Na trgu pred gradom se je v čudovitem sončnem jutru zbralo kar 19 pohodnikov, ki so v dobrem vzdušju krenili na pot. Pohodnike sta mimo Komance, Malega in Velikega Lipja do Lopate vodila Jože Jaklič in predsednik domačega turističnega društva Vlado Kostevc. Na Lopati pa so domačini in ostali organizatorji pripravili pravi sprejem s čajem, prigrizkom in ogledom pomembnega kulturnega spomenika, cerkve sv. Neže. Več o podružnični cerkvi je povedala ravnateljica prevolske osnovne šole Marija Breceljnik, pohodniki pa so prejeli tudi zgibanke. Od tu je bil pohod še bolj zanimiv, saj se je pohodnikom pridružila še velika skupina domačinov. Največje presenečenje za večino pohodnikov pa je bil ogled dela podzemne jame Konteč skedenjc pri Lazini. Prav tako smo bili pri Lazini pohodniki navdušeni z razgledom ter pogostitvijo pri Jakličevih ter urejenostjo hinjskega pokopališča.

V Močilah pa je čakalo novo presenečenje, saj so pri lepo urejenem velikem kalu organizatorji pripravili pogostitev z golažem in pijačo ter s kulturnim programom domačega kulturnega društva, ki je s humorjem in igro obeh igralk navdušil vse zbrane. Pohodnike so sprejeli domačini, člani občinskega sveta in podžupan, pozdravili pa so jih Dušan Papež, Vlado Kostevc in Žužemberški župan Franc Škufca, ki je pohvalil pobudo za ta pohod. Po besedah organizatorjev in pohodnikov bo ta pohod postal tradicionalen in to vsako prvo nedeljo v oktobru.

Močile

Po prijetnem druženju in ogledu poti, ki jih je uredila tamkajšnja agrarna skupnost, so imeli pohodniki še organiziran prevoz nazaj do Žužemberka.

VladiMir

Pohodniki pred Konteč skedenjcom

Tudi partizani so zaslužni za samostojno Slovenijo

Tako je začel svoj slavnostni govor upokojeni general Lado Kocijan na proslavi ob 65-letnici ustanovitve 15. udarne divizije v Velikem Lipovcu.

Program je potekal v tovariškem vzdušju med okoli 300 udeleženci. Vodila ga je Janja Šenica-Godec. V kulturnem programu so članice ZB Žužemberk zapele venček partizanskih pesmi. Potem sta delegaciji ZB za vrednote NOB iz Novega mesta in Žužemberka položili vence, najprej pri spominskem obeležju v vasi narodnemu heroju Dušanu Jerebu, nato pa še pri spomeniku v čast 15. udarni diviziji na koncu vasi ob pesmi 'Prečuden cvet je v grapi črni'. V slavnostnem govoru je general poudaril, da je narodnoosvobodilni boj veliko prispeval, da je Slovenija danes samostojna država. Pri ustanovitvi divizije sta bila v Velikem Lipovcu prisotna tudi Edvard Kardelj, Boris Kidrič in Lado Ambrožič – Novljan in vodja anglo-ameriške vojne misije Wily Johnes. Kot mlad bombaš se je general Kocijan boril skupaj s tovariši te 15. udarne divizije in sodeloval v tudi zadnjih bitkah, ko so osvobajali Ljubljano, zato lahko prav on, ki je bil neposreden soudeleženec, izpriča borbenost, predanost in odločnost borcev te divizije v borbi za svobodo.

Udeleženci proslave v Velikem Lipovcu so se odpeljali še v Gornji Podšumberk, kjer so se, po kulturnem programu, z minuto molka poklonili 3 padlim komandantom Šaranoviću, Jeftiću in Kavčiču ter ob spremljavi pesmi 'Počiva jezero v tihoti' položili venec.

Eden od borcev je ob slovesu dejal: »Tega, da smo se mi, borci, partizani, 4 dolga leta tolkli s sovražnikom in ga na koncu pregnali z naše zemlje, nam nihče ne more vzeti.«

Rudi Cerkovnik

Pred starim obnovljenim plavžem se je fotografirala 13. generacija popotnikov po rimski cesti, foto: S.Mirtič

Trinajstič s kolesi po rimski cesti

Prijateljsko sodelovanje in druženje dveh društev TD Suha krajina in TD Ivančna Gorica iz dveh občin sega že v leto 1995, ko so prvič, s kolesi, skupno raziskali in odkrivali traso nekdanje rimske ceste, se popeljali in uživali ob lepotah, daleč stran od prometne poti, natrpane z jeklenimi konjički.

Letošnje, že trinajsto popotovanje s kolesi po rimski cesti so člani obeh društev uspešno izvedli v nedeljo, 1. junija.

Petindvajset kilometrov dolgo pot je 57 kolesarjev obeh občin začelo v Ivančni Gorici, kjer je bilo v antiki pomembno križišče cest in cestna postaja z imenom Acervo, nakar spominja tudi izviren rimski kamen.

Po nekdanji cesti, ki je iz Acerva peljala proti jugovzhodu, se je popeljala tudi letošnja karavana kolesarjev, mimo in daleč stran od današnjih prometnih cest in poti. Na tej poti so kolesarje varno, upoštevaje prometno varnost, spremljali redarji Gasilskih društev Dvora in Žužemberka.

Kolesarji so imeli tudi več postankov, prvega pri prijaznih gostiteljih kmetiji Erjavec in rojstni hiši pomembnega moža, Mihe Kastelica, ustanovitelja in urednika Kranjske Čbelice, rojenega v Gorenji vasi. Sledil je še postanek pod stoletno lipo v Valični vasi, nato pa ogled cerkve sv. Marjete.

Na cilj, ob plavžu na Dvoru, je kot prvi prispel Vinko Sever, ki se je na pot iz Ivančne Gorice do Dvora odpravil peš. Predsednik TD Suha krajina **Vlado Kostevc** se je na zaključku zahvalil vsem udeležencem in tudi pokroviteljem, ki so podprli tradicionalno prireditev, zbrane pa je nagovoril tudi župan Občine Žužemberk **Franc Škufca**.

Letos so bronasti možnar za petkratno udeležbo na popotovanju prejeli Klemen Repar, Alojz Blatnik in Jože Struna, zlatega za desetkrat prevoženo pot pa je prejel Franc Markovič. Podeljene so bile tudi številne praktične nagrade, darilo sponzorjev, pa so med drugim prejeli najstarejši kolesar Leopold Sever, najmlajša Maruša Škufca in Blaž Nose, ter kolesar - »oldtajmer« z najstarejšim modelom kolesa - Alojz Blatnik. *S.M.*

HVALA!

»Ko utrujen ležeš k počitku, ne veš, kaj ti bo prinesla noč. V enem samem trenutku si ob vse, za kar si se trudil veliko let. Ni elektrike, telefon ne dela, mobitel nima signala. Če bi lahko, ne bi mogla poklicati na pomoč. Toda nikogar ni bilo treba klicati, nikogar ni bilo treba prositi. Priskočili ste sami, najprej sosedje, nato gasilci, vso noč in naslednje dni. Nimam besed, s katerimi bi se zahvalila za vso vašo dobroto. Prišli ste tisti, ki vas poznam, pa tudi taki, ki sem vas srečala prvič v življenju. Organizirali ste se sami med seboj. Beseda HVALA je za vse, kar ste dobrega storili, premalo. Lahko rečem samo hvala Bogu, da ste na svetu še dobri ljudje.

Hvala podjetjem, ustanovam in samostojnim obrtnikom, Občini Žužemberk, RK Dvor, Reri d.o.o. Dvor, Žagarstvu Zupančič s.p. Soteska, Pekarni Lea Kastelic Dvor, podjetju Strešniki Golob Malenska vas, Gostilni Bobenček s. p. Dvor, GG Straža, podjetju in sindikatu Terme Krka, F.S. d.o.o. Žužemberk, Zavodu za gozdove Slovenije OE Žužemberk, Branetu Hrenu s.p., Jožetu Blatniku Dvor, Ivanu Šenici s.p. Prostovoljnim gasilskim društvom Ajdovec, Dvor, Hinje in Žužemberk ter številnim sosedom, vaščanom in posameznikom, ki ste nam s prostovoljnim delom, denarjem, materialom, krmo in hrano pomagali pri postavitvi novega gospodarskega poslopja.

Zahvaljujem se tudi stricu Jožetu Drenšku iz Kanade za pomoč in besede podpore, svaku Francetu Drenšku za pomoč na kmetiji pri težaškem delu, bratu Ivanu za organizacijo izvedbe vseh del v težkih trenutkih ter svakinji Slavki Šenica za vso pomoč. Iskreno hvala vsem in vsakemu posebej, ostali nam boste v najlepšem spominu in nikoli ne bomo pozabili na izkazano dobroto v za nas težkih trenutkih življenja. VELIKA HVALA še enkrat!«

Marija Drenšek z družino

Na Frati je bilo prijetno

Tradicionalno, že 6. srečanje članov turističnih društev, pohodnikov in kolesarjev ter občanov Občin Mirna Peč, Straža in Žužemberk je bilo tudi tokrat zanimivo, prijetno in sproščeno. Letošnjega srečanja se je kljub volitvam v Državni zbor RS udeležilo preko 120 udeležencev, med njimi pa je večina prišla peš iz štirih krajev: iz Mirne Peči, Straže, Dvora in Žužemberka.

Na uradnem delu srečanja so zbrane pozdravili župani občin Alojz Knafelj, Franc Škufca in župan Dolenjskih Toplic Franci Vovk. Zvone Lah je zbrane udeležence pozdravil takoj po svojem prihodu. Pozdrave pa so izrekli tudi predsedniki turističnih društev Alenka Dragan, Pavle Vidic in Vlado Kostevc, slavnostni govornik predsednik Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine Jože Barbo pa je pohvalil organizatorje ter menil, da moramo za razvoj turizma več storiti na področju ohranjanja narave in urejanja okolja.

V družabnih in prijateljskih igrah so se v vlečenju vrvi izkazali obe ekipi Mirne Peči, v žaganju debla Stražani in Žužemberčanke ter mirnopeški župan Zvone Lah, v štafetnem teku pa Stražani. V kulturnem programu so nastopili Mirnopeški harmonikarji, Ljudske pevke in Ljudski godci TD Suha krajina, druženje je šaljivo povezoval predsednik suhokranjskega turističnega društva, za dobro jedačo in pijačo pa je poskrbel oskrbnik doma Frata Milan Rižnar.

Zbrani so na zaključku sklenili, da se naslednje leto zberejo v še večjem številu ter na srečanje povabijo pohodnike iz Dolenjskih Toplic, Dobrniča, Šumberka in Trebnjega.

VladiMir

Vlečenje vrvi z vsemi močmi

Veselo vzdušje

Srečanje starejših občanov

Na povabilo KO RK Dvor so se konec junija v kmečkem turizmu Štupar v lepem številu zbrali starejši občani nad 70 let. Da je bilo druženje popolnejše in lepše, so s kulturnim programom poskrbeli otroci Podružnične šole Dvor pod vodstvom učiteljice Zvonke Struna. Zbrane pa so pozdravili župan Občine Žužemberk Franc Škufca, predsednica Društva upokojencev Dvor Zvonka Bradač in predsednica KO RK Dvor Marija Legan, ki je s prizadevnimi prostovoljkami poskrbela, da je bilo druženje prijetno.

Foto: S. Mirtič

POMEMBNO OBVESTILO STARŠEM OTROK, KI OBISKUJEJO VRTCE!

Starše otrok, ki so vključeni v vrtec, želimo prijazno opozoriti, da morajo skladno z določbami Pravilnika o plačilih staršev (Ur. l. RS, št. 100/05 – UPB in 25/2008) praviloma **do 15. novembra** tekočega leta oddati vlogo za znižano plačilo vrtca pri pristojnem občinskem organu. Vlogo odda eden od staršev na predpisanem obrazcu v vrtcu, v katerega je vključen otrok, lahko pa tudi neposredno pri pristojnem občinskem organu. Obrazec vloge je dostopen v izbranem vrtcu, na spletni stani Ministrstva za šolstvo in šport, na državnem portalu E-uprava, če v iskalnik vpišete: vloga za znižano plačilo vrtca, našli pa jo boste tudi na spletni strani, če v iskalnik vpišete: Občina Žužemberk.si. Pri izpolnjevanju vlog pazljivo preberite navodila, ki so priložena vlogi, pomembno pa je, da pravilno in pazljivo izpolnite vse rubrike in vpišete vse podatke, ki so zahtevani na obrazcu vloge. Vloge morate do zahtevanega roka oddati starši vseh otrok, za katere želite uveljaviti znižano plačilo vrtca za obdobje **od 01. 01. – 31. 12. 2009.** Za vsa dodatna pojasnila in za pomoč pri izpolnjevanju vlog nas lahko pokličete na tel.: (07) 388 – 5190, kontaktna oseba Dare Pucelj.

Dare Pucelj

V SUHI KRAJINI KUPIM GOZD
☎ 041 255 683

IN MEMORIAM

Ciril Kosmina

Dolgoletni ravnatelj OŠ Žužemberk

Vsak človek je svet zase, drugačen ni nikoli do konca odstrt.

Spoštovani g. Ciril Kosmina.

Težko se nizajo besede, kadar je že izzvenela zadnja beseda, ugasnila luč zadnjega pogleda in je izmerjen zadnji korak.

Bili ste moj prvi učitelj fizike in naš ravnatelj v osnovni šoli.

V tisti še stari šoli smo v sicer skromnih pogojih osvajali Newtonove zakone, spoznavali skrivnosti energije in optike.

Tako tiho smo čakali na Vaš prihod. Vaš odločen glas, oster pogled izpod očal in zahtevna vprašanja, ki so vedno, včasih kar neusmiljeno vodila k rešitvam fizikalnih problemov. Morda smo se Vas malo bali, a zagotovo je bilo v teh občutkih prav toliko trdnosti kot zaupanja.

Ne takrat, šele kasneje smo spoznali, kako ste nas učili logično misliti, razmišljati s svojo glavo in vztrajati na poti do lastne rešitve.

Spominjam se Vaših natančno in lepo narisanih skic, opremljenih z drobno – enakomerno pisavo; čiste slovenščine, ki je tu in tam obarvala besede s primorskim naglasom, da so zazvenele v drugačnem, prijetnem zvenu daljnega krasa.

Ko sem kot mlada učiteljica prestopila prag svoje šole, ste postali moj ravnatelj. Kar 26 let je bilo tako, do Vašega odhoda.

V teh letih skupne poklicne poti ste potrjevali moje zaupanje. Odkrivala sem vaše druge dimenzije, onkraj zakonov fizike, predvsem človeške in strokovne:

- podpirali ste svobodo učitelja,
- vedno mirno in pazljivo poslušali,
- vedno pokazali še na drugo stran, ki je sami pogosto nismo videli,
- s preudarno pozornostjo ste spremljali mnenja in informacije,
- s posebnim čutom za šibke in ogrožene ste zaustavljali tek redovalnih konferenc in nas vodili v globok razmislek o končnih odločitvah,
- neradi ste hvalili; grajali redko in to z velikim občutkom za osebnost posameznika,
- razumeli ste stiske in upoštevali želje – vedno brez velikih besed,
- in takrat, ko to ni bilo lahko, je bil zgrajen prvi vrtec v Žužemberku, prizidek k PŠ Dvor in k šoli v Žužemberku.

Vaši logični in matematični talenti so marsikdaj popravljali načrte gradbincev in jim pokazali boljše rešitve.

Ko ste odšli in sem l. 1994 prevzela nekoč Vaše mesto, so se naše poti le redko srečale. Morda preko vnukov, kjer se je vaša ljubezen in skrb zanje odstrla v polni meri. Njihovi matematični, šahovski, jezikovni in logični darovi so radostili Vaš čas siceršnjega odmika od središča kraja.

Trdno zaupanje pa je ostalo. Vedela sem, da spremljate delo šole in jo podpirate. V dvomih ali na razpotjih odločitev se spomnim Vašega mirnega premisleka in prave luči, ki obsije vse horizonte problema. In pomislim na tisto brezpogojno zavezanost obljubam, ki jih nikoli niste prelomili, zavezanost poštenosti in resnici.

Vaša pot se končala. A učili ste nas, da se življenje pravzaprav nikoli ne konča. Ker vse raste in živi naprej v drugih naše krvi in ker vse dobro, ki smo ga storili, kali naprej.

Spoštovani g. C. Kosmina.

Ob zadnjem slovesu se Vam osebno in v imenu šole zahvaljujem za vse, kar ste storili za suhokranjske otroke in njihove starše, za kolektiv in materialni napredek, predvsem pa za tisto dobro, ki bo ostalo izven časa našega bivanja.

Naj vam bo lahka suhokranjska zemlja.

Ravnateljica, mag. Jelka Mrvar

Zahvala

ob smrti moža, očeta, dedka, brata, tasta in strica

Frančiška Škufce

iz Malega Lipja 5

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, posredovali žalne sožalnice, darovali cvetje, sveče in svete maše. Še posebno se zahvaljujemo županom, poslancem DZ RS, direktorjem podjetij, članom občinskega sveta, občinske uprave in sodelavcem ter sokrajanom. Zahvaljujemo se duhovnikom za opravljen obred in sveto mašo, pogrebni službi Novak ter za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsi njegovi

POGREBNE STORITVE

Marija Novak s.p.
Reber 2a, Žužemberk
Tel.: 07/38 88 100
GSM: 031/876 276

Nudimo pogrebne
in pokopališke storitve
na območju občine Žužemberk

IN MEMORIAM

Milena Cerkovnik

Dolgoletna učiteljica in vodja vrtca OŠ Žužemberk

Zbrali smo se na žalostnem slovesu septembrskega dne, da še zadnjič, ob pragu, kjer se življenje konča, izgovorimo besede, poklonimo misel spomina na gospo Mileno Cerkovnik, dolgoletno učiteljico in vodjo Vrtca pri OŠ Žužemberk.

V to revno in ranjeno Suho krajino je prišla mlada, po končanem učiteljišču v Novem mestu, s priimkom Verbančič, l. 1958, najprej na Sela pri Hinjah, v težkih povojnih časih.

Daleč od rojstnega kraja Podlehnik pri Ptuju je v srcu kamnite in siromašne krajne orala ledino povojne šole. Poučevala je ves dan – v kombinaciji in predmetno, Sama, a zavzeto in trdno povezana s preprostimi, kmečkimi ljudmi.

Prav tu, na začetku njene poklicne poti, se je odprla širina njenega razumevanja za stiske, ki jih je v otroštvu doživljala tudi sama. Sama, ko sta bila njena starša med vojno zaprta in so za otroke skrbeli sorodniki.

Ko je bila družina izseljena v Avstrijo in ko so se zaradi očetove službe pogosto selili. Tako je morala do konca šolanja zamenjati kar osem krajev. S Sel je bila poslana v Šmihel pri Žužemberku. Dopoldne je poučevala učence od 5. do 8.r., popoldne pa 2. razred. Številni predmeti, različni otroci, skromni pogoji in pomanjkanje vsega. Ob tem je še pomagala staršem, vodila podružnico in delala za kraj.

V arhivu šolske kronike za PŠ Šmihel so ohranjeni zapisi njene roke za leta 1960 – 1962 – z enakomerno, izbrušeno pisavo, ki je z izoblikovano stabilnostjo kazala na njen odločen in trden značaj.

V Šmihelu je postal njen življenjski sopotnik g. Rudi Cerkovnik, prav tako učitelj iz štajerskih korenin.

V OŠ Žužemberk je bila učiteljica številnih generacij, ne le na razredni, ampak tudi na predmetni stopnji.

Iz tistih časov se spominjam njene pokončne hoje, dolgih črnih las, spetih z veliko srebrno sponko, njene odločne besede in reda. Pri urah biologije v stari šoli ali urah športne vzgoje v stari telovadnici so se umirili tudi najbolj korajžni osmošolci.

Takrat je že imela družino. Njena delavnost in skrb zanjo je bila vidna in znana vsem, ki so jo poznali. Okusili smo jo tudi sostanovalci v počitniškem domu v Poreču, ki smo občudovali njeno gospodinjsko spretnost, varčnost in gostoljubje.

Ves dom je še spal, ko se je ona že vračala vsa obtežena s tržnice. In prav kmalu je iz kuhinje prijetno zadišalo.

Povezala nas je s skupno jutranjo kavo, z informacijami, kje se kupi dobro in ne predrago; na vse uporabnike kuhinje pa vpliva s svojo redoljubnostjo in natančnostjo pri pospravljanju.

Del jeseni svojega življenja sta pri njen v Žužemberku preživela tudi njena prijazna starša.

Zaradi bolezni je prevzela zaposlitev za polovičen delovni čas, kot vodja vrtca. Skrbela je za organizacijo dela, razvoj stroke in povezanost kolektiva.

Mnogim mladim staršem je posredovala tudi lastne izkušnje pri vzgoji treh sinov ter vedno prisluhnila njihovim stiskam.

Po upokojitvi l. 1990 se je njen stik s šolo in vrtcem pretrgal, a delo obeh je še vedno spremljala z zanimanjem in dobrimi željami.

Spominjam se slovesnosti ob 30-letnici Vrtca in njenih besed:

»Ni lahko biti vzgojitelj. Težko je izpolniti vsa pričakovanja otrok in staršev. A kolektiv, v katerem sem delala 12 let, je dober in zavzet. Naj bo tako tudi naprej.«

Ta njena preprosta pozitivna vera v vrtec se je potrjevala tudi po njenem odhodu.

Bolezen in čas sta le malo upočasnila njen vsakodnevni korak. Predanost družini – zdaj še vnukom – je prinašala veselje in ponos ob njihovih uspehih, preudaren razmislek ob razpotjih, tolažbo v žalost in vedno dobro upanje za vse. O svojih težavah ni govorila veliko. Bila je vzgled disciplinirani pri upoštevanju zdravniških navodil in odpovedi.

Njen čut za ljudi so poznali tudi sostanovalci in sosedje.

Njena življenjska pot se je iztekla. Klopca pod smreko pri bloku bo samevala.

A sokovi njenih darov se bodo nevidno pretakali naprej v življenjih njenih najbližjih, ki so tudi črpali lepo, dobro in modro, kar jim je odprtih rok dajala.

Spoštovana ga. M. Cerkovnik. O zadnjem slovesu se Vam zahvaljujem za vse, kar ste dobrega storili za suhokranjske otroke.

Naj Vam bo lahka suhokranjska zemlja.

Ravnateljica, mag. Jelka Mrvar

Zahvala

Z globoko bolečino ob nenadni izgubi žene, mame, tašče, babice in sestre

Milene Cerkovnik

se zahvaljujemo sorodnikom, sošolcem, prijateljem, delavcem vrtca in šole, njenim učencem za tolažilne besede sožalja v žalostnih trenutkih, za slovo na njeni zadnji poti, za poslane sožalnice in za darovano cvetje in sveče. Iskrena hvala sošolki Milki Starič in ravnateljici mag. Jelki Mrvar za izbrane poslovilne besede ter pevkam za lepo zapete pesmi slovesa. Hvaležni smo zdravstvenemu osebju za zdravstvene usluge in pogrebni službi Novak za dostojen pokop in vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih.

Vsi njeni

POZNATE VAŠ KRAJ

Prejeli smo 2 odgovora, tako da nagradi ni bilo težko razdeliti: 1. Stanka Kavšek, Ulica Slavka Gruma 22, 8000 Novo mesto, Matej Mavser, Mali Lipovec 6, 8361 Dvor.

Čestitamo in upajmo, da bo drugič prišlo več odgovorov.

Tokrat objavljamo fotografijo posneto na znamenitem vrtu blizu šole, navedite le ime kraja in nagrada bo vaša.

Odgovor pošljite na : Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk , s pripisom : Poznate vaš kraj?

SPONZOR

GOSTILNA ZUPANČIČ

Gostgrad d.o.o.
Grajski trg 4, Žužemberk

07/ 3087290

e-mail: gostgrad@volja.net

Odkrivamo stare fotografije

Prejeli smo 4 rešitve in po žrebu dobijo nagrade: 1. Jana Hohler, Ulica 22. maja 15, 2317 Oplotnica, 2. Nina Zaletelj, Šmihel, 27, 8360 Žužemberk. Nagrajencem naše čestitke in še za nadaljnje sodelovanje.

Tokrat objavljamo fotografijo iz novejše zgodovine. Navedite le ime visokega gosta, ki je obiskal Žužemberk in nagrada našega sponzorja bo vaša.

Odgovor na vprašanje pošljite: Suhokranjske Poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom: Odkrivamo stare fotografije!

Iskrice malo drugače

Rudi Cerkovnik

- Kjer ljubezen živi, se vsem lepo godi.
- Kjer je topel dom, tam ena sama sreča domuje.
- Prava ljubezen je takrat, kadar z obeh strani sveti.
- Spoved s pokoro je odlična stvar za ponavljanje grehov.
- Kdor v današnjem času drugemu jamo koplje, ga tudi vanjo pahne.
- Kakšen postaja svet: kmalu bo vsak samo še sebe hvalil.

Nagradna križanka

Reševalci so tokrat poslali 18 rešenih križank. Po žrebu so bili srečneži naslednji:
1. Dragica Novak, Herbersteinova 23, 1000 Ljubljana,
2. Ana Fabjan, Jama 32, 8361 Dvor,
3. Jožica Perko, Vrti 18, 8360 Žužemberk. **Čestitke nagrajencem!**

Rešitev križanke iz 31. številke pošljite na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do 15. novembra.

			SONJA CEJ JE NEKDANJA SLOV. ATLETINJA	JAZ, TI, ...	MESTO NA MADŽARSKEM	EHOLOT MERI GLOBINO VODE	PRITRDILNICA	PLOČ. POSODA ZA KONZERVIRANJE	GILERA JE ZNAMKA MOTORNIH KOLES	SESTAVILA PETRA KASTELIC
			SREDIŠČE VRTENJA			JAN PLESTENJAK			ČIPKARSKA TEHNIKA	OTOK V ALEUTIH
			15. IN 24. ČRKA			HR. PEVKA VUICA / ITAL. Ž. IME				
			ATKA JE OTOK V ALEUTIH	OTTO BAUER / DRUGO IME ZA SONČNICO			REKA V ROMUNIJI / 2. IN 18. ČRKA			
ENAKA SOGLASNIKA			MAJHEN HLEBEC / SL. STRUP. KAČA							
REKA V AZIJI, HUANG HE										
NAPRAVA ZA MERJENJE GLOBINE VODE							VLADIMIR LAMUT / CVETKA AHLIN			POVRŠINA, OBMOČJE, AREA
POSVETITEV										
RIBJE JAJČECE					ZNAMKA ITAL. MOTORNIH KOLES	MESTO V IRANU / AKADEMIK				
ZAPORA PRI POROKI							SL. PESNICA MAJDA / MESTO V NEMČIJI			
KRAJA ČASTI										
ELEONORA JANKOVIČ			24. IN 21. ČRKA	FR. SKLAD. FRANCIS / SL. ATLET. SONJA				ELEMENT / BILJARDNA PALICA (KNJ.)		
MESTO OB TISI NA MADŽAR. JE SZOLNOK	KAR SE IZCEJA / VEZNIK								NICOLE KIDMAN	THOMAS ADDISON
KDOR SE INTERESIRA										
NIKALNICA			OTOŠKA DRŽAVA Z MESTOM KINGSTON							

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si. TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič, uredniški odbor: Slavko Gliha, Ljuba Nose, Mojca Papež in Vlado Kostevc. Zunanji sodelavci: Darko Pucelj, Polona Seničar, Miloš Kecman in Petra Kastelic. Lektor: Rudi Cerkovnik. Oblikovanje, grafična priprava in filmi: GRAFIKA Novo mesto d.o.o. Tisk: Kastelic Zvone, s.p. Novo mesto. Naklada: 1800 izvodov.